

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Martina Grieslerová

Vzestup a pád News of the World

Diplomová práce

Praha 2013

Autor práce: **Bc. Martina Grieslerová**

Vedoucí práce: **Prof. PhDr. Jan Jirák, Ph.D.**

Rok obhajoby: 2013

Bibliografický záznam

GRIESLEROVÁ, Martina. *Vzestup a pád News of the World*. Praha, 2013. 91 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce Prof. PhDr. Jan Jiráček, Ph.D.

Abstrakt

Tato diplomová práce se věnuje britskému nedělnímu bulvárnímu listu News of the World. Metodou historické analýzy mapuje celou jeho historii od založení až do samotného zániku. Cílem této práce je zasadit vznik, vývoj i zánik novin do kontextu doby. Úvodní kapitoly popisují vznik periodického tisku na území Velké Británie a s tím související společenskou situaci a technologický pokrok v tiskařině. Zabývají se prvním stadiem vývoje News of the World, tedy době, kdy je vlastnila rodina Carrů. Na pozadí socio-ekonomické a politické situace rozebírají, jaké faktory přispěly k masivnímu nárůstu nákladů a velké oblíbenosti tohoto nedělníku. Druhá polovina práce mapuje vývoj listu pod vedením Ruperta Murdocha, počínaje soubojem o koupi listu proti Robertu Maxwellovi. Práce analyzuje změny, které Murdoch v těchto novinách zavedl, i přináší ukázkou různých skandálů a kontroverzí, které list provázely celou jeho historii. Poslední kapitola se zabývá aférou s telefonními odposlechy, která vedla k ukončení vydávání po 168 letech a zároveň jejími dopady jak pro Murdochovo mediální impérium News Corporation, tak i pro samotný britský novinový trh a jeho samoregulační principy.

Abstract

This diploma thesis deals with the British Sunday tabloid paper News of the World. By using the method of historical analysis it covers all its history from its foundation to its closure. The aim of this thesis is to put the newspaper's beginning, growth and end into the context of its era. The first chapters describe the rise of periodical press in Great Britain and in connection with that the social situation and technological progress in print. The chapters also deal with the first stage of development of News of the World, that is, when it was owned by the Carr family. On the grounds of socio-economic and political situation the chapters discover which factors added to the massive growth of circulation and big popularity of this Sunday paper. The second half of this thesis covers the development of the newspaper under the ownership of Rupert Murdoch, starting with the battle over its buy out against Robert Maxwell. The thesis analyses changes Murdoch implemented and brings examples of scandals and controversies this newspaper had throughout all its history. The last chapter addresses the phone-hacking scandal which led to the paper's closure after 168 years and its consequences to Murdoch's media empire News Corporation, as well as to the British newspapers market and its self-regulatory principles.

Klíčová slova

News of the World, historická analýza, Rupert Murdoch, skandál, telefonní odposlechy, News International, News Corporation

Keywords

News of the World, historical analysis, Rupert Murdoch, scandal, phone-hacking, News International, News Corporation

Rozsah práce: 116 508 znaků

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 4. 1. 2013

Martina Grieslerová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu této práce Prof. PhDr. Janu Jirákoví Ph.D. za jeho cenné rady a připomínky.

Institut komunikačních studií a žurnalistiky UK FSV

Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce

TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:

Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta:

Grieslerová Martina

Razítko podatelny:

Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta:

2006/2007

E-mail diplomantky/diplomanta:

martina.grieslerova@gmail.com

Studijní obor/typ studia:

Mediální studia/Kombinované studium

Předpokládaný název práce v češtině:

Vzestup a pád News of the World

Předpokládaný název práce v angličtině:

The Rise and Fall of News of the World

Předpokládaný termín dokončení (semestr, školní rok – vzor: ZS 2012)

(diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí, tedy teze schválené v LS 2010/2011 umožňují obhajovat práci nejdříve v LS 2011/2012):

ZS 2012/2013

Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků):

News of the World, britský bulvární nedělník vydávaný mezi lety 1843 až 2011, byl jedním z nejuspěšnějších titulů nejen ve Velké Británii. Svého času to byly nejprodávanější noviny na světě. Případ odposlouchávání telefonů či hlasových schránek celebrit, politiků, královské rodiny, obětí trestných činů, i padlých britských vojáků, dohromady několik tisíc osob, otrásl v létě 2011 celým Spojeným královstvím. Představitelé vydavatelství byli nuceni rezignovat, klíčové osoby byly zatčeny, byla vznesena obvinění a list po 168 letech vydávání zanikl. Rupert Murdoch, mediální magnát, do jehož portfolia News of the World spadaly, musel přehodnotit svoje podnikatelské ambice na britském televizním trhu.

Téma vzniku, raketového vzestupu a pádu tohoto listu dosud nebylo, vzhledem k aktuálnosti,

v českém prostředí zpracováno. V zahraničí se sice objevují určité analýzy, nicméně adekvátní odborné zkoumání zatím chybí.

Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo hypotézy (max. 1800 znaků):

Záměrem diplomové práce je detailně popsat historii britského nedělníku News of the World. Specificky bych se chtěla věnovat jeho vzniku a podmínkám, které umožnily rychlý vzestup v kontextu doby; dále souboji Roberta Maxwella a Ruperta Murdocha o jeho koupi; změnám, které nastaly po převzetí mediálním koncernem Ruperta Murdocha News Corporation. Speciální pozornost bude věnována kauze telefonních odposlechů, která vedla k ukončení vydávání po 168 letech. Zmíněná aféra a konec vydávání tohoto bulvárního titulu měly nesmírné dopady nejen na novinovou sféru, tyto dopady budou v práci též analyzovány.

Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):

1. Úvod

2. Vznik News of the World

- atmosféra doby
- společenská situace
- novinové prostředí

3. Vzestup News of the World

- vývoj do roku 1969

4. Koupě News of the World Rupertem Murdochem

- souboj Roberta Maxwella a Ruperta Murdocha
- změny, které nastaly po převzetí News Ltd., později transformované na News International, součást News Corporation

5. Skandál s telefonními odposlechy

- historie a analýza problému
- dopady celé aféry

6. Závěr

Vymezení podkladového materiálu (např. tituly a období, za které budou analyzovány):

Vydání News of the World z několika historických období: rok 1843, 50.léta 20.století, 80.léta 20.století a začátek 21.století (2005-2011).

Metody (techniky) zpracování materiálu:

Historická analýza.

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

Šefčák, L. - Vojtek, J.: Dějiny světového novinarstva I. Bratislava: Univerzita Komenského, 1994. Titul mapující historii žurnalistiky a její hlavní vývojové etapy, se soustředěním se na hlavní referenční země a nejvýznamnější média. Důraz je kladen zejména na evropskou anglosaskou oblast.

Köpplová, B. – Köppl, L.: Dějiny světové žurnalistiky 1. Celý svět je v novinách. Praha: Novinář, 1989.

Publikace shrnující dějiny světové žurnalistiky, popisující její hlavní vývojová stadia, významná média a osobnosti žurnalistiky, zpravodajské agentury a další specifika novinářství s reflexí doby.

Burton, G. – Jiráček, J. Úvod do studia médií. Brno: Barrister & Principal, 2001.

Monografie věnovaná podrobnému rozboru světa médií a jeho vlivu na společnost i jednotlivce. Základ knihy tvoří překlad z angličtiny, který vznikl v polovině devadesátých let. Český teoretik médií J. Jiráček práci doplnil o poznatky o mediální scéně v naší republice.

McQuail, D.: Úvod do teorie masové komunikace. Praha: Portál, 2009.

Učebnice teorie masové komunikace a prostředků této komunikace (masmédií) je věnována zejména jejich vlivu na jedince a společnost.

Thompson, J. B.: Média a modernita. Praha: Karolinum, 2004.

Studie zkoumá podstatu a společenský význam masmédií v současném postindustriálním světě. Sleduje význam komunikačních médií pro formování moderní společnosti (od knihtisku přes rozmach masových medií až po globalizaci komunikace).

McKnight, D.: Rupert Murdoch's News Corporation: A Media Institution with A Mission. Historical Journal of Film, Radio & Television, 2010.

Tento odborný článek se zaměřuje na Murdochův politický vliv v USA, UK a Austrálii. Věnuje se jeho motivaci, která dle autora není zisk před politikou, ale je to právě jeho konzervativní politická agenda, která ovlivňuje jeho podnikatelská rozhodnutí.

Burden, P.: News of the World?: Fake Sheikhs and Royal Trappings. Eye Books, 2009.

V této publikaci autor zkoumá praktiky News of the World, standardy žurnalistiky a debatuje nad rozepří mezi právem na soukromí a zájmem veřejnosti.

Wolf, M.: The Man Who Owns the News: Inside the Secret World of Rupert Murdoch. Bodley Head, 2008.

Díky přístupu k samotnému Murdochovi, jeho kolegům i členům rodiny autor nabízí exkluzivní pohled na vzestup tohoto mediálního magnáta, růst jeho impéria a jeho celosvětový vliv.

Negrine, R.: Politics and the Mass Media in Britain. London and New York: Routledge, 1989.

V této publikaci Negrine zkoumá politickou roli masových médií Velké Británie současnosti. Analyzuje vztah tisku a televize s politikou, politickými a sociálními institucemi, který dokládá mnohými příklady a případovými studii.

Norris, P.: The News Media and its Influences. Cambridge: Cambridge University Press, 1997.

Autorka, která mj. přednáší a Harvardu, zkoumá, jak novináři definují zprávy, jakou roli hrají média při volbách a utváření veřejného mínění. Dále se zaměřuje na dopad změn komunikačních technologií na podávání zpravodajství. Pohledy na menšiny a ženy v novinovém průmyslu jsou též zahrnuty.

Curran, J. - Seaton J.: Power without Responsibility (The Press and Broadcasting in Britain). London: Routledge. 1997.

Kniha je jakýmsi úvodem do historie, sociologie, teorie a politiky mediálních a komunikačních studií. Autoři se snaží nalézt odpověď na otázku, zda vzestup mediálních magnátů narušil vazby mezi tiskem a Konzervativci, přičemž berou v úvahu pravicovo-levicové rozdělení mediálních politik.

Morgan, K. O. et al.: Dějiny Británie. Praha: Lidové noviny, 1999.

Obsažná historická práce líčí dějiny Británie od nejstaršího římského období po druhou polovinu 20. století. Jedná se o dílo kolektivní, na němž se autorsky podíleli přední britští odborníci specializující se na jednotlivá údobí ostrovních dějin, a líčení dějin se tudíž vyznačuje nejen šíří a množstvím uváděných fakt, nýbrž i podstatnou hloubkou analytického pohledu.

Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

Anteneová, Tereza. Vydavatelský koncern Ruperta Murdocha jako příklad mediálního impéria ve Velké Británii. FSV UK, 2006

Váňa, Tomáš. Vznik deníku The New York Times. FSV UK, 2011.

Datum / Podpis studenta/ky

14. 12. 2011

.....

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na UK FSV vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY UK FSV. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU KOPIÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE DOPORUČENÉ PEDAGOGEM/PEDAGOŽKOU BUDE VEDENÍ IKSŽ POUZE BRÁT NA VĚDOMÍ, TEZE PODÁVANÉ STUDENTEM/KOU SAMOSTATNĚ BUDE PROJEDNÁVAT.

Obsah

ÚVOD.....	3
1. VZNIK NEWS OF THE WORLD.....	6
1.1 <i>Vznik periodického tisku ve Velké Británii.....</i>	6
1.1.1 <i>Tisk v 17. století.....</i>	6
1.1.2 <i>Tisk v 18. století.....</i>	7
1.1.2.1 <i>Kolkovné a daně.....</i>	8
1.2 <i>Průmyslová revoluce.....</i>	10
1.3 <i>Velká Británie v 1. polovině 19. století.....</i>	11
1.3.1 <i>Technologický pokrok.....</i>	11
1.3.1.1 <i>Königův parní rychlolis.....</i>	11
1.3.1.2 <i>Rotačka a linotyp.....</i>	12
1.3.1.3 <i>Telegraf.....</i>	12
1.3.1.4 <i>Železnice.....</i>	14
1.3.1.5 <i>Čas.....</i>	15
1.3.2 <i>Vzdělanost v 1. polovině 19. století.....</i>	15
1.3.3 <i>Třídní struktura společnosti.....</i>	16
1.3.3.1 <i>Dělnická třída.....</i>	16
1.3.3.2 <i>Střední třída.....</i>	17
1.3.3.3 <i>Vyšší třída.....</i>	18
1.3.4 <i>Novinový trh pro jednotlivé třídy.....</i>	18
1.3.4.1 <i>Radikální tisk.....</i>	18
1.3.4.2 <i>Magazíny.....</i>	19
1.3.5 <i>Snížení kolkovného a vznik tisku pro dělnickou třídu.....</i>	19
1.4 <i>News of the World.....</i>	21
2. VZESTUP NEWS OF THE WORLD.....	24
2.1 <i>Důvody pro vzestup novin ve 2. polovině 19. století.....</i>	24
2.1.1 <i>Hospodářství.....</i>	24
2.1.2 <i>Životní úroveň ve 2. polovině 19. století.....</i>	24
2.1.3 <i>Vzdělanost ve 2. polovině 19. století.....</i>	25
2.1.4 <i>Zrušení novinových daní.....</i>	25
2.2 <i>Penny press a vznik masového tisku.....</i>	26
2.3 <i>Konkurence News of the World.....</i>	27
2.3.1 <i>Lloyd's Weekly Newspaper.....</i>	27

2.3.2	<i>Family Herald</i>	28
2.3.3	<i>London Journal</i>	28
2.3.4	<i>Weekly Times</i>	28
2.3.5	<i>Tit-Bits</i>	29
2.4	<i>Vývoj News of the World do roku 1969</i>	30
3.	KOUPĚ NEWS OF THE WORLD RUPERTEM MURDOCHEM	35
3.1	<i>Robert Maxwell</i>	36
3.2	<i>Rupert Murdoch</i>	39
3.2.1	<i>News Limited</i>	44
3.3	<i>Souboj Roberta Maxwella a Ruperta Murdocha</i>	45
3.4	<i>Změny, které nastaly po převzetí News Ltd.</i>	50
3.4.1	<i>Christine Keeler podruhé</i>	51
3.4.2	<i>Změny v 80. letech 20. století</i>	53
3.4.3	<i>News of the World na přelomu tisíciletí</i>	54
3.5	<i>The Sun</i>	55
4.	SKANDÁL S TELEFONNÍMI ODPOSLECHY	58
4.1	<i>Počátky odposlechů</i>	58
4.2	<i>Zlomový rok 2011</i>	60
4.2.1	<i>Konec vydávání News of the World</i>	60
4.2.2	<i>Závažnost problému</i>	62
4.3	<i>Dopady skandálu</i>	64
4.3.1	<i>BSkyB</i>	65
4.3.2	<i>Finanční dopady skandálu</i>	65
4.3.3	<i>The Sun on Sunday</i>	66
4.3.4	<i>Leveson Inquiry</i>	67
	ZÁVĚR	73
	SUMMARY	75
	POUŽITÁ LITERATURA.....	76
	<i>Knihy</i>	76
	<i>Články</i>	79
	<i>Internetové zdroje</i>	80
	SEZNAM PŘÍLOH.....	86
	PŘÍLOHY	87

Úvod

Britské noviny *News of the World* založil John Browne Bell v roce 1843. Od té doby vycházely každý týden, vždy v neděli, až do svého zániku v roce 2011. Kvůli striktně bulvárnímu obsahu se jim často přezdívalo *News of the Screws*, popřípadě *Screws of the World*.¹ Byly jedním z neúspěšnějších titulů nejen ve Velké Británii. Svého času to byly nejprodávanější noviny na celém světě. Případ odposlouchávání telefonů a hlasových schránek celebrit, politiků, královské rodiny, obětí trestných činů, i padlých britských vojáků, dohromady několik tisíc osob, otřásl v létě 2011 celým Spojeným královstvím. Představitelé vydavatelství byli nuceni rezignovat, klíčové osoby byly zatčeny, byla vznesena obvinění a list po 168 letech vydávání zanikl. Rupert Murdoch, mediální magnát, do jehož portfolia *News of the World* spadaly, musel přehodnotit svoje podnikatelské ambice na britském televizním trhu.

Hlavním cílem této práce je zmapovat vznik, vývoj i zánik tohoto britského nedělního bulvárního týdeníku a zasadit je do kontextu historického období, v němž byl založen a v němž se rozvíjel tak, aby si čtenář této práce udělal komplexní představu o tehdejší novínovém prostředí a společenské situaci Velké Británie. Kauza s odposlechy, která kulminovala v létě 2011, nebyla první kontroverzí tohoto listu, nicméně svým rozsahem a mírou překročení zákonných i etických hranic zcela překonala všechny minulé. Když následně došlo k ukončení vydávání listu, šlo tak o zcela bezprecedentní krok, který nemá v britské, potažmo ani světové, novínové historii obdoby a poukazuje na selhání samoregulačních principů a nutnost jejich revize.

Téma vzniku, vzestupu a rychlého pádu tohoto listu dosud nebylo, i vzhledem k aktuálnosti, v českém, ani jiném mediálně-historickém diskurzu uceleně zpracováno do jedné práce. V zahraničí se sice objevují určité analýzy, je jich ale malé množství. Pokud existují, věnují se téměř výlučně kauze odposlechů a historii tohoto listu zmiňují pouze okrajově. Zatím chybí forma, která by i vznik a vývoj tohoto nedělníku adekvátně zasazovala do širších historických, mediálních a politických souvislostí. Ač se téma této práce týká výhradně jednoho titulu na britském novínovém trhu, jednalo se o list svou

¹ News of the World: An obituary. *BBC News* [online]. 8. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14070862>

² KÖPPOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky 1: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989, s. 44-49. ISBN 80-7077-216-6.

historií a především svým koncem tak specifickým a významným, že jeho zkoumání je přínosné i pro studium médií v českém prostředí a pro české publikum by taková práce neměla chybět.

Svou práci rozdělím do čtyř hlavních kapitol. Nejdříve se budu věnovat vzniku periodického tisku v kontextu doby, společenské situaci ve Velké Británii v první polovině 19. století a podmínkám, které umožnily vznik *News of the World*. Pro komplexní představu popíšu technologický pokrok, který umožnil vznik masového tisku a zásadně ovlivnil jeho rozvoj. Poté se budu věnovat rychlému vzestupu *News of the World*, socio-ekonomickým a politickým podmínkám, ve kterých se list rozvíjel. Další kapitolou bude představení Roberta Maxwella a Ruperta Murdocha a jejich vzájemný, rok trvající souboj o koupi listu. Budu se věnovat i změnám, které nastaly po převzetí mediálním koncernem Ruperta Murdocha News Ltd., později transformované na News International, součást News Corporation a prvním kontroverzím, které list vyvolal nedlouho po Murdochově převzetí. V poslední části bude pozornost věnovaná kauze telefonních odposlechů, která vedla k ukončení vydávání těchto novin po 168 letech. Zmíněná aféra a konec vydávání tohoto bulvárního titulu měly nesmírné dopady nejen na novinovou sféru, tyto dopady budou v práci též analyzovány.

K dosažení cílů této práce použiji metodu historické analýzy, rešerši dostupné odborné literatury a periodik vztahujících se k tomuto tématu, i volně dostupných zdrojů na internetu. Nepoužila jsem veškerou literaturu uvedenou v tezích této práce, některé tituly mi neposkytly odpovídající informace, popřípadě jejich dostupnost byla značně komplikovaná. Na druhou stranu jsem přidala tituly jiné, obsahově důležité. I tak jsem se však musela vypořádat s omezenými informačními zdroji, protože publikací zabývajících se meziválečným vývojem listu v minulém století je bohužel málo. Podobně tomu je i malé, respektive nulové množství odborné literatury zaměřené na dopady skandálu a zániku listu, což je dáno aktuálností situace, proto jsem v páté kapitole byla odkázaná téměř výhradně na novinářské zdroje a jejich použití tak bylo nezbytné. Ve třetí a čtvrté kapitole se také nabízí možnost zhodnotit mediálně-politický vliv Ruperta Murdocha na britském trhu, nicméně tomu jsem se s ohledem na diplomovou práci Terezy Anteneové „Vydavatelský koncern Ruperta Murdocha jako příklad mediálního impéria ve Velké Británii“ z roku 2006, která se tomuto tématu

věnuje, vyhnula. Moje práce pokrývá celou historii listu *News of the World*, nezabývá se společností Ruperta Murdocha jako takovou, popřípadě jejím vlivem.

1. Vznik News of the World

1.1 Vznik periodického tisku ve Velké Británii

1.1.1 Tisk v 17. století

Dlouhou dobu ve Velké Británii nic nenasvědčovalo tomu, že právě zde se má postupně ustavit model tiskového působení, který se na dlouhou dobu stane vzorem a příkladem pro celou řadu západoevropských zemí. Anglie vstoupila do nového věku veřejné komunikace se zpožděním, její specifická společensko-politická situace nepřála rychlému rozvoji předchůdcům tisku, jelikož obavy před vlivem reformace v Německu vedly v 17. století k ustavení velmi přísné cenzurní praxe, jež bránila rozvoji pravidelně vydávaných zpravodajství. Anglie v té době zaostávala i co se rozvoje silniční sítě a poštovního spojení týče.²

Na začátku 17. století se začaly do Anglie dovážet holandské týdeníky, tzv. *corantos*, které po roce 1621 byly, ač s nepevnou periodicitou, vydávány ve formě sešitků i v Anglii, první britský týdeník *Weekly Nevves* byl vydán v roce 1622.³ Rok 1622 je tak považován za zrod anglického periodického tisku.⁴

Cenzura vládla s menšími přestávkami až do roku 1694, kdy nechala dolní sněmovna padnout zákon o tisku a spolu s tím skončila i licenční praxe. Tím byla poprvé v historii zavedena svoboda tisku. „Následovala záplava nově založených periodických tiskovin na komerčním základě, a tedy nezávislých na státní moci, ale přitom schopných nabízet informace a kritické komentáře vztahující se k obecnému zájmu.“⁵

² KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky 1: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989, s. 44-49. ISBN 80-7077-216-6.

³ PROKOP, Dieter. *Boj o média: Dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2005, s. 90-94. ISBN 80-246-0618-6.

⁴ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dějiny světového novinářstva I.: Dějiny anglického novinářstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 7. ISBN 80-223-0852-8.

⁵ THOMPSON, John B. *Média a modernita: Sociální teorie médií*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2004, s. 59. ISBN 80-246-0652-6.

1.1.2 Tisk v 18. století

Vývoj novin v 18. století znamená přerod mezi novinami jako převážně vedlejším produktem knihtiskařského řemesla jako prostředkem informace a rozptýlení k novinám coby uznávanou vlivnou institucí, nástrojem prosazování společenských změn a prostředkem společenského vlivu. Těžiště vývoje už tentokrát nepochybně spočívalo v Anglii, která se postavila do čela vývoje kapitalistické, buržoazní společnosti.⁶

V roce 1702 vyšel v Londýně první, a na dlouhou dobu jediný,⁷ deník *Daily Courant*. Kolem roku 1720 již vycházelo titulů 20, a to s periodicitou 1-3 krát týdně. Nicméně zprávy nebyly pro noviny podstatné, jejich získávání bylo kvůli stále ještě málo rozvinuté dopravě značně problematické.⁸

Postupně se ale objevila celá škála specializovanějších periodik, novin i časopisů. Některé se zaměřovaly více na zábavu a kulturní události, jiné na finanční a obchodní zprávy, další na společenské a politické úvahy.⁹ Během prvních desetiletí 18. století se z takovýchto týdeníků vytvořily dva tradiční typy periodik: náročné, politicky angažované revue (weekly reviews) a populární, často až bulvární týdeníky vydávané zpravidla v sobotu (weekly newspapers).¹⁰

„Technické zázemí tisku se v průběhu 18. století v podstatě nezměnilo, vybavení tiskáren na konci 18. století bylo takřka stejně jako v polovině století předchozího.“¹¹

⁶ KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky I: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989, s. 64. ISBN 80-7077-216-6.

⁷ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dějiny světového novinářstva I.: Dějiny anglického novinářstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 20. ISBN 80-223-0852-8.

⁸ PROKOP, Dieter. *Boj o média: Dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2005, s. 109-114. ISBN 80-246-0618-6.

⁹ THOMPSON, John B. *Média a modernita: Sociální teorie médií*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2004, s. 59. ISBN 80-246-0652-6.

¹⁰ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dějiny světového novinářstva I.: Dějiny anglického novinářstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 20. ISBN 80-223-0852-8.

¹¹ KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky I: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989, s. 66-67. ISBN 80-7077-216-6.

Rovněž ve výrobě papíru došlo k zásadní změně až na sklonku 18. století, když byl vynalezen stroj na výrobu papíru, což umožnilo nahradit dosud vyráběný ruční papír. „První strojní papírna, zvyšující produktivitu práce více než desetkrát, začala působit až v roce 1803.“¹²

Dosah zvýšení průměrného nákladu byl patrný ve způsobu distribuce novin. Obyčejný prodej přes pult tiskařské dílny se změnil v propracované a výkonné distribuční síť, přestože tisk na ještě dlouhou dobu neměl povahu zboží hromadné spotřeby. Prodej novin do vzdálenějších oblastí také narážel na omezení dobové přepravy. Ač se poštovní síť rozšiřovala, náklady na poštovné byly mnohdy vyšší než cena dodávaných novin, takže odbyt novin probíhal víceméně v rámci měst a jejich bezprostředního okolí.¹³

1.1.2.1 Kolkovné a daně

Postoj vládnoucích elit k novým prostředkům ovlivňování veřejného mínění nebyl zdaleka příznivý a snaha o regulaci tisku nacházela i nadále mnoho stoupenců.¹⁴ Parlament na začátku 18. století dokázal (bez toho, aby obnovil preventivní cenzuru) omezit vliv tisku na veřejné mínění zavedením novinového kolku, daně z inzerce a daně z papíru. Jednalo se o jednoznačné snahy omezit rozšíření periodického tisku, tento případ využití finančně-ekonomických prostředků proti svobodě tisku byl prvním zákonem svého druhu.¹⁵ Tzv. Stamp Act¹⁶, který byl přijat roku 1711 a v platnost vstoupil o rok později, měl za následek, že skončilo vydávání téměř třetiny všech periodik. Zákon zavazoval vlastníky novin, aby zaplatili jednu penci za každý vtištěný

¹² KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky I: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989, s. 66-67. ISBN 80-7077-216-6.

¹³ KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky I: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989, s. 67, 104. ISBN 80-7077-216-6.

¹⁴ KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky I: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989, s. 68. ISBN 80-7077-216-6.

¹⁵ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva I.: Dejiny anglického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 23. ISBN 80-223-0852-8.

¹⁶ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009 s. 454. ISBN 978 90 382 1340 0.

list a jeden šilink za každý inzerát.¹⁷ Cena novin se tak zvýšila a tím se omezila jejich dostupnost širokým čtenářským vrstvám, kolkovací povinnost donutila tiskaře a vydavatele k velké opatrnosti při určování nákladu novin a v podstatě si vynutila prodej novin především prostřednictvím předplatného.¹⁸ Nadále si je tak mohly dovolit pouze nejbohatší vrstvy společnosti. Denní mzda nekvalifikovaného dělníka se na venkově pohybovala kolem 12 pencí, kvalifikovaný pracovník dostával přibližně dvojnásobek, v Londýně i více. Cena novin po zavedení kolkovného se pohybovala mezi 2,5 až 3,5 pence.¹⁹ Noviny tak byly samozřejmě luxusem a ne nadarmo se proto novinovému kolku a ostatním daním říkalo daně z vědomostí (Taxes on Knowledge).²⁰ Původně malé částky za kolky a daně byly ještě dvakrát navýšeny, a to v letech 1797 a 1815.²¹

V souvislosti s finanční situací novin v 18. století je nutné připomenout význam reklamy či spíše oznámení nejrůznějšího druhu, mezi nimiž se postupně zvyšoval podíl komerčně motivovaných sdělení. Počátkem 18. století to byly pouze dva nebo tři odstavce na konci listu, ale už v 50. letech zabírala oznámení téměř polovinu celkové plochy novin, nicméně každé takové oznámení též podléhalo dani.²²

¹⁷ THOMPSON, John B. *Média a modernita: Sociální teorie médií*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2004, s.60. ISBN 80-246-0652-6.

¹⁸ KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky I: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989, s. 104. ISBN 80-7077-216-6.

¹⁹ KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky I: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989, s. 72. ISBN 80-7077-216-6.

²⁰ ŠEFCÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dějiny světového novinářství I: Dějiny anglického novinářství*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 24. ISBN 80-223-0852-8.

²¹ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 454. ISBN 978 90 382 1340 0.

²² KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky I: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989, s. 109-110. ISBN 80-7077-216-6.

1.2 Průmyslová revoluce

Rozvoj britského království přinesl laciné suroviny a vytvořil rozsáhlá, po celém světě rozšířená odbytiště a do Anglie přinesl neuvěřitelné množství kapitálu. Tak začala první průmyslová revoluce, která proběhla mezi lety 1770 a 1850.²³

Zaváděním řady nových způsobů výroby, včetně používání strojů poháněných novými energetickými zdroji či rozsáhlé dělby práce v tovární výrobě, zvětšila průmyslová revoluce velmi výrazně výrobní kapacitu podniků a otevřela brány epoše masové tovární velkovýroby.²⁴ Dosavadní řemeslná výroba se proměnila v průmyslovou práci a pracovní síla ve zboží. Počet britského obyvatelstva vzrostl ze 7,4 na 20,8 milionu, počet obyvatel v průmyslových městech se znásobil pětikrát až desetkrát.²⁵

Nejvýznamnější rozvoj industrializace zaznamenal textilní průmysl a rozvoj černouhelných dolů a železáren, neméně důležitý byl i rozvoj strojírenství. Současně však bylo třeba zlepšit dopravní možnosti, proto se na počátku 19. století scházeli dělníci nejen v továrnách, ale i při stavbě železnic, silnic a vodních kanálů.²⁶ V první polovině 19. století byla postavena řada tunelů, visutých mostů, železničních tratí a železných lodí. Po stavbě plavebních kanálů a textilních strojů se vynálezci a stavitelé vrhli hlavně na těžký průmysl. Produkce uhlí vzrostla ze zhruba 15 milionů tun v roce 1800 na 100 milionů v roce 1865 a 200 milionů v roce 1897. Britská produkce železa v sedmdesátých letech překračovala objem železa vyrobeného v Evropě a Spojených státech amerických dohromady.²⁷

²³ PROKOP, Dieter. *Boj o média: Dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2005, s. 131. ISBN 80-246-0618-6.

²⁴ THOMPSON, John B. *Média a modernita: Sociální teorie médií*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2004, s. 44-45. ISBN 80-246-0652-6.

²⁵ PROKOP, Dieter. *Boj o média: Dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2005, s. 131. ISBN 80-246-0618-6.

²⁶ PROKOP, Dieter. *Boj o média: Dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2005, s. 131-132. ISBN 80-246-0618-6.

²⁷ WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 166-168. ISBN 978-80-247-3267-1.

1.3 Velká Británie v 1. polovině 19. století

1.3.1 Technologický pokrok

19. století bylo zlomovým nejenom v tiskařských technologiích, ale jak říká Neil Postman, „19. století přineslo velkou přehršli obdivuhodných a pro převládající kulturu převratných vynálezů: telegrafii, fotografii, rotačku, telefon, psací stroj, fonograf, transatlantický kabel, elektrické osvětlení, film, lokomotivu, rakety, parník, rentgenové záření, revolver, stetoskop, vůbec nemluvě o stravování z konzerv, bulvárním tisku a moderních časopisech, reklamních agenturách a moderní byrokracii, a dokonce (ačkoli to není tak jednoznačné) spínací špendlík.“²⁸

Na uspořádání časových a prostorových aspektů společenského života se podepsala všechna technická média, ale byl to právě rozvoj telekomunikačních technologií v průběhu 19. století, který měl snad největší význam.²⁹ Technické inovace, které značně zvýšily výrobní kapacitu tiskařského průmyslu, umožnily, aby byla produkce novin a dalších tištěných materiálů vystavena stejným vlivům, včetně využívání parního stroje, tovární dělby práce apod., které způsobily převrat i v jiných oblastech zboží výroby.³⁰

1.3.1.1 Königův parní rychlolis

Mechanizace tisku v 19. století hrála klíčovou roli v mediální revoluci, která přetransformovala britskou společnost. Za tři a půl století od vynálezu knihtisku se toho moc nezměnilo, ale během 19. století se Gutenbergův tisk s litými a výměnnými literami, importován do Velké Británie v 70. letech 15. století Williamem Caxtonem, změnil k nepoznání – automatizací a mechanizací. Zvýšení rychlosti a efektivity produkce byly ještě navíc umocněny inovacemi v produkci papíru a sazbě písma. Bez těchto změn by nástup masového tisku byl jen těžko možný. Zásadním momentem bylo

²⁸ POSTMAN, Neil. *Building a Bridge to the 18th Century: How the Past Can Improve Our Future*. New York: Knopf Doubleday Publishing Group, 1999, s. 51.

²⁹ THOMPSON, John B. *Média a modernita: Sociální teorie médií*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2004, s. 31. ISBN 80-246-0652-6.

³⁰ THOMPSON, John B. *Média a modernita: Sociální teorie médií*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2004, s. 65-66. ISBN 80-246-0652-6.

vynalezení válcového rychlolisu, který si König nechal patentovat v roce 1810 a v roce 1814 byl tento rychlolis dále doplněn o parní pohon. Ještě v roce 1814 byl poprvé použit na tisk, a to *The Times*. Tento rychlolis byl schopen vytisknout až 1000 archů za hodinu.^{31 32}

1.3.1.2 Rotačka a linotyp

Nicméně problémem rychlolisu bylo, že pracoval na principu plochého tisku, který znemožňoval navýšení výrobní kapacity. Bylo potřeba zvětšit možnosti rozmnožování pro komerční účely. Roku 1848 to byly opět londýnské *The Times*, které zavedly první rotační stroj, který tiskl na nekonečný pás papíru, odvíjený z obrovských papírových rolí. Stroj dokázal vytisknout až 12 000 výtisků novin za hodinu při čtyřech stranách každého výtisku. Tento rotační stroj byl ještě vylepšen roku 1860, kdy se písmena sázela do tiskařského rámu, pak se zhotovil otisk do papírové masy, zaoblil se podle válce a vylil se kovem. Tento tiskařský postup se od roku 1872 všeobecně rozšířil i díky tomu, že umožňoval velmi vysoké náklady. Konečně roku 1869 se prosadily sázecí stroje a v roce 1884 již existoval první sázecí řádkový linotyp.³³

1.3.1.3 Telegraf

Jednou z podmínek rychlého rozvoje komerčního tisku byl v roce 1837 vynález elektrické telegrafie. Do té doby byly noviny zcela závislé na poště. Od Voltova vynálezu baterie v roce 1800 se mnozí pokoušeli sestavit využitelné telegrafní přístroje, všechny takové pokusy ale ztroskotaly, protože buď vyžadovaly příliš drahou techniku, nebo příliš složitou obsluhu.³⁴

³¹ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 508. ISBN 978 90 382 1340 0.

³² PROKOP, Dieter. *Boj o média: Dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2005, s. 157. ISBN 80-246-0618-6.

³³ PROKOP, Dieter. *Boj o média: Dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2005, s. 164-165. ISBN 80-246-0618-6.

³⁴ PROKOP, Dieter. *Boj o média: Dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2005, s. 163-164. ISBN 80-246-0618-6.

Praktické využití hlavně pro drážní signalizaci se ale objevilo až s vynálezy Williama F. Cooka a Charlese Wheatstonea na konci 30. let 19. století. Téměř vzápětí, v roce 1840, byla v Británii použita telegrafní linka mezi Londýnem a Windsorem pro přenos textových zpráv.³⁵ A byly to opět *The Times*, které zprávu o narození syna královny Viktorie vydaly jako první.³⁶ Současně v Americe Samuel Morse vyvíjel konkurenční vynález, který byl založen na reprezentaci písmen abecedy pomocí elektrických impulsů. Za první telegrafní spojení na světě bývá považována telegrafní linka mezi Washingtonem a Baltimorem z roku 1844.³⁷

Britská telegrafní síť byla nejdříve budována soukromými společnostmi, stejně jako první mezinárodní podmořský kabel (spuštěn v roce 1851 mezi britským Doverem a francouzským Calais). V roce 1870 byla britská národní telegrafní síť znárodněna, její provoz převzala pošta. Tato skutečnost vedla k oddělení role sběru zpráv a přenosu zpráv, tolik požadované novinami. Na rozdíl od britské národní sítě, mezinárodní kabely zůstaly v rukou soukromých společností, a byly to právě britské, které hrály hlavní roli v jejich rozvoji. Telegrafní spojení mezi Evropou a Amerikou bylo navázáno v roce 1866, Austrálie byla s Británií spojena skrze Indii v roce 1872.³⁸ Tyto mezinárodní sítě umožnily rychlý sběr zpráv z celého světa. Na základě této nově vzniklé techniky vznikly tři velké zpravodajské agentury: pařížská Havas, londýnská Reuters a berlínská Wolffova. V roce 1870 utvořily kartel a rozdělily si mezi sebou svět.³⁹

Už od začátků telegrafu na něj bylo nahlíženo jako na silný a důležitý mechanismus, který popřel vzájemnou závislost přenosu z místa na místo a času. Měl

³⁵ WINSTON, Brian. *Media, Technology and Society: A History: From the Telegraph to the Internet*. London: Routledge, 1998, s. 23-24. ISBN 0-415-14229-6.

³⁶ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 616-617. ISBN 978 90 382 1340 0.

³⁷ PROKOP, Dieter. *Boj o média: Dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2005, s. 164. ISBN 80-246-0618-6.

³⁸ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 616-617. ISBN 978 90 382 1340 0.

³⁹ PROKOP, Dieter. *Boj o média: Dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2005, s. 164. ISBN 80-246-0618-6.

obrovský dopad nejen na transformaci včasnosti novin a jejich distribuci, ale i hluboký dopad na novinový styl podporující stručnost a faktické zpravodajství, což bylo dáno vysokou cenou telegrafu, která uživatele vedla k šetření slovy.⁴⁰

1.3.1.4 Železnice

Co se přenosu zpráv týče, během 17. a 18. století se postupně ustavila propojená síť veřejné poštovní komunikace, nicméně byla stále velmi pomalá, zásilky byly dopravovány po koňských drahách a povozy. Na konci 18. století trvala pořád ještě cesta z Londýna do Edinburghu 60 hodin (vzdálenost obou měst je cca 400 mil, tedy přibližně 644 kilometrů), z Londýna do Manchesteru pak 24 hodin (zde je vzdálenost poloviční, cca 200 mil, tedy 322 kilometrů).⁴¹

Teprve na počátku devatenáctého století se začala doba nutná na přepravu zásilek zkracovat, a to díky rozvoji železnic. Od 30. let 19. století hrála železnice klíčovou roli v dopravě: do roku 1830 byla Británie protkána železničními tratěmi o celkové délce 375 mil, do roku 1840 to už bylo 2000 mil a za dalších deset let už železniční síť měřila více než 8000 mil a rozprostírala se z Aberdeenu až do Plymouthu.⁴²

Železniční doprava se tak stala primárním způsobem distribuce (nejen) novin a periodik, nahrazujíc tak pomalé poštovní vozy z roku 1784. Vlák ale nebyl jen způsob přepravy tisku, stal se i novým místem, kde ho lidé mohli číst.⁴³

⁴⁰ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 616-617. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁴¹ THOMPSON, John B. *Média a modernita: Sociální teorie médií*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2004, s. 57. ISBN 80-246-0652-6.

⁴² MORGAN, Kenneth Owen et al. *Dějiny Británie*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008, s.401. Dějiny států. ISBN 978-80-7106-432-9.

⁴³ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 170-171. ISBN 978 90 382 1340 0.

1.3.1.5 Čas

Změny, které prodělal vztah prostoru a času, byly zčásti vyvolány novými komunikačními technologiemi a zčásti vývojem stále rychlejších způsobů přepravy. Výsledkem těchto změn bylo akutní zesílení problémů spojených s nutností koordinovat časové a prostorové vztahy, problémů, které nakonec vyústily v řadu dohod o standardizaci světového času. Až do poloviny devatenáctého století mělo každé město i každá vesnice svůj časový standard. Tehdy existovalo mnoho různých, vzájemně nekoordinovaných místních časů. Nicméně s rozvojem dostavníkové pošty na konci osmnáctého století a se stavbou železnic na začátku století devatenáctého začal sílit tlak na sjednocení měření času na nadlokální úrovni. Se zavedením standardizovaného železničního jízdního řádu v roce 1847, založeném na greenwichském hlavním čase (GMT, Greenwich Mean Time), se GMT postupně začal přijímat i jako jednotný časový standard pro celou Velkou Británii.⁴⁴ V roce 1855 už bylo 98% všech hodin v Británii nastaveno podle GMT, ačkoli zákon to začal vyžadovat až o 25 let později.⁴⁵

1.3.2 Vzdělanost v 1. polovině 19. století

Ve dvacátých letech už většina britských dětí trávila nějakou část svého dětství ve škole a gramotnost byla rozšířená i mezi chudými. V roce 1835 získávalo alespoň základní vzdělání 83% všech dětí v Anglii a celková úroveň gramotnosti národa se pohybovala kolem 60%.⁴⁶ Noviny odebírala řada podniků a organizací a téměř každý, kdo uměl číst, měl alespoň nějaký přístup k tištěným názorům a diskuzím kolem nich.⁴⁷

⁴⁴ THOMPSON, John B. *Média a modernita: Sociální teorie médií*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2004, s. 32. ISBN 80-246-0652-6.

⁴⁵ History of Greenwich mean time. *The Guardian* [online]. 16. 10. 2008 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.guardian.co.uk/uk/2008/oct/16/jerseyisland1>

⁴⁶ BOYCE, George, James CURRAN a Pauline WINGATE. *Newspaper History from the 17th Century to the Present Day*. London: Sage/Constable, 1978, s. 42. ISBN 978-0094623101.

⁴⁷ WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 152-156. ISBN 978-80-247-3267-1.

1.3.3 Třídní struktura společnosti

Hlavním společenským měřítkem nerovné společnosti 19. století byla třída. Pokud se někdo narodil bez přístupu ke kapitálu, vzdělání nebo obojímu, jen stěží se dostával vzhůru.⁴⁸ V průběhu první třetiny 19. století výraz „třída“ postupně nahradil dřívější nemovitosti, hodnosti a postavení jakožto hlavní ukazatele členění společnosti. Tato změna odrážela klesající význam hodnosti a uděleného nebo zděděného postavení či titulu obecně, stejně tak jako rostoucí význam bohatství a příjmů mezi determinanty společenského postavení. Třída tak odkazovala na velké skupiny obyvatelstva, lišící se od ostatních skupin (tříd) co do majetku a souvisejícího společenského postavení, které vyplývalo z jejich umístění v oblasti výroby a distribuce.⁴⁹ Vlastníci továren tak jen zřídka pocházeli z řad dělníků. V roce 1842 byla uzákoněna historicky první daň z příjmu v době míru. Byla velmi mírná, platit ji museli pouze lidé s příjmy nad 150 liber ročně, což vylučovalo dělnickou třídu. Existují důkazy, že tato daň byla snahou o usmíření napětí mezi třídami.⁵⁰

1.3.3.1 Dělnická třída

Dělnickou třídu tvořila největší část populace, do této kategorie spadali tovární dělníci, stavbaři, pracovníci v docích a na lodích, obyčejní vojáci, uklízečky a nižší služebnictvo. Jejich životní podmínky nebyly dobré, byly těžké a často nebezpečné, díky čemuž byla i jejich průměrná délka života výrazně kratší než u ostatních tříd. „Městští dělníci žili v nájemných bytech v koloniích v blízkosti továren nebo v městských centrech, odkud se bohatší občané stěhovali do příjemnějších předměstských čtvrtí. Majitelům továren, vlastníkům dělnických čtvrtí i správcům měst chyběl sociální cit a zodpovědnost, protože v těchto čtvrtích neexistovala žádná péče o nemocné a staré, nebyla zde voda, kanalizace, ani odvoz odpadků. Voda se prodávala

⁴⁸ WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 171-178. ISBN 978-80-247-3267-1.

⁴⁹ KUPER, Adam a Jessica KUPER. *The Social Science Encyclopedia: Volume 1: A-K* [online]. 3. vyd. London: Routledge, 2004 [cit. 2012-12-11]. ISBN 0-203-49616-7. Dostupné z: <http://books.google.cz/books?id=2oES3pJufP4C&printsec=frontcover&dq=the+social+science+encyclopedia&hl=cs&sa=X&ei=PsPeUJyNBeHm4QsJjIHAAQ&ved=0CDwQ6AEwAQ>

⁵⁰ WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 171-178. ISBN 978-80-247-3267-1.

z pojízdných cisteren, v ulicích se kupily fekálie a odpadky.⁵¹ Tato dělnická třída se pozvolna začala organizovat. Podle E. P. Thompsona vznikla mezi dělníky nová forma třídního povědomí v letech 1815-1830.⁵² „Do boje proti důsledkům továrního systému se zapojili především kvalifikovaní pracovníci textilního průmyslu,⁵³ kteří se začali sdružovat do spolků. Proti takovýmto prvním formám dělnického hnutí byl už roku 1799 přijat zákon proti sdružování a následující další bouře a vznikající radikální tisk byly v roce 1819 přijaty represivní zákony *The Six Acts* (viz podkapitola 1.3.4.1. Radikální tisk). Dělnická třída je někdy označována jako pracující třída překladem z anglického working class.

1.3.3.2 Střední třída

Výraz „střední třída“ se začal používat na začátku 19. století.⁵⁴ Lidé střední třídy shodně toužili po „úctyhodnosti,“ ale navzájem je vzdalovaly obrovské rozdíly v příjmech. Mezi obyčejnými lidmi a podnikateli tak zůstával hluboký příkop. V roce 1851 byla střední třída ještě nepřilíš rozsáhlá a poměrně snadno identifikovatelná: bankéři, právníci, doktoři, obchodníci, mlynáři, majitelé lodí, velkoprodejci, úředníci a zaměstnanci státní správy, i vyšší služebnictvo u aristokracie apod. Druhá polovina 19. století znamenala pro střední třídu zlaté období rozmachu. Ke konci století už můžeme vidět i rozdělení na nižší a vyšší střední třídu, která vznikla při ekonomických změnách.⁵⁵

⁵¹ PROKOP, Dieter. *Boj o média: Dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2005, s. 132. ISBN 80-246-0618-6.

⁵² WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 168. ISBN 978-80-247-3267-1.

⁵³ PROKOP, Dieter. *Boj o média: Dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2005, s. 132. ISBN 80-246-0618-6.

⁵⁴ MORGAN, Kenneth Owen et al. *Dějiny Británie*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008, s. 426. Dějiny států. ISBN 978-80-7106-432-9.

⁵⁵ MORGAN, Kenneth Owen et al. *Dějiny Británie*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008, s. 426-427. Dějiny států. ISBN 978-80-7106-432-9.

1.3.3.3 Vyšší třída

Do vyšší třídy spadala elita, aristokracie. Byla to kategorie nejmocnějších i nejbohatších, urozených obyvatel.

1.3.4 Novinový trh pro jednotlivé třídy

Struktura tříd zasahovala i do skladby a oběhu novin a periodik. Během první poloviny devatenáctého století byl tisk striktně rozdělen podle společenských tříd, ale během druhé poloviny mělo toto rozdělení odlišný charakter. Zvýšení novinových daní a kolkovného na čtyři pence za výtisk, tzv. *Stamp Act* z roku 1815, zvedlo cenu novin na sedm pencí. Dělnická a (nižší) střední třída si nemohly něco takového dovolit a koupě novin jim tak byla znemožněna. K novinám měl ale i přesto přístup značný počet čtenářů, a to díky kavárnám, kde byla jednotlivá vydání k půjčení, a také jejich sdílení v rámci komunit překonalo překážky kladené jak vysokou cenou, tak nízkou úrovní gramotnosti. *Stamp Act* ale také podpořil růst nekolokovaného radikálního tisku. Náklady konkrétních novin byly relativně nízké i proto, že jednotlivé tituly podporovaly jednotlivé politické skupiny, které navzájem, v rámci jedné třídy, nebyly schopny vytvořit všeobecnou poptávku.⁵⁶

1.3.4.1 Radikální tisk

V návaznosti na francouzskou revoluci v roce 1789 se na začátku 19. století vytvářela radikální, především dělnická, reformní hnutí i v Británii. Jejich ústředním tématem byly otázky volební reformy a rozšíření politické veřejnosti o novou společenskou třídu, o proletariát. Vláda se je snažila potlačit i prostřednictvím omezení dosahu tiskového působení, a tak v roce 1819 schválila takzvaných šest zákonů *The Six Acts*, které byly dle mnohých “nejděsivějším útokem, který kdy parlament provedl na svobodu a ústavu této země.”⁵⁷ Mimo jiné tak bylo schválené omezení práva

⁵⁶ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 125-126. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁵⁷ WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 145-148. ISBN 978-80-247-3267-1.

shromažďovat se.⁵⁸ Vláda se těmito zákony radikálního tisku zbavila, protože jeden z těchto šesti zákonů, *Newspaper Stamp Duty Act* vztahující se na všechny tiskoviny vydávané v periodicitě 1 měsíc nebo častěji⁵⁹, zvýšil cenu novin a časopisů na úroveň nedosažitelnou běžnými lidmi. Kdokoli chtěl vydávat jakýkoli list, musel dopředu úřadům zaplatit 200 až 300 liber. To vedlo k tomu, že vydávat tisk si nadále mohli dovolit pouze respektovaní a politicky přijatelní novináři,⁶⁰ a to především ve městech, jelikož provinční tisk s velmi omezeným rozpočtem si takovou sumu nemohl dovolit.⁶¹

1.3.4.2 Magazíny

Podobně jako novinový trh byl i ten s časopisy jasně definován třídou. Vysoká cena magazínů a kritických čtvrtletníků znamenala, že přístup byl pro mnohé velmi omezený. Ve dvacátých letech nedostatek publikací určených a dostupných pracující třídě vedl několik vydavatelů k tisku levných periodik, jež měly vzdělávat a bavit. Nejznámější takový byl *Penny Magazine*, založený v květnu roku 1832, který cílil na dělnickou třídu. Byl však populární hlavně mezi střední třídou, a to především proto, že vydavatelé nebyli schopni vzbudit v dělnické třídě touhu po čtení pro zábavu.⁶²

1.3.5 Snížení kolkovného a vznik tisku pro dělnickou třídu

Během dvacátých let 19. století zjevný politický radikalismus ustupoval, až nakonec úplně vymizel. V roce 1836 tak byla dramaticky snížena cena kolkovného ze čtyř pencí na jednu.⁶³ ⁶⁴ Díky tomu se novinový trh v devatenáctém století rychle

⁵⁸ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva I.: Dejiny anglického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 37. ISBN 80-223-0852-8.

⁵⁹ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 454. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁶⁰ CONBOY, Martin. *JOURNALISM: A critical history*. London: SAGE Publications, 2004, s. 102. ISBN 0-7619-4099-5.

⁶¹ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 454. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁶² BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 125-126. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁶³ CONBOY, Martin. *JOURNALISM: A critical history*. London: SAGE Publications, 2004, s. 106. ISBN 0-7619-4099-5.

rozzrůstal, zároveň k tomu přispěla i levnější výroba novin. Díky snížení kolokovního klesla cena novin, vzrostla poptávka a následovala exploze národních i regionálních tiskovin, které demokratizovaly dostupnost informací. Další takovou demokratizací bylo v roce 1840 vydání první lepící poštovní známky a cenová revoluce dramaticky zvýšila dostupnost poštovního.⁶⁵

Vzniklou mezeru na trhu, kdy chyběly tituly určené primárně pro dělnickou třídu, se ve čtyřicátých letech snažilo využít hned několik periodik, objevilo se množství úspěšných titulů zaměřených na takové čtenáře. Byly to většinou nedělníky, protože právě v neděli byla dělnická třída zvyklá číst a denní tisk si nekupovala téměř vůbec.⁶⁶ Mezi tyto úspěšné tituly patřily například *Lloyd's Weekly Newspaper*, *Lloyd's Penny Atlas*, *London Journal*, *The Family Herald*, *Weekly Dispatch* a právě *News of the World*.

Postupem času v 50. letech striktní linie mezi tiskem pro jednotlivé třídy vymizela, především díky vzniku levných populárních novin a periodik určených masovému publiku. Úplné zrušení novinových daní (viz podkapitola 2.1.4.) vedlo ke vzniku týdeníků bulvárního typu⁶⁷, jež kombinovaly novinky senzačního charakteru s umírněnějším politickým tónem. Ty si, jak čas postupoval, a čtenost rostla fenomenálním tempem, rychle našly masové čtenáře překračující hranice několika nižších společenských tříd. Nízká cena společně s vylepšenou distribucí zajistily, že tisk

⁶⁴ LEE, Alan J. *The Origins of the Popular Press in England, 1855-1914* [online]. 1976, s. 42 [cit. 2012-11-03]. ISBN 0-85664-373-4. Dostupné z: http://books.google.co.uk/books?id=rEYOAAAAQAAJ&pg=PA5&source=gbs_selected_pages&cad=3#v=onepage&q&f=false

⁶⁵ WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 162-163. ISBN 978-80-247-3267-1.

⁶⁶ LEE, Alan J. *The Origins of the Popular Press in England, 1855-1914* [online]. 1976, s.38-40. [cit. 2012-11-03]. ISBN 0-85664-373-4. Dostupné z: http://books.google.co.uk/books?id=rEYOAAAAQAAJ&pg=PA5&source=gbs_selected_pages&cad=3#v=onepage&q&f=false

⁶⁷ WILLIAMS, Kevin. *Read All About It!: A History of the British Newspaper* [online]. New York: Rutledge, 2010, s. 9. [cit. 2012-11-11]. ISBN 0-203-59689-7. Dostupné z: http://books.google.cz/books?id=nhth-hkJMq0C&printsec=frontcover&dq=get+me+a+murder+a+day&hl=cs&sa=X&ei=HraWUO_PLYaD4gSW24CgBQ&ved=0CDgQ6AEwAw#v=onepage&q=get%20me%20a%20murder%20a%20day&f=false

byl pro většinu obyvatelstva snadno dostupným. Vyšší střední třída a vyšší třída si však nadále zachovávaly svou přízeň respektovaným, luxusním, velkoformátovým titulům.⁶⁸

1.4 News of the World

„Noviny se v první polovině 19. století mohly obracet na velké množství nových čtenářských skupin, které urbanizační proces shromažďoval v rychle rostoucích městech a které průmyslová revoluce vybavovala nezbytnou kvalifikací. Dříve než denní tisk se této nové příležitosti chopily nedělníky.“⁶⁹ V nedělním tisku se tak začal rýsovat nový typ novin, určený pro maloburžoazní a lidové vrstvy, připravené rozšiřovat nově osvojené znalosti a žádající také svůj podíl rozptýlení a zábavy. Pro lidového čtenáře byl nedělní tisk cenově podstatně výhodnější a týdenní periodicita lépe vystihovala reálné časové možnosti i zvyklosti čtenářů. Náklad nedělního tisku si proto udržoval předstih před výší nákladu denního tisku a jeho obsah z velké míry určoval vývoj čtenářského vkusu a zálib. „Tento typ malého, nepolitického či populárního tisku s eskapistickou tendencí nebyl zpočátku jenom únikový, ale mohl mít i některé progresivní rysy. Prolamoval dosavadní kulturní monopol velké a střední buržoazie na čtení novin.“⁷⁰ Většina nedělního tisku se s ohledem na přetrvávající novinové daně vyhýbala jednoznačnému politickému zpravodajství a soustřeďovala se na zábavu, skandály a místní klepy.⁷¹ Toto soustředění se na nepolitické zprávy a materiály přispívalo k utvrzení zvyklostí, postupem času by nedělnímu ránu v Británii bez *News of the World* chybělo něco tak důvěrně známého, podobně typického, jako je vyzvánění kostelních zvonů.⁷²

⁶⁸ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 125-126. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁶⁹ KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky 1: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989, s. 221. ISBN 80-7077-216-6.

⁷⁰ KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky 1: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989, s. 225. ISBN 80-7077-216-6.

⁷¹ KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky 1: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989, s. 221. ISBN 80-7077-216-6.

⁷² ADDLEY, Esther. The News of the World's sensational history. *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. The News of the World's sensational history. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>>.

První číslo týdeníku *News of the World* bylo vydáno 1. října 1843 a mělo 8 stran.⁷³ Vstoupilo do viktoriánské éry masových nedělníků se záměrem cílit na čtenářstvo nižších společenských tříd, stejně jako jeho hlavní konkurence, *Lloyd's Weekly Newspaper*, založená o rok dříve.⁷⁴

Už od začátku list *News of the World* těžil ze spojení zločinu, sexu a senzace, už od začátku bylo jasné, co chtějí čtenáři číst a kdo jsou – nově gramotná dělnická třída a nižší střední třída⁷⁵. List stál, i přesto, že v době jeho založení stále platily novinové daně, pouhé tři penny a za tuto cenu to byl nejlevnější list na novinových stáncích. Jeho vydavatel, John Browne Bell, měl jasno v tom, že zločin, skandál a neřesti mu budou zvedat prodeje. List byl založen se slovy „Naše motto je pravda, naše praxe je nebojácná obhajoba pravdy“⁷⁶ a velká část článků se i žalob, soudního stíhání a policejních záznamů o údajných nevěstincích týkala. Byl to právě styl rychlých, dráždivých zpráv s důrazem na skandál a sex, který jasně charakterizoval styl psaní a poháněl titul k ohromujícímu komerčnímu úspěchu. Rychle si vydobyl pozici nejprodávanějšího britského týdeníku, v roce 1855 se prodalo 109 000 výtisků.⁷⁷ Nicméně když v roce 1855 John Browne Bell zemřel, počet prodaných výtisků se začal snižovat a tento pokles pokračoval několik dalších dekád. V roce 1880 byl počet prodaných výtisků pouze 30 000, tedy sotva třetina toho, co kdysi.⁷⁸ Důvodů, proč k tomuto rapidnímu poklesu došlo, může být mnoho. Jedním z nich je fakt, že pár let po jeho založení byly zrušeny všechny novinové daně (viz kapitola 3.1.4.), nicméně *News of the World* svou cenu nesnížil, a to i přes jednoznačně nižší náklady. Druhým

⁷³ CONBOY, Martin. *JOURNALISM: A critical history*. London: SAGE Publications, 2004, s. 157-158. ISBN 0-7619-4099-5.

⁷⁴ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 451. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁷⁵ For 168 years News of the World was as English as roast beef. *The Independent*. [online]. 8.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/voices/commentators/dj-taylor-for-168-years-news-of-the-world-was-as-english-as-roast-beef-2308954.html>

⁷⁶ ADDLEY, Esther. The News of the World's sensational history. *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>>.

⁷⁷ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 451. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁷⁸ ADDLEY, Esther. *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. The News of the World's sensational history. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>>.

faktorem je chabé vedení listu po Bellově smrti a třetím důvodem vzrůstající konkurence (viz kapitola 3.3.).⁷⁹

⁷⁹ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 451. ISBN 978 90 382 1340 0.

2. Vzestup News of the World

2.1 Důvody pro vzestup novin ve 2. polovině 19. století

2.1.1 Hospodářství

Británie si v 19. století před ostatními zeměmi budovala ohromný náskok. S britským obchodem, průmyslem, ani impériem se nemohla srovnávat žádná jiná země světa. Dovoz i vývoz rostl exponenciálním tempem. Na velkých zahraničních trzích panovala vysoká poptávka po britském zboží, takže industrializace mohla volně pokračovat bez sebemenších překážek. Londýn už před francouzskou revolucí předstihl Amsterdam na pozici nejdůležitějšího světového finančního centra. Díky velkým investičním úřadům, jako například Rothschildovým nebo Baringovým bankám, mohla Británie ovládnout mezinárodní obchod. Londýnský pojišťovací trh Lloyd's zažíval příval zájemců o pojištění proti ztrátě obchodních zásilek.⁸⁰

2.1.2 Životní úroveň ve 2. polovině 19. století

Týdenní pracovní doba činila v letech 1856-1873 v průměru asi 56-65 hodin. Postupem času se prosadil devítihodinový pracovní den a poloviční volno o sobotách. „Příjmy se v letech 1770 až 1840 pohnuly jen minimálně, ve třicátých letech 19. století o něco málo poskočily vzhůru a zase spadly během hospodářské krize v letech 1838-1842. Teprve někdy v polovině čtyřicátých let začaly skutečné příjmy soustavně stoupat, přičemž výraznější nárůst přišel až v letech šedesátých. Skutečný pokrok ale přišel až po roce 1873, kdy začala klesat pracovní doba, i ceny a počty lidí živených z jednoho platu. Tehdy došlo také ke zlepšení životních podmínek ve městech, co se bydlení i kanalizace týká. Nájmy zůstaly beze změny, ale bydlení bylo kvalitnější. Rozšířily se parní stroje, takže rostla produktivita práce.“⁸¹ V 80. letech 19. století, poprvé během století, si značné množství lidí začalo užívat volného času. Nějaké peníze

⁸⁰ WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 166-168. ISBN 978-80-247-3267-1.

⁸¹ WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 172-173. ISBN 978-80-247-3267-1.

(i když ne mnoho) začaly přebývat i po zaplacení základních potřeb, jídla, bydlení a ošacení.⁸²

Úroveň nezaměstnanosti hodnotu deseti procent překročila pouze v letech 1856 a 1873 a s výjimkou jedné čtyřleté pauzy se pohybovala pod průměrem 7,5 procenta. V druhé polovině 19. století byla nízká, pohybovala se kolem čtyř procent.⁸³

2.1.3 Vzdělanost ve 2. polovině 19. století

Většinu dětí pevně formovala nedělní škola, do níž v polovině devatenáctého století chodily tři čtvrtiny dětí ve věku od pěti do patnácti let, později se tento podíl ještě zvyšoval.⁸⁴ Zákon z roku 1870, tzv. *Education Act*⁸⁵, zavedl povinnou školní docházku a také nový systém škol pro děti do 13 let hrazený z místních daní. Škola si mohla účtovat menší poplatky, ale chudí jich byli zproštěni. Zákon byl zpočátku nepovinný, jeho povinná varianta vznikla až v roce 1891 a zcela zrušila školné. Školy poskytující vyšší vzdělání (a zejména univerzity) zůstávaly v soukromém vlastnictví a byly v Anglii dostupné pouze středním a vyšším třídám.⁸⁶

2.1.4 Zrušení novinových daní

Ke zrušení tzv. daní z vědomostí (kolková daň z novin, daň z reklamy a spotřební daň na papír) došlo v letech 1853, 1855 a 1861. První zrušenou daní v roce 1853 byla daň z inzerce, následována v roce 1855 novinovým kolkem a jako poslední

⁸² MORGAN, Kenneth Owen et al. *Dějiny Británie*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008, s. 422. Dějiny států. ISBN 978-80-7106-432-9.

⁸³ WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 172-173. ISBN 978-80-247-3267-1.

⁸⁴ WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 173. ISBN 978-80-247-3267-1.

⁸⁵ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 399. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁸⁶ WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 193. ISBN 978-80-247-3267-1.

byla roku 1861 zrušena spotřební daň z papíru.⁸⁷ Zde je nutné si uvědomit, že tato vládní omezení byla v 50. letech 19. století, i přes velké příjmy do státní kasy (novinový kolek – 350 tisíc liber ročně, daň z reklamy – 163 tisíc liber, daň z papíru – 760 tisíc liber⁸⁸) neudržitelnou překážkou volného kapitalistického tiskového podnikání. Zrušení těchto daní umožnilo jev, který byl zároveň ztělesněním i garantem liberální Británie – liberální metropolitní a provinční tisk. Padesátá a šedesátá léta zažila nevídaný rozmach deníků a nedělníků, například k roku 1863 vycházelo v Británii přes 1000 novin.⁸⁹

2.2 Penny press a vznik masového tisku

Jak byl během první třetiny 19. století v Anglii významný rozvoj dělnického tisku, od třicátých let to byl tisk masový. Ten se vyznačuje značně vyššími náklady a odlišnou skladbou obsahu tak, aby vyhovoval početnějším skupinám gramotných, ale málo vzdělaných čtenářů. Mezi témata masového tisku patřily například kriminální příběhy, sex nebo politická témata podávaná jako zábava.⁹⁰ Proměnou prošla i grafická podoba, používaly se nápadné titulky, velké ilustrace, později i fotografie, popřípadě barevné odlišení papíru⁹¹ a odlišná byla i stylizace, texty byly kratší, s jednoduchou větňou skladnou a pokleslým slovníkem. Pro tento typ tisku se vžil název penny press, odvozený od ceny, za kterou se prodávaly a odkazujíc i na samotné názvy periodik (např. *Penny Magazine*) K jeho výraznému rozvoji došlo nicméně až v poslední třetině 19. století, kdy se denní tisk stal skutečně masovou záležitostí.⁹²

⁸⁷ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 454. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁸⁸ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva I.: Dejiny anglického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s.38. ISBN 80-223-0852-8.

⁸⁹ WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 413-414. ISBN 978-80-247-3267-1.

⁹⁰ JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Masová média*. Praha: Portál, 2009, s. 82-83. ISBN 978-80-7367-466-3.

⁹¹ REIFOVÁ, Irena et al. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004, s. 287. ISBN 80-7178-926-7.

⁹² JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Masová média*. Praha: Portál, 2009, s. 83. ISBN 978-80-7367-466-3.

2.3 Konkurence *News of the World*

Konkurenčních listů *News of the World* se na trhu objevilo hned několik. Cílily na početnou dělnickou třídu, popřípadě nižší střední třídu. Byly to taktéž nedělníky, kupovat noviny s větší periodicitou si dělnická třída vzhledem ke své finanční situaci nemohla dovolit. Zároveň neděle byla dnem, kdy se nepracovalo tolik, jako během týdne a obyvatelstvo se tak mohlo věnovat i jiným činnostem. Cena konkurenčních titulů byla velmi nízká, některé se dokonce prodávaly, stejně jako *News of the World*, pouze za cenu tří penny. Mezi konkurenční tituly patřily jak noviny, tak i magazíny. Jejich styl psaní byl odlehčený, v listech by se nenašly žádné složité politické analýzy. Tisk měl pro dělnickou třídu převážně eskapistickou tendenci, proto převažovalo zaměření na zábavu a typické bylo používání velkého množství ilustrací.

2.3.1 Lloyd's Weekly Newspaper

Vydavatelem těchto novin byl Edward Lloyd, jeden z nejvýznamnějších průkopníků masového tisku v devatenáctém století. Nejen, že zaváděl nové technologie tisku, ale věnoval se i samotné výrobě papíru. Vydával hlavně levné šestákové listy zaměřené na dělnickou třídu, dále například plagiáty Charlese Dickense.⁹³

Lloyd poprvé vydal tento nedělník v roce 1842 ještě jako *Lloyd's Illustrated London Newspaper*. Rychle se dostal na 30 000 výtisků. V lednu 1843 je spojil s *Illustrated Sunday Herald* a název se změnil právě na *Lloyd's Weekly Newspaper*. Stály tři penny, tedy stejně jako *News of the World* a společně to byly nejlevnější noviny té doby. *Lloyd's* přinesly revoluci do novinového průmyslu, když v roce 1856 zavedly rotačku, čímž se dramaticky zvýšila rychlost tisku a náklady tak rostly. Už v roce 1861 dosahovaly 170 000 a v roce 1896 se staly úplně prvními novinami na světě s počtem jednoho milionu prodaných výtisků, převyšujíc tak i populární denní noviny. Svým zaměřením se snažily cílit jak na dělnickou, tak i nižší střední třídu tím, že tiskly články všeobecného zájmu spíše než politické. V průběhu dvacátých let dvacátého

⁹³ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 370. ISBN 978 90 382 1340 0.

století několikrát změnily jak majitele, tak jméno, až byly nakonec v roce 1931 úplně pohlceny *Sunday Graphic*, spadající pod Allied Newspapers.⁹⁴

2.3.2 Family Herald

Family Herald or Useful Information and Amusement for the Million byl všeobecně zaměřený magazín poprvé vydán v roce 1842. Jeho vlastníkem a zároveň šéfredaktorem byl James Elishama Smith (známý jako Shepherd Smith), ale vydával ho George Biggs. Byl to vůbec první magazín, který byl vysázen, vytištěn a vázán pouze strojem. *Family Herald* byl jeden z nejpopulárnějších levných periodik, stál 1 penny. Aby se vyhnul povinnosti platit kolek, záměrně nepsal o novinkách a politice. Zanikl téměř po 100 letech vydávání, roku 1940.⁹⁵

2.3.3 London Journal

London Journal and Weekly Record of Literature, Science and Art byl poprvé vydán v roce 1845. Jeho zakladatelem byl George Stiff, který se zaměřoval hlavně na vydávání levných ilustrovaných masových periodik a vlastnil hned několik titulů najednou. *London Journal* byl beletrický ilustrovaný týdeník, který publikoval krátké povídky na pokračování ve snaze dosáhnout vyšších nákladů. To se mu povedlo, protože už na začátku 50. let 19. století dosahoval prodejnosti okolo půl milionu výtisků. Zanikl roku 1928.⁹⁶

2.3.4 Weekly Times

George Stiff, majitel *London Journal*, začal vydávat *Weekly Times: a London Newspaper of History, Politics, Literature, and Art* jakožto konkurenci *Lloyd's Weekly Newspaper* a *News of the World*. Na trhu se poprvé objevily v roce 1847 a stály, stejně

⁹⁴ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 371, 609. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁹⁵ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 213-214. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁹⁶ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 374-375. ISBN 978 90 382 1340 0.

jako konkurence, tři penny. Byl to ilustrovaný nedělník, který se věnoval jednak zprávám, dlouhou dobu měl i sloupek věnující se politickým komentářům aktuálního dění, ale také (jak jeho název napovídá) autorským textům různých témat, často dost senzacechtivých. Na trhu se udržel do roku 1912.⁹⁷

2.3.5 Tit-Bits

Tit-Bits from all the Most Interesting Books, Periodicals, and Newspapers of the World vznikly v roce 1881. Byl to týdeník v ceně jedné penny založený Georgem Newnesem, který byl jedním z tiskových baronů Británie 19. století. Byl to nejen vydavatel, ale i šéfredaktor a vlastník mnoha titulů. Zároveň byl i dlouhou dobu členem parlamentu.⁹⁸

Tit-Bits byly orientované na dělnickou a nižší střední třídu⁹⁹ a jsou ukázkovým příkladem toho, jak informace mohou být prodány formou zábavy.¹⁰⁰ Obsahovaly velmi krátké články, zajímavé zprávy, právní rady, rozhovory s celebritami, drby, velkou spoustu soutěží o ceny, vtipy, odpovědi na dotazy čtenářů, reklamu, ale žádné ilustrace. První číslo vyšlo v nákladu 5000 výtisků a ihned bylo rozprodáno. Během tří měsíců se náklad vyšplhal až na astronomických 900 000 výtisků.¹⁰¹ V následujícím desetiletí se *Tit-Bits* s větším či menším zdarem (pravidelné týdenní náklady dosahovaly cca 400 000 - 600 000 výtisků)¹⁰² úspěch opakoval a to vedlo konkurenci k zavedení obdobného typu periodik, nejznámější z nich byl z roku 1888 *Answers to*

⁹⁷ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 668. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁹⁸ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 448. ISBN 978 90 382 1340 0.

⁹⁹ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 630. ISBN 978 90 382 1340 0.

¹⁰⁰ CONBOY, Martin. *JOURNALISM: A critical history*. London: SAGE Publications, 2004, s. 160. ISBN 0-7619-4099-5.

¹⁰¹ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva I.: Dejiny anglického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 55. ISBN 80-223-0852-8.

¹⁰² CONBOY, Martin. *JOURNALISM: A critical history*. London: SAGE Publications, 2004, s. 167. ISBN 0-7619-4099-5.

Correspondents, založený mladým Alfredem Harmsworthem, pozdějším Lordem Northcliffem.¹⁰³

2.4 Vývoj *News of the World* do roku 1969

Konsorcium rodin vedených Georgem Riddellem, Lascellem Carrem a Charlesem Jacksonem koupilo upadající titul od rodiny Bellů v roce 1891. Lascelles Carr ustanovil za šéfredaktora svého synovce, sira Emsleyho Carra, který v této pozici vydržel následujících 50 let až do své smrti v roce 1941. Emsley Carr byl politickým korespondentem novin *Western Mail*, založených právě jeho strýcem Lascellem, a jako hlavní politický korespondent v nich působil až do 30. let 20. století. George Riddell byl s *Western Mail* také spojen, v Londýně působil jako jejich právní zástupce. V *News of the World* působil jako právní zástupce konsorcia, poté zvýšil svůj podíl a od přelomu století byl jejich generálním ředitelem.¹⁰⁴

A byl to právě George Riddell, kdo stál za jejich opětovným úspěchem. Horlivě se snažil zvýšit oběh, proto založil síť vlastních trafikantů, aby se list mohl přímo prodávat po celé zemi. Vylepšil list v mnoha ohledech, ačkoliv zaměření na zločin a senzační a dráždivé zprávy zůstalo. Za jeho řízení se také list profiloval jako liberální a Riddell byl díky tomuto přínosu straně roku 1909 povýšen na rytíře.¹⁰⁵

Šéfredaktor Emsley Carr navíc ještě, dle motto novin „All human life is there,“ tedy „Je tam celý život,“ přidal na začátku 20. století důraz na sport, a to nejen co se článků týče, ale i sponzorování sportovních akcí a turnajů.¹⁰⁶

¹⁰³ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 269-270. ISBN 978 90 382 1340 0.

¹⁰⁴ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 451. ISBN 978 90 382 1340 0.

¹⁰⁵ Riddell, George Allardice. *Oxford Dictionary of National Biography* [online]. 2010 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.oxforddnb.com/view/article/35749/?back=,48272>

¹⁰⁶ ADDLEY, Esther. The News of the World's sensational history. *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. The News of the World's sensational history. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>>.

První podporovanou sportovní akcí byl roku 1903 turnaj britských golfových profesionálů *The News of the World MatchPlay Championship*, který tyto noviny sponzorovaly až do roku 1969, od té doby je turnaj pod záštitou britské PGA (Professional Golfers' Association).¹⁰⁷ Další podporovaným sportem byly šipky, které se v Británii těší velké oblibě. V roce 1927 tak díky pomoci *News of the World* vznikl nejdříve regionální a od roku 1947 celostátní turnaj *The News of the World Darts Championship*.¹⁰⁸

Téma zločinu, násilí a sportu vždy zajistily vysokou prodejnost. Do roku 1912 byl náklad kolem dvou milionů a nadále rostl, a to i přesto, že konkurence byla v té době obrovská, na trhu se objevovalo 149 deníků a nedělníků.¹⁰⁹

Ve dvacátých a třicátých letech zasáhla svět hospodářská krize, která samozřejmě zasáhla i Británii, zemi s největší koncentrací tisku. Klesal podíl inzerce v novinách a jejich výroba se tak zdražovala. Více než kdy jindy tak byla reklama pro noviny životně důležitá, ale získávaly jí logicky pouze listy s nejvyššími náklady. Vysokých nákladů v té době ale noviny dosahovaly kvalitní novinařinou, nýbrž více zpravodajstvím, více zábavnými texty, více fotografiemi, více radami na všemožná témata, více doplňkovými službami atp.¹¹⁰ To byl přesně styl listu *News of the World* a jeho náklady tak rostly i během krize. V roce 1940 už prodeje dosahovaly čtyř milionů¹¹¹ a v roce 1950 list dobyt pomyslný vrchol, s prodejem 8,44 milionů výtisků se stal nejprodávanějšími novinami na celém světě.¹¹² 50. léta byly pro *News of the World*

¹⁰⁷ PGA Tour Championships [online]. 2012 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.pgatour.com/tournaments/r470/>

¹⁰⁸ The News of The World: Individual Darts Championship. *Patrick Chaplin* [online]. 2007 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.patrickchaplin.com/NOW.htm>

¹⁰⁹ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva I.: Dejiny anglického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 69. ISBN 80-223-0852-8.

¹¹⁰ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva I.: Dejiny anglického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 69. ISBN 80-223-0852-8.

¹¹¹ PARSONS, Russell. News of the World: A History. *MarketingWeek* [online]. 7.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.marketingweek.co.uk/news-of-the-world-a-history/3028236.article>

¹¹² WILLIAMS, Kevin. *Read All About It!: A History of the British Newspaper* [online]. New York: Rutledge, 2010, s.8 [cit. 2012-11-11]. ISBN 0-203-59689-7. Dostupné z: <http://books.google.cz/books?id=nhth->

zlatou érou, v oběhu bylo běžně 8-9 milionů výtisků, a to v té době měla Británie zhruba 50 milionů obyvatel.¹¹³

V roce 1952 se k řízení novin dostal Sir William Carr, syn Emleyho Carra. Ten si však na Fleet Street nevydobył dobré renomé, jeho novinářské a podnikatelské schopnosti byly velmi chabé.¹¹⁴ Ke konci padesátých let tak začaly prodeje padat. List se proto snažil najít nové způsoby, které by čtenáře přilákaly zpět. Jedním z těchto pokusů bylo zapojení spisovatele Herberta Ernesta Batese a Williama Somerseta Maughama, kteří do novin přispívali svými povídkami.¹¹⁵ Ve snaze o vážnější zpravodajství začali politické komentáře psát Robert „Bob“ Boothby, britský politik-konzervativec, který byl roku 1958 povýšen na barona¹¹⁶ a Aneurin Bevan, v letech 1959-1960 místopředseda strany labouristů.¹¹⁷

V říjnu roku 1960 *News of the World* pohltily *Empire News*, noviny založené už roku 1884 jako *The Umpire*, které byly prvním úspěšným provinčním nedělníkem a v průběhu sedmdesáti šestileté historie byly vlastněny například lordem Beaverbrookem i lordem Rothermerem.¹¹⁸ Byl to nedělník pro občany celého britského impéria, v padesátých letech dokonce s oběhem přes dva a půl milionu. To *News of the World* na alespoň nějakou dobu opět zvýšilo prodeje.¹¹⁹

hkJMq0C&printsec=frontcover&dq=get+me+a+murder+a+day&hl=cs&sa=X&ei=HraWUO_PLYaD4gSW24CgBQ&ved=0CDgQ6AEwAw#v=onepage&q=get%20me%20a%20murder%20a%20day&f=false

¹¹³ WILKINSON, Peter. *News of the World: The paper that died of shame*. *CNN* [online]. 7.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2011/WORLD/europe/07/07/uk.newsoftheworld.history/index.html>

¹¹⁴ Carr, Sir William Emsley. *Oxford Dictionary of National Biography* [online]. 2006 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.oxforddnb.com/view/article/56742/?back=,48272>

¹¹⁵ ADDLEY, Esther. *The News of the World's sensational history*. *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. *The News of the World's sensational history*. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>>.

¹¹⁶ Boothby, Robert John Graham. *Oxford Dictionary of National Biography* [online]. 2010 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.oxforddnb.com/view/article/40184?docPos=6>

¹¹⁷ Bevan, Aneurin. *Oxford Dictionary of National Biography* [online]. 2011 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.oxforddnb.com/view/article/30740?docPos=1>

¹¹⁸ BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009, s. 451. ISBN 978 90 382 1340 0.

¹¹⁹ *The News of the World Newspaper*. *Historic Newspapers* [online]. 2010 [cit. 2012-11-24]. Dostupné z: <http://www.historic-newspapers.co.uk/Old-Newspapers/News-of-the-World>

Žádné tyto pokusy však nevedly k takovým nákladům, které měl list v první polovině padesátých let, a proto sir William Carr dosadil v roce 1960 na místo šéfredaktora Stafforda Somerfielda. To byl britský žurnalista, který dříve pracoval mj. pro *Daily Telegraph* a *News Chronicle*. Během druhé světové války sloužil v armádě, kde měl hodnost majora.¹²⁰ Somerfield noviny vrátil k tomu, co je proslavilo nejvíce – zločin, sex a senzace. Navíc ustavil novou formu provokativního obsahu, tzv. kiss and tell, tedy odhalování soukromých a diskrétních informací, a to zejména z první ruky. V roce 1960 zaplatil list herečce Dianě Dors na tu dobu neuvěřitelnou částku 35 tisíc liber za sérii dráždivých zpráv o jejím soukromém životě.¹²¹ V roce 1962 byl náklad přesně 6 662 389 výtisků, což je vůbec první ověřený údaj o oběhu britské ABC (Audit Bureau of Circulations), orgánu pro měření a statistiky v mediálním průmyslu.¹²²

V roce 1963 vyplatil list sumu 23 tisíc liber prostitutce Christině Keller za její zpověď o tzv. Profumově skandálu (John Profumo byl britský ministr obrany, který měl s touto prostitutkou aféru, ta ale byla i milenkou údajného ruského špiona. Profumo před Dolní sněmovnou nejdříve lhal a vše popíral, to bylo nakonec hlavním důvodem jeho pádu. V květnu roku 1963 odstoupil, do politiky už se nikdy nevrátil, věnoval se charitě.).¹²³ Tato „Christinina zpověď“ přinesla listu zvýšení oběhu o 250 000 výtisků.¹²⁴ Kontroverzní momenty provázely *News of the World* v průběhu celé jejich historie. Články zabývající se sexuálními skandály, často týkající se bohatých a

¹²⁰ Stafford Somerfield. *The Media Briefing* [online]. 2012 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.themediabriefing.com/people/stafford-somerfield>

¹²¹ ADDLEY, Esther. The News of the World's sensational history. *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. The News of the World's sensational history. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>>.

¹²² WILKINSON, Peter. News of the World: The paper that died of shame. *CNN* [online]. 7.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2011/WORLD/europe/07/07/uk.newsoftheworld.history/index.htm>

¹²³ CONBOY, Martin. *JOURNALISM: A critical history*. London: SAGE Publications, 2004, s. 158-159. ISBN 0-7619-4099-5.

¹²⁴ ADDLEY, Esther. The News of the World's sensational history. *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. The News of the World's sensational history. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>>.

známých lidí, vysloužily titulu přezdívky *News of the Screws* nebo *Screws of the World*.¹²⁵

Jedním z dalších sporných a kontroverzních momentů byl v roce 1966 soudní proces týkající se tzv. Moors murders (únos, sexuální zneužití a vražda pěti dětí Ianam Bradym a Myrou Hindley). U soudu vyšlo najevo, že klíčový svědek obžaloby dostal od novin tisíc liber a dovolenou ve Francii výměnou za to, že exkluzivně ještě před zahájením procesu *News of the World* sdělí svou verzi příběhu. Hlavní prokurátor sice dostal nařizeno, aby byl tento, dle slov soudce, „hrubý zásah do průběhu spravedlnosti“ prošetřen, nicméně noviny unikly jakémukoli obvinění.¹²⁶

Zmíněná kontroverzní vydání však nevedla ke zvýšení nákladů v dlouhodobějším rázu a tak náklady, které v roce 1950 dosahovaly až 8,5 milionů výtisků, postupně klesaly až na pouhých 6 milionů v roce 1968. Celé noviny byly pod vedením šéfredaktora Stafforda Somerfielda ve velmi napjaté atmosféře a pracovalo tam jen velmi málo redaktorů.¹²⁷ *News of the World* zůstaly rodinným podnikem až do roku 1969, kdy je koupil Rupert Murdoch a jeho News Group.

¹²⁵ SHAWCROSS, William. *Murdoch: The Making of a Media Empire*. New York: Simon & Schuster, 1997, s. 69. ISBN 0-684-83015-9.

¹²⁶ News of the World: An obituary. *BBC News* [online]. 8.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14070862>

¹²⁷ SHAWCROSS, William. *Murdoch: The Making of a Media Empire*. New York: Simon & Schuster, 1997, s. 69. ISBN 0-684-83015-9.

3. Koupě *News of the World* Rupertem Murdochem

Rupert Murdoch a Robert Maxwell jsou dozajista nejzajímavější a nejpozoruhodnější mediální magnáti britské mediální historie. „V mediální džungli se Murdoch a Maxwell stali slony.“¹²⁸ V knize *Media Moguls* Jeremy Tunstall a Michael Palmer definují magnáta jako „osobu, která vlastní a zároveň ovládá mediální společnosti, podstupuje riziko v podnikání a řídí svůj mediální byznys výstředním, osobním stylem. Je to člověk, který si vybuduje své vlastní mediální impérium tak, že nejen zakládá nová média, ale také zároveň skupuje a přebírá kontrolu nad již existujícími mediálními společnostmi“.¹²⁹

Mezi Murdochem a Maxwellem lze najít několik podobností: oba pocházeli z jiné země, než je Velká Británie, a se svým podnikáním také mimo Británii začali. Oba se nejdříve zajímali o tištěná média. Oba akumulovali velké množství kapitálu tím, že nejen skupovali, ale i prodávali mediální společnosti. Své společnosti nejen vlastnili, ale sami je i řídili. Oba byli politicky vyhranění a angažovaní. Mezi oběma lze však najít i mnoho odlišností: zatímco Maxwellova kariéra byla velmi nestálá s mnoha vzestupy i pády, Murdochova cesta byla a je více přímočará a pod kontrolou. Ani jeden se však nebál podstupovat relativně velká rizika podnikání. Maxwell dosahoval úspěchu mnohdy překvapujícími kroky, navíc společnosti mnohem radši prodával, než kupoval. Jeho strategie však nikdy nebyla konzistentní a ve finančním světě tak jeho styl řízení vzbuzoval nedůvěru. Na druhou stranu Murdoch zastával názor vedení dlouhodobé strategie s občasnými rychlými reakcemi na aktuální příležitosti. Vždy bylo hlavní prioritou pár společností, které generovaly obrovský zisk. Díky nim si mohl dovolit usilovat o koupi dalších projektů, i financovat menší ztrátové projekty. Získal si tím pověst neúprosného mediálního magnáta, který jako jeden z mála skvěle rozumí jak světu financí, tak světu žurnalistiky.¹³⁰

¹²⁸ SEYMOUR-URE, Colin. *The British Press and Broadcasting since 1945*. Oxford: Blackwell Publishers, 1991, s. 116. ISBN 0-631-19883-0.

¹²⁹ PALMER, Michael a Jeremy TUNSTALL. *Media Moguls* [online]. USA: Routledge, 1991, s. 105 [cit. 2012-11-03]. ISBN 9780203132616. Dostupné z: <http://site.ebrary.com/lib/cuni/docDetail.action>

¹³⁰ PALMER, Michael a Jeremy TUNSTALL. *Media Moguls* [online]. USA: Routledge, 1991, s. 120-121 [cit. 2012-11-03]. ISBN 9780203132616. Dostupné z: <http://site.ebrary.com/lib/cuni/docDetail.action>

3.1 Robert Maxwell

Robert Maxwell byl mediální magnát nechvalně známý jak pro svou výstřední osobnost a jedinečný styl sebe prezentace, tak i pro své obchodní úspěchy, kdy se z osiřelého chudého Čechoslováka vypracoval na majitele jedné z největších mediálních společností na světě.¹³¹ Avšak díky svému extravagantnímu chování si zneprátil mnoho lidí. Sám se k tomu jednou vyjádřil takto: „Jsem osoba, kterou všichni milují nenávidět. Ale opravdu nemám čas zabývat se tím, co si o mně ostatní lidé myslí.“¹³²

Ian Robert Maxwell se narodil do ortodoxní židovské rodiny 10. června 1923 jako Abrahám Lajbi Hoch, později bylo jeho jméno Jan Ludvík Hyman Binyamin Hoch. Místem jeho narození byly Slatinské Doly, extrémně chudá oblast Karpatských hor v tehdejší Československu, dnešní Ukrajině.¹³³ Jeho matka, Hannah Slomowitz, stejně jako čtyři z jeho celkem šesti sourozenců, zemřeli v koncentračním táboře v Osvětimi. Jeho otec, Mechel Hoch, byl pravděpodobně zastřelen už během transportu. Hruzy koncentračního tábora přežily pouze dvě jeho sestry.¹³⁴

Sám Robert Maxwell unikl holocaustu útekem do Francie, kde se v březnu 1940 přidal k československým dobrovolníkům u francouzské zahraniční legie. Francie byla ještě téhož roku poražena a Maxwell utekl podruhé, tentokrát do Británie, kde se přidal k britské armádě, kde se postupně dostal až na hodnost kapitána.¹³⁵ V lednu 1945 mu byl udělen britský válečný kříž. Během jeho nasazení mu britské tajné služby několikrát

¹³¹ Robert Maxwell. *The Media Briefing* [online]. 2012 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.themediabriefing.com/people/robert-maxwell>

¹³² KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s.92. ISBN 0-396-08523-7.

¹³³ Detail příslušníka čs. voj. jedn. v zahr. za 2. sv. války. *Vojenský ústřední archiv* [online]. 2009-2010 [cit. 2012-12-04]. Dostupné z: <http://www.vuapraha.cz/Pages/DatabazeVHA/DetailVojaka.aspx?soldierId=64095>

¹³⁴ Robert Maxwell, 68: From Refugee to the Ruthless Builder of a Publishing Empire. *The New York Times* [online]. 1991 [cit. 2012-12-04]. Dostupné z: <http://www.nytimes.com/1991/11/06/world/robert-maxwell-68-from-refugee-to-the-ruthless-builder-of-a-publishing-empire.html?pagewanted=5>

¹³⁵ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 91. ISBN 0-396-08523-7.

změnily nejen národnost, ale i jméno, mj. se jmenoval Ivan du Maurier,¹³⁶ až ke konci druhé světové války se ustálilo právě Ian Robert Maxwell.¹³⁷

Dva roky po válce Maxwell pobýval ve válkou zpustošeném Berlíně, kde pracoval pro britské ministerstvo zahraničí jako komisař pro Informační kontrolní jednotku pro Berlín. Jeho odpovědnost zahrnovala veškeré nově vzniklé tiskoviny včetně časopisů v britské zóně Berlína.¹³⁸ Během této doby získal důležité obchodní kontakty, které nakonec v roce 1951 vedly ke koupi jeho první společnosti Butterworth-Springer (britsko-německá společnost typu joint venture založená v roce 1948) vydávající odbornou literaturu - vědecké a lékařské časopisy a učebnice. Tu vzápětí přejmenoval na Pergamon Press a během několika let z ní vybudoval prosperující vydavatelství, největší svého druhu (tzv. STM sektor – z anglického věda, technologie a medicína) ve Velké Británii.¹³⁹

Jako zapřisáhlý socialista byl též aktivní v politice. Byl členem labouristické strany, za kterou byl rovněž v roce 1964 zvolen do parlamentu jako zástupce Buckinghamshire. Tuto funkci zastával až do roku 1970, kdy nad labouristy zvítězili konzervativci.¹⁴⁰

Na konci šedesátých let se mu nedařilo celkově, v lednu 1969 prohrál jednak několikaměsíční bitvu o *News of the World* s Rupertem Murdochem, později i o *The Sun*. Hlavně ale v témže roce přišel o své nakladatelství. V té době totiž souhlasil s prodejem části Pergamon Press firmě Leasco amerického finančníka Saula Steinberga. Steinberg ale obvinil Maxwella ze zfalšování výkazů zisků společnosti, což vedlo k oficiálnímu vládnímu vyšetřování, které toto obvinění potvrdilo. Oficiální závěrečná

¹³⁶ MACINTYRE, Ben. A Match for Robert Maxwell. *The New York Times* [online]. 1995 [cit. 2012-12-04]. Dostupné z: <http://www.nytimes.com/1995/01/01/books/a-match-for-robert-maxwell.html>

¹³⁷ Robert Maxwell, 68: From Refugee to the Ruthless Builder of a Publishing Empire. *The New York Times* [online]. 1991 [cit. 2012-12-04]. Dostupné z: <http://www.nytimes.com/1991/11/06/world/robert-maxwell-68-from-refugee-to-the-ruthless-builder-of-a-publishing-empire.html?pagewanted=5>

¹³⁸ HAINES, Joe. *Maxwell*. Boston: Houghton Mifflin, 1988, s. 123. ISBN 0-395-48929-6.

¹³⁹ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 91. ISBN 0-396-08523-7.

¹⁴⁰ Robert Maxwell: A Profile. *BBC News* [online]. 2001 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/business/1249739.stm>

zpráva uváděla, že „pan Maxwell není podle našeho názoru osobou, na kterou je možné se spolehnout, aby vykonávala odpovědné vedení veřejné společnosti.“¹⁴¹ Akcionáři ho pak následně odvolali z rady společnosti. Nicméně v roce 1974 se Maxwell se Steinbergem dohodl na mimosoudním vyrovnání a firmu si, i za cenu vysokého se zadlužení, odkoupil zpět. Posléze přesvědčil i správní radu společnosti, aby ho dosadili zpět do jejího čela.

V roce 1980 koupil za pouhých deset milionů liber bankrotující British Printing Company (BPC), zredukoval počet zaměstnanců z 13 000 na 7 000 a vrátil ji k ziskům. Celou společnost přejmenoval na Maxwell Communications Corporation.¹⁴²

Nicméně Maxwell celou dobu toužil po novinách. V roce 1981 prohrál už třetí boj proti Rupertu Murdochovi, tentokrát o *The Times*. Nakonec se mu ale podařilo na novinový trh vstoupit, v roce 1984 koupil od Reed International společnost Mirror Group Newspapers (MGN), vydávající denní bulvární plátek *Daily Mirror* a dva nedělníky, *Sunday Mirror* a *People*. V celé společnosti opět zredukoval počty zaměstnanců, celé noviny zefektivnil a zvýšil prodeje ze tří na čtyři miliony. Když pak v roce 1991 prodal 49% podíl, dostal za něj 245,5 milionu liber, tedy více než dvakrát tolik, než za jakou cenu on celou společnost kupoval.¹⁴³

Na konci osmdesátých let se Maxwell soustředil především na americký trh, kde nejdříve koupil množství tiskáren. V roce 1988 koupil největší americké knižní nakladatelství Macmillan Inc. a letecké Official Airlines Guides, na tyto koupě si ale musel půjčit přes 3 miliardy liber.¹⁴⁴ Kvůli těmto obrovským dluhům byl nucen prodat tiskárny, a to za několikanásobně menší cenu, než jakou pár měsíců předtím zaplatil za

¹⁴¹ SHAWCROSS, William. *Murdoch: The Making of a Media Empire*. New York: Simon & Schuster, 1997, s. 253. ISBN 0-684-83015-9.

¹⁴² PALMER, Michael a Jeremy TUNSTALL. *Media Moguls* [online]. USA: Routledge, 1991, s. 122 [cit. 2012-11-03]. ISBN 9780203132616. Dostupné z: <http://site.ebrary.com/lib/cuni/docDetail.action>

¹⁴³ Robert Maxwell, 68: From Refugee to the Ruthless Builder of a Publishing Empire. *The New York Times* [online]. 1991 [cit. 2012-12-04]. Dostupné z: <http://www.nytimes.com/1991/11/06/world/robert-maxwell-68-from-refugee-to-the-ruthless-builder-of-a-publishing-empire.html?pagewanted=5>

¹⁴⁴ CLARKE, Thomas. The Business Descent of Robert Maxwell. *Media, Culture & Society*. 1992, č. 14, s. 463-473. Dostupné z: <http://mcs.sagepub.com/content/14/3/463>

jejich koupi.¹⁴⁵ Ale to ani nestačilo a v roce 1991 tak prodal i Pergamon Press, a to nizozemské společnosti Elsevier. Část peněz z tohoto prodeje ale vzápětí, aniž by splatil všechny své dluhy, použil na koupi *New York Daily News*.

Jak velké ale jeho dluhy byly, vyšlo najevo až po jeho smrti. 5. listopadu 1991 se utopil poblíž Kanárských ostrovů poté, co spadl ze své jachty. Někteří jeho smrt nepovažují za nehodu a domnívají se, že pod tíhou svých dluhů skočil do moře úmyslně.¹⁴⁶ Po jeho smrti vyšlo najevo, že jeho finanční záležitosti jsou skryté v mezinárodní síti několika holdingových společností, a že jeho kapitál pocházel z offshore zdrojů cestou anonymních lichtenštejnských nadací.¹⁴⁷ Jeho společnosti tak začaly být prošetřovány jak americkou, tak britskou stranou. Vyšlo najevo, že ve snaze udržet své společnosti v chodu zpronevěřil zhruba 600 milionů liber z penzijních fondů, mj. Mirror Group Newspapers.¹⁴⁸

3.2 Rupert Murdoch

Rupert Murdoch se stal jednou z hlavních postav globální komunikační revoluce na konci 20. století a je považován za jednoho z nejvlivnějších lidí na světě.¹⁴⁹ „Dokázal vybudovat celoplanetární komunikační společnost News Corporation, která z jedněch novin vydávaných v australském městě Adelaide do 80. let expandovala do všech kontinentů (s výjimkou Antarktidy).“¹⁵⁰ „Pro mnoho lidí je Murdoch bezskrupulózní

¹⁴⁵ PALMER, Michael a Jeremy TUNSTALL. *Media Moguls* [online]. USA: Routledge, 1991, s. 123 [cit. 2012-11-03]. ISBN 9780203132616. Dostupné z: <http://site.ebrary.com/lib/cuni/docDetail.action>

¹⁴⁶ SEYMOUR-URE, Colin. *The British Press and Broadcasting since 1945*. Oxford: Blackwell Publishers, 1991, s. 40. ISBN 0-631-19883-0.

¹⁴⁷ VERICK, M.A. *Mediální monopol*. Praha: EarthSaveCZ, 2009, s. 21. ISBN 978-80-86916-09-5.

¹⁴⁸ CLARKE, Thomas. The Business Descent of Robert Maxwell. *Media, Culture & Society*. 1992, č. 14, s. 463-473. Dostupné z: <http://mcs.sagepub.com/content/14/3/463>

¹⁴⁹ Murdochova News Corp. prodává MySpace. Na investici prodělala půl miliardy dolarů. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 29. 6. 2011 [cit. 2012-11-03]. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/trhy-a-investice/c1-52202920-murdochova-news-corp-prodava-myspace-na-investici-prodelala-pul-miliardy-dolaru>>.

¹⁵⁰ ROZMAJZL, Lukáš. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 21. 7. 2011 [cit. 2012-11-03]. Magnát na koberečku. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/c1-52351680-magnat-na-koberecku>>.

podnikatel, jemuž jde jen o zisky, absolutně mu chybí novinářská a podnikatelská etika a jeho mediální impérium přispělo během desetiletí, kdy existuje, k destabilizaci a snížení úrovně sdělovacích prostředků. Jiní naopak Murdocha chválili jako schopného, strategicky uvažujícího a průrazného podnikatele, který dokázal už v osmdesátých letech rozdrtit novinářské odborové svazy snažící se udržet při životě to, co mediální podnikatelé považovali za restriktivní a archaizující profesní praktiky.¹⁵¹ Skrze média dokáže podle odhadů oslovit až 75 procent světové populace a jeho stopa je i v České republice, kde vlastní reklamní společnost News Outdoor, která má téměř monopolní postavení na pronájem billboardů rozestavených podél tuzemských dálnic.¹⁵²

Keith Rupert Murdoch se narodil 11. března 1931 v australském Melbourne. Už v roce 1949, ve svých 18 letech, byl na praxi v novinách *Melbourne Herald*. Poté odešel studovat na Oxford. Tam mu kvůli jeho ultrakonzervativním, levicovým Marxistickým názorům přezdívali „Red Rupert“ nebo „Rupert the Red“.¹⁵³ V Anglii pracoval pro noviny v londýnské zpravodajské čtvrti Fleet Street, dva roky byl sub-editorem v *Daily Express*.¹⁵⁴

V roce 1952 zemřel Rupertův otec, sir Keith Arthur Murdoch, který byl významný australský novinový podnikatel. Kvůli dluhům ale došlo k prodeji velké části jeho společnosti. Mladý třidvacetiletý Rupert zdědil pouze dvoje noviny v Adelaide a rozhlasovou stanici v Broken Hill.¹⁵⁵ Jedním z oněch dvou novin byly *The News (Adelaide News)*, ty vedl od roku 1954 a byly prvním Murdochovým velkým úspěchem. V roce 1964 založil i své první periodikum a zároveň první australské národní noviny *The Australian*. S vysokým nákladem a čtenáři jak mezi prostým lidem, tak i

¹⁵¹ LA MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: Tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Brno: Computer Press, 2011, s. 221. ISBN 978-80-251-2632-5.

¹⁵² ROZMAJZL, Lukáš. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 21. 7. 2011 [cit. 2012-11-03]. Magnát na koberečku. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/c1-52351680-magnat-na-koberecku>>.

¹⁵³ BAGDIKIAN, Ben H. *The New Media Monopoly*. Boston: Beacon Press, 2004, s. 38-39. ISBN 978-0-8070-6187-9.

¹⁵⁴ WITZEL, Morgan. *The Encyclopedia of the History of American Management*. London: Continuum International Publishing Group, 2005, s. 393. ISBN 978-1-84371-131-5.

¹⁵⁵ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva I.: Dejiny anglického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 124. ISBN 80-223-0852-8.

intelektuální vrstvou si získal nejen respekt mezi konkurencí, ale i velký politický vliv.¹⁵⁶ Během několika let si v Austrálii vybudoval portfolio novin a televizních stanic, které byly základem dnešní News Corporation, tehdy ale ještě pojmenované News Limited. V Austrálii se tak rychle stal předním hráčem na poli médií.¹⁵⁷

Austrálie mu ale brzy byla malá a Murdoch si začal dělat zásluku na dva trhy, které měly mnohem větší růstový potenciál, a to Velká Británie a Spojené státy americké. V roce 1969 podniknul první tah, kterým si v Británii vytvořil opěrný bod, koupil *News of the World*. Jeho vášeň k pouštění se do akvizic se zrodila právě tímto obchodem. „Chce neustále uzavírat obchody. Jsou smyslem jeho života. Přechytračil mnoho známých a velice úspěšných konkurentů, počínaje Maxwellem v souboji o *News of the World*. Je to vizionář, touží obchodovat.“¹⁵⁸

Ač byl v době svých studií na Oxfordu členem labouristického klubu, na konci 70. let už byl populistickým konzervativcem podporujícím Margaret Thatcher a neváhal využít sílu svých médií k tomu, aby právě její strana vyhrála volby a ona se stala premiérkou. Během osmdesátých let, „za doby její vlády, se Murdochovy noviny staly faktickým stranickým orgánem Konzervativní strany, vyjadřovaly ostře propodnikatelskou, protilabouristickou a protiodborovou předpojatost.“¹⁵⁹ S její pomocí pak Murdoch na oplátku, i přes zákaz antimonopolního úřadu, získal slavné *Times* a *Sunday Times*.¹⁶⁰ V devadesátých letech se Murdochovy bulvární listy *News of the World* a *The Sun* postavily za Tonyho Blaira, který se v roce 1994 dostal do čela labouristické strany. Dá se předpokládat, že „Murdoch počítal s vítězstvím labouristů a vsadil na to, že jejich podpora už před volbami zvýší jeho vyhlídky na příznivé

¹⁵⁶ PAGE, Bruce. *The Murdoch Archipelago*. London: Simon & Schuster Ltd, 2003, s. 164-179. ISBN 978-0-7432-3936-3.

¹⁵⁷ LA MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: Tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Brno: Computer Press, 2011, s. 20. ISBN 978-80-251-2632-5.

¹⁵⁸ LA MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: Tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Brno: Computer Press, 2011, s. 20-21. ISBN 978-80-251-2632-5.

¹⁵⁹ MCNAIR, Brian. *News and Journalism in the UK*. London: Routledge, 2003, s. 106. ISBN 978-0-4154-1071-7.

¹⁶⁰ BAGDIKIAN, Ben H. *The New Media Monopoly*. Boston: Beacon Press, 2004, s. 39. ISBN 978-0-8070-6187-9.

podnikatelské prostředí v době, kdy budou labouristé u vlády. Výsledkem byl nebývale prolaboristicky naladěný tisk při všeobecných volbách v roce 1997. Murdochova podpora labouristů, stejně jako jeho dřívější podpora konzervativců, však nebyla zadarmo. Labouristé přijali ve druhé polovině devadesátých let výrazně liberálnější pravidla pro regulaci vlastnictví médií, což bylo nepochybně vstřícným gestem vůči organizaci News International, která z této politiky získala nejvíce.¹⁶¹

Tento styl žurnalistiky, kdy noviny mění své politické přesvědčení a ve všeobecných volbách najednou podporují tu stranu, proti které byly při těch minulých, přičítá Stephen Koss, jeden z nejvýznamnějších historiků britského tisku, vzniku nového typu vlastníků novin, kteří jsou hlavně a především byznysmeni. Jejich motivem není ideologické přesvědčení, ale čistě pragmaticky zisk, popřípadě určité výhody plynoucí z dobrých vztahů s vládnoucími elitami. Právě Rupert Murdoch je typickým příkladem.¹⁶² Přátelské styky s politiky ostatně Murdoch udržuje dodnes a už mnohokrát se mu vyplatily, ať už v Austrálii, Velké Británii, ale hlavně v Americe.¹⁶³

Na USA obrátil Murdoch svou pozornost roku 1973. Tam se snažil prorazit především s bulvárním *Star*, ale hlavně zakoupením *New York Post*. V roce 1983 nastala jeho druhá americká fáze, a to když se rozhodl vstoupit i na trh audiovizuálních médií.¹⁶⁴ Nejprve zakoupil hollywoodské studio 20th Century Fox a posléze i práva na televizní vysílání. Americké zákony ale nastolují, že cizinec nemůže vlastnit více než 24,9% rozhlasové nebo televizní stanice, proto Murdoch v roce 1985 získal americké občanství. Dalším pravidlem ale bylo, že mateřská firma musela mít sídlo na území Spojených států. To Murdoch, díky speciálním daňovým úlevám, které v Austrálii měl, odmítl. A byla to opět síla jeho médií, kontaktů a zákulisního jednání, díky kterým bylo

¹⁶¹ MCNAIR, Brian. *News and Journalism in the UK*. London: Routledge, 2003, s. 108, 100. ISBN 978-0-4154-1071-7.

¹⁶² CURRAN, James a Jean SEATON. *Power without Responsibility: The press, broadcasting and new media in Britain*. Sixth edition. London: Routledge, 2003, s. 67. ISBN 0-415-24389-0.

¹⁶³ PALMER, Michael a Jeremy TUNSTALL. *Media Moguls* [online]. USA: Routledge, 1991, s. 127 [cit. 2012-11-03]. ISBN 9780203132616. Dostupné z: <http://site.ebrary.com/lib/cuni/docDetail.action>

¹⁶⁴ PALMER, Michael a Jeremy TUNSTALL. *Media Moguls* [online]. USA: Routledge, 1991, s. 125 [cit. 2012-11-03]. ISBN 9780203132616. Dostupné z: <http://site.ebrary.com/lib/cuni/docDetail.action>

uděleno speciální prominutí tohoto zákona. To se nikdy dříve ani později nikomu jinému nepovedlo.¹⁶⁵

Co se televize týče, nezhálel Murdoch ani na britském trhu. V roce 1989 spustil Sky Television. Ta se po jednom roce spojila se svým největším konkurentem, British Satellite Broadcasting, touto fúzí se společnost přejmenovala na British Sky Broadcasting, zkráceně a známěji BSKyB, a s nabídkou více než 200 televizních kanálů a asi 40 rozhlasových stanic dominuje na britském televizním trhu.¹⁶⁶ Murdoch měl s televizí velké plány, ale po skandálu s *News of the World* je byl nucen přehodnotit (viz podkapitola 4.3.1. BSKyB).

Média Ruperta Murdocha ráda kritizují, „žurnalisté pracující pro konkurenci z něj kvůli jeho politickým názorům a ochotě v případě potřeby řídit mediální pokrytí často dělají zloducha. K dokonalosti má sice daleko, ale ti, kteří nechápou, že mediální byznys je pořád jenom byznys a Murdoch rád vydělává peníze, ho mnohdy kritizují nespravedlivě. Murdoch od základů změnil zpravodajský průmysl, Hollywood i celý zbytek mediálního světa.“¹⁶⁷ Často bývá nařčen kvůli svému politickému vlivu, ale jak tvrdí ve své studii David McKnight, Murdoch „je hlavně a především byznysmen. Není to někdo, kdo by trávil spoustu svého času zapojováním se do politiky. Jeho zájem o politiku do značné míry přímo souvisí s jeho schopnostmi a možnostmi vést a řídit svůj byznys.“¹⁶⁸ A jak vlastně přemýšlí sám Rupert Murdoch? Často a rád hovoří o tom, že jeho víra a to, v co věří News Corporation (tedy jeho firmy), je poctivost a důstojnost sionistického záměru.¹⁶⁹

¹⁶⁵ BAGDIKIAN, Ben H. *The New Media Monopoly*. Boston: Beacon Press, 2004, s. 40. ISBN 978-0-8070-6187-9.

¹⁶⁶ HRABÁLEK, Martin. *Finančníci : Podnikatelé. Investoři. Politici* [online]. 2008 [cit. 2012-11-03]. Rupert Murdoch. Dostupné z WWW: <<http://www.financnici.cz/rupert-murdoch>>.

¹⁶⁷ LA MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: Tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Brno: Computer Press, 2011, s. 5. ISBN 978-80-251-2632-5.

¹⁶⁸ MCKNIGHT, David. Rupert Murdoch's News Corporation: A Media Institution with a Mission. *Historical Journal of Film, Radio and Television*. 2010, roč. 3, č. 30, s. 303-316.

¹⁶⁹ VERICK, M.A. *Mediální monopol*. Praha: EarthSaveCZ, 2009, s. 22. ISBN 978-80-86916-09-5.

3.2.1 News Limited

Společnost News Limited byla založena v roce 1923, když začala vydávat *The News*, denní noviny v jihoaustralském městě Adelaide. V roce 1931 koupil její podíl The Herald and Weekly Times Limited a od ní získal Sir Keith Murdoch minoritní podíl v roce 1949.¹⁷⁰ Po jeho smrti v roce 1952 list zdědil Rupert Murdoch a přivedl ho k nevídanému úspěchu. Právě tento list byl tak základním kamenem společnosti News Limited,¹⁷¹ která se z pouhého vydavatele regionálních novin přeměnila na dnešního globálního mediálního giganta News Corporation, který se drží v čele oblastí nejen novin, ale hlavně televize, filmů a dnes už i internetu.¹⁷² Mezi ty nejznámější firmy spadající pod News Corp. patří například 20th Century Fox, Fox News Channel, Sky, Dow Jones, STAR TV, Harper Collins, ale třeba i Zondervan, společnost, která vydává největší počet biblí v Americe.¹⁷³

News Limited byla hlavní společností podnikatelských zájmů Ruperta Murdocha a jeho rodiny až do roku 1979. Tehdy vznikla News Corporation, mezinárodní holdingová společnost. News Ltd. je dnes její dceřinou společností a funguje pouze na australském trhu, kde patří mezi největší mediální konglomeráty. Další dceřinou společností News Corporation je News International, která od roku 1981 operuje na britském novinovém trhu a vydává Murdochovy noviny. V rámci dceřiných společností Times Newspaper Ltd vydává *The Times* a *The Sunday Times*, v rámci News Group Newspapers pak *The Sun* a do roku 2011 i právě *News of the World*.

¹⁷⁰ GERSHON, Richard A. *The Transnational Media Corporation: Global Messages and Free Market Competition*. USA: Lawrence Erlbaum Associates, 1996, s. 127. ISBN 978-0-8058-2425-4.

¹⁷¹ PAGE, Bruce. *The Murdoch Archipelago*. London: Simon & Schuster Ltd, 2003, s. 34. ISBN 978-0-7432-3936-3.

¹⁷² LA MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: Tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Brno: Computer Press, 2011, s. 7. ISBN 978-80-251-2632-5.

¹⁷³ BAGDIKIAN, Ben H. *The New Media Monopoly*. Boston: Beacon Press, 2004, s. 43. ISBN 978-0-8070-6187-9.

3.3 Soubor Roberta Maxwella a Ruperta Murdocha

Snahy o vstup na britský novinový trh nebyly pro Maxwella ani Murdocha motivovány pouhou investicí. Oba britský trh dobře znali, Maxwell skrze působení své společnosti Pergamon Press, a jakožto člen parlamentu, Murdoch zase z dob svých studií na Oxfordu a hlavně díky svému působení v *Daily Express* na začátku padesátých let. Oba si tak byli dobře vědomi, nakolik by mohli navázat obchodní i politické kontakty, zvýšit prestiž svých společností i, skrze dosazení těch správných šéfredaktorů, udržovat veřejné mínění ve prospěch soukromého podnikání.¹⁷⁴

Navíc by získali značnou část relativně monopolního novinového trhu nedělníků: v roce 1948 tři tehdejší nejsilnější skupiny vydávaly dohromady 61% celkového nákladu nedělníků, konkrétně News of the World Ltd. (27%), Kemsley Newspapers Ltd. (19%) a Odham Press Ltd. (15%). V roce 1961 tehdejší tři nejmocnější skupiny vydávaly dohromady už dokonce 84% všech nedělníků, z toho Daily Mirror Ltd. (42%), News of the World Ltd. (25%) a Beaverbrook Newspapers Ltd. (17%).¹⁷⁵

Podle toho, jak celý souboj popisuje ve své knize William Shawcross¹⁷⁶, boj o *News of the World* začal jednoho pátečního večera, 18. října 1968, kdy Murdochovi do Austrálie zavolal Stephen Gordon Catto, více známý jako lord Catto, spolumajitel investiční banky Morgan Grenfell. Ti dva se znali již několik let, na počátku šedesátých let se dohodli na tom, že Catto bude Murdochovým finančním zástupcem v Londýně, kde chtěl Murdoch potajmu kupovat akcie International Publishing Corporation (IPC), která vlastnila *Daily Mirror*, na který měl Murdoch spadeno. Catto mu tak měl vydláždít cestu do „The City“, londýnského finančního centra. Onoho pátečního večera

¹⁷⁴ CURRAN, James a Jean SEATON. *Power without Responsibility: The press, broadcasting and new media in Britain*. Sixth edition. London: Routledge, 2003, s. 80. ISBN 0-415-24389-0.

¹⁷⁵ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva I.: Dejiny anglického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 87. ISBN 80-223-0852-8.

¹⁷⁶ SHAWCROSS, William. *Murdoch: The Making of a Media Empire*. New York: Simon & Schuster, 1997, s. 69-84. ISBN 0-684-83015-9.

mu však Catto nevolal ohledně IPC, ale kvůli jiné příležitosti, která se najednou vyskytla: *News of the World*, nejčtenější britský nedělník, byl na prodej.¹⁷⁷

Rodina Carrů, která list vlastnila téměř 80 let, se díky němu stala nesmírně bohatou. Sir William Carr, který stál v jejím čele a vlastnil také nejvíc akcií, však ve svých 56 letech trpěl nemocí oběhové soustavy a dalšími zdravotními neduhy. Během předchozích pár let zcela ignoroval nástup televize, která se pro noviny stala konkurencí, a prodeje tak začaly velmi prudce klesat. To vedlo k rodinné rozepři, kdy proti Williamovi najednou stál jeho bratranec Derek Jackson, excentrický vědec a vynálezce, který vlastnil druhý nejvyšší počet akcií (konkrétně 25, William jich držel 32). Ti dva tak kontrolovali majoritní podíl 57 procent *News of the World*.¹⁷⁸

Měsíc předtím, než Lord Catto volal Murdochovi, se Derek Jackson rozhodl svůj podíl prodat. William Carr jej chtěl odkoupit za jejich tržní hodnotu, 28 šilinků (v té době 1 libra měla 20 šilinků, nebo 240 pencí), tedy necelou libru a půl za akcii¹⁷⁹, ale Jackson požadoval téměř dvakrát tolik. To si Carr nemohl dovolit a Jackson tak, k velké Carrově nelibě, hledal kupce zvenčí. O tom všem Murdoch věděl, o situaci ho Catto průběžně informoval. Onoho večera mu volal s informací, že Jackson našel kupce pro svůj 25% podíl a že daný kupec se snaží získat i část veřejných akcií, aby se dostal nad Carrových 32%. Tím kupcem nebyl nikdo jiný než Robert Maxwell a částka, kterou Jacksonovi 16. října 1968 nabídl, byla 26 milionů liber.¹⁸⁰ Vše to ale mělo háček. Maxwell byl zapřísáhlý levičák, ale *News of the World* byly jasně pravicové.¹⁸¹ Maxwell byl navíc jako člen labouristické strany v roce 1964 zvolen do parlamentu. To se nelíbilo jak rodině Carrů, tak ani britské veřejnosti a vládě. Stafford Sommerfield,

¹⁷⁷ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 89-90. ISBN 0-396-08523-7.

¹⁷⁸ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 90. ISBN 0-396-08523-7.

¹⁷⁹ SHAWCROSS, William. *Murdoch: The Making of a Media Empire*. New York: Simon & Schuster, 1997, s. 70. ISBN 0-684-83015-9.

¹⁸⁰ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 91. ISBN 0-396-08523-7.

¹⁸¹ News of the World: An obituary. *BBC News* [online]. 8.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14070862>

šéfredaktor listu dosazený Carrem, se navíc vyjádřil proti tomu, aby noviny tak typicky britské jako je roast beef nebo yorkshirský pudink, získal jakýsi cizinec, žid s českými kořeny.¹⁸² A právě to vytvořilo prostor pro Ruperta Murdocha, který nabídl 34 milionů liber. Prostřednictvím Lorda Catta se spojil s Williamem Carrem a dohodli se na spojení ve snaze odvrátit koupi novin Maxwellem.¹⁸³

Maxwell však měl brzy výši své nabídky zvednout natolik, aby ho nikdo nemohl předstihnout. Murdoch o víkendu rychle a v tichosti, aby se o tom Maxwell nedozvěděl, odletěl do Londýna. Tam zjistil, že boj bude o veřejně vlastněné akcie, které budou rozhodující v boji o majoritní podíl. William Carr měl svých 32 procent, plus 8 od dalších členů rodiny, kteří byli proti Maxwellovi. Maxwell měl garantovaných 25 procent Dereka Jacksona. Celý souboj tak byl o zbylých 35 procent, respektive o 3 360 000 veřejně vlastněných akcií. Maxwell už jich stihl na burze tajně několik koupit, takže nyní potřeboval už jen dalších 21 procent, aby získal plnou kontrolu. Lord Catto nicméně udělal prostřednictvím své společnosti Morgan Grenfell to samé, koupil 3,5 procenta, které slíbil přepsat na Murdocha. Ten tak nyní potřeboval získat už jen 7,5 procent akcií a Robert Maxwell by neměl nejmenší šanci stát se majoritním vlastníkem.¹⁸⁴

To celé by stálo Murdocha jen několik milionů liber. Peníze pro něj nebyly problém, spíš váhal nad tím, co přesně by získal: pouhý zlomek upadajících novin. A to pro něj bylo málo, musel získat něco víc. Společně s Lordem Catterem vymysleli, že výměnou za pomoc proti Maxwellovi by se Murdoch stal generálním ředitelem *News of the World*. Sice by vlastnil jen 11 procent, ale měl by hlavní slovo, jak by byly noviny řízeny. Vrcholem jejich plánu pak bylo, že v době, kdy bude Murdoch generálním ředitelem, nechá výměnou za sloučení s dvěma nebo třemi jeho dceřinými australskými společnostmi vydat nový balík akcií na jméno News Limited., dost na to, aby měl stejně

¹⁸² ADDLEY, Esther. The News of the World's sensational history. *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. The News of the World's sensational history. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>>.

¹⁸³ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 92. ISBN 0-396-08523-7.

¹⁸⁴ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 94. ISBN 0-396-08523-7.

jako, ne-li více než William Carr. Murdoch by se tak dostal do pozice, kdy by ho mohl přesunout na okraj a převzít plnou kontrolu nad společností a novinami. Tím by se ukázkově uvedl a usadil na Fleet Street (tato ulice byla až do konce 80. let centrem a synonymem britské novinařiny) za zlomek peněz i času, které by musel vynaložit, kdyby pokračoval ve snaze získat *Daily Mirror*.¹⁸⁵

V úterý 22. října 1968 se tak Murdoch sešel s Carrem a jeho poradci a představil jim svůj plán. Carr byl šokován nejen tím plánem, ale i způsobem, jakým jim ho Murdoch představil. Murdoch dnes sám přiznává, že jeho styl byl poněkud ostřejší a prudký, prý kvůli kombinaci nervozity a únavy z velkého časového posunu.¹⁸⁶ Carr tedy s tímto plánem nesouhlasil, nicméně se jim podařilo najít kompromis. Murdoch skoupí dostatek akcií na to, aby společně s Carrem vlastnili majoritní podíl, nicméně nebude jediný ředitel, ale noviny povedou společně s Carrem jako partneři. Dále budou vydány nové akcie na jméno News Limited, ale pouze s příslibem, že se tento podíl Murdoch nebude snažit navýšit tak, aby se dostal nad hodnotu 40%. A dále neměl být předsedou rady *News of the World* v dohledné době nikdo jiný, než členové rodiny Carrů, počínaje právě Williamem Carrem. Posledním bodem bylo, že se Murdoch nikdy nepokusí získat majoritní podíl a rozhodující vliv pouze pro sebe.¹⁸⁷

Ve čtvrtek 24. října 1968 se o tom všem na tiskové konferenci měla dozvědět veřejnost, včetně Roberta Maxwella. Jednou z nejčastějších otázek, kterou si tam všichni pokládali, byla „Kdo je Rupert Murdoch?“ Mladého Australana v Anglii totiž nikdo neznal, natož aby věděli o jeho úspěších na tamním novinovém trhu. Murdochův vstup do boje o *News of the World* nicméně byl otřes na akciovém trhu. Dva týdny nazpět byla obchodovací cena jedné akcie pouze 28 šilinků, tedy něco pod libru a půl. Jejich cena se zvedla o šilink a pár pencí poté, co je začali skupovat spekulanti. Maxwelllova nabídka nejdříve byla 37 a půl šilinku za akcii, později ji zvedl na téměř 50

¹⁸⁵ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 95. ISBN 0-396-08523-7.

¹⁸⁶ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 96. ISBN 0-396-08523-7.

¹⁸⁷ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 97. ISBN 0-396-08523-7.

šilinků, tedy dvě a půl libry.¹⁸⁸ Už to vedlo na akciovém trhu k šílenství, to se ale ještě umocnilo po oznámení, že do bitvy o noviny vstupuje Murdoch. Maxwell si kvůli zesilující se volatilitě trhu stěžoval u Takeover Panel londýnské akciové burzy a veškeré obchodování s akciemi *News of the World* tak bylo na celé dva měsíce pozastaveno.¹⁸⁹

Takeover Panel krom dvouměsíčního zákazu jakéhokoli obchodování navíc ještě nařídil povinné setkání všech akcionářů, kde mělo proběhnout hlasování. Toto setkání se mělo konat 2. ledna 1969. Dvouměsíční mezidobí Murdoch využil k propagační kampani, aby byl v Británii znám a považován za zkušeného a úspěšného novinového vydavatele. Zároveň vedl kampaň proti Maxwellovi, kdy poukazoval nejen na jeho nezkušenost s vydáváním novin, ale i na jeho pochybnou obchodní pověst. Zároveň se v tisku objevovaly nářky na jeho socialistické cítění, které vznesly otázky jeho integrity. Maxwell se snažil vést protikampaň, nicméně se zmoohl jen na nadávky, kdy Murdocha například nazval „ubohým, malým, od molů prožraným klokanem“.¹⁹⁰

2. ledna 1969 se tak konalo setkání všech více než 300 akcionářů *News of the World*. Murdoch přesvědčil všechny akcionáře, kteří se nemohli dostavit, aby dočasně přepsali své akcie na zaměstnance *News of the World* – poskoky, kteří se písemně zavázali, že je hned po skončení setkání přepíší zpět na původní jména. Tím si Murdoch zajistil, že měl dostatečný počet akcionářů, kteří byli na jeho straně. Maxwell ho za toto ostře kritizoval, Murdoch se k této kritice později vyjádřil, tvrdil, že „to nebylo nic nezákonného. Musel jsem se mít jistotu, že čísla hrají v náš prospěch.“¹⁹¹ Hlasování nakonec dopadlo jednoznačně ve prospěch aliance Carr-Murdoch, poměr hlasů byl ohromujících 299 ku 20. Těsně po hlasování se Maxwell nechal slyšet, že

¹⁸⁸ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 96. ISBN 0-396-08523-7.

¹⁸⁹ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 98. ISBN 0-396-08523-7.

¹⁹⁰ Rupert Murdoch buys the News of the World. *History Today* [online]. 2012 [cit. 2012-12-01]. Dostupné z: <http://www.historytoday.com/video/rupert-murdoch-buys-news-world>

¹⁹¹ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, 102. ISBN 0-396-08523-7.

„jsme zpátky u zákonů džungle. Moje strana jednala v souladu s pravidly a druhá strana jednala v absolutním pohrdání pravidly“.¹⁹²

Celý tento několikaměsíční souboj ukázal, jak schopným, přizpůsobivým a strategickým byznysmenem Rupert Murdoch je. Jeho okamžitá reakce na aktuální příležitost ukázala, že se umí rychle zorientovat v relativně neznámém prostředí. Ze svých investic a akvizic se snaží vytěžit maximum, což dokázal i po převzetí *News of the World* změnami, které nastolil.

3.4 Změny, které nastaly po převzetí News Ltd.

Murdoch nechtěl ani v nejmenším dodržet kompromis, na kterém se s Carrem dohodl. Ještě před samotným jednáním a hlasováním akcionářů proto Carrovi sdělil, že má v plánu být jediným ředitelem společnosti. Carr, vědom si toho, že bez Murdocha by Maxwella sám jen těžko mohl porazit, souhlasil. V červnu 1969 tak William Carr na každoročním setkání rady rezignoval i na post předsedy a na jeho místo byl zvolen Rupert Murdoch, jehož společnost News Ltd. vlastnila už více než 50 procent akcií *News of the World*, jelikož se mu povedlo odkoupit akcie Dereka Jacksona. Zbytek pak byl v rukou mnoha jednotlivých osob či společností. Murdoch si tak mohl s novinami dělat, co chtěl. Zjistil, že reálná situace novin je však podstatně horší, než Carr původně tvrdil: „Jakmile jsem se tam dostal a uviděl, jak špatně je společnost vedená, musel jsem to napravit. Všechno bylo tak strašně zastaralé a ubíjející.“¹⁹³

Murdoch proto přistoupil k radikálním změnám, kvůli zastaralému a neúspěšnému stylu vedení Carrů požadoval totální transformaci, která se týkala jak struktury, tak zaměstnanců. Veškerá rozhodnutí musel schválit on sám, čímž se dostal do vleklého sporu s tehdejším šéfredaktorem Staffordem Somerfieldem, který v listu působil už od konce války. Murdoch neuznával jeho šéfredaktorskou suverenitu (podle něj prý jeden z důvodů, proč noviny upadaly) a tvrdil o něm, že je to jen okázalý snob.

¹⁹² SHAWCROSS, William. *Murdoch: The Making of a Media Empire*. New York: Simon & Schuster, 1997, s. 73. ISBN 0-684-83015-9.

¹⁹³ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 103. ISBN 0-396-08523-7.

Vyhodil ho v lednu 1970, ale kvůli Somerfieldově dlouhodobém kontraktu mu musel vyplatit 100 tisíc liber.¹⁹⁴

Za Ruperta Murdocha noviny změnilý svůj charakter, už to nebyl ten starý „nedělník pro masy, který si potrpěl na menší či větší skandály a sportovní zpravodajství, ale stalo se z něj periodikum bulvární a vulgární jako málokteré noviny ve Velké Británii. Fotografie nahých prsou a zadků (naked tits and bums) doplňovaly sexuální seriály „jak na to“ (how to do it). Demagogie těchto novin došla několikrát tak daleko, že se dostávaly na pranýř tiskové rady.“¹⁹⁵ Britská tisková rada (Press Council) byla samosprávná, samoregulační instituce, jejímž cílem bylo dodržování vysokých standardů etiky žurnalistu v tištěných novinách a magazínech. Její rozhodnutí ale neměla závazný vliv. V roce 1991 ji nahradila Press Complaints Commission (PCC).¹⁹⁶

3.4.1 Christine Keeler podruhé

Jen pár měsíců poté, co *News of the World* převzal, se Murdoch rozhodl okořenit je opětovným zveřejněním memoárů Christine Keeler, atraktivní luxusní prostitutky, která byla ústřední postavou v tzv. Profumově aféře (viz dříve kapitola 3.4 Vývoj *News of the World* do roku 1969). Keeler se, pravděpodobně z důvodu finanční nouze, snažila prodat zaktualizované memoáry doplněné o dosud nezveřejněné, pikantní informace. Jedním z prvních, kdo je viděl, byl Stafford Somerfield, šéfredaktor *News of the World*. Ten, vědom si zvýšení oběhu, ke kterému došlo při jejich původním publikování, přesvědčil Murdocha, že to by pro noviny byl přesně ten trhák, po kterém Murdoch od zavedení změn v novinách toužil. Oba byli přesvědčeni, že jde o chytrý tah, jak opět povzbudit upadající náklady.¹⁹⁷

¹⁹⁴ SHAWCROSS, William. *Murdoch: The Making of a Media Empire*. New York: Simon & Schuster, 1997, s. 80-81. ISBN 0-684-83015-9.

¹⁹⁵ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva I.: Dejiny anglického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 98. ISBN 80-223-0852-8.

¹⁹⁶ History. *Press Complaints Commission* [online]. 2012 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.pcc.org.uk/about/history.html>

¹⁹⁷ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 107. ISBN 0-396-08523-7.

Murdoch tak memoáry koupil za 21 tisíc liber¹⁹⁸ a s příslibem, že noviny tentokrát odvypráví celý příběh, je začal publikovat na konci léta 1969 jako několikaměsíční seriál na pokračování. Tento poněkud hazardní kousek se mu vyplatil, co se počtu prodaných výtisků týče, ty se okamžitě zvedly o zhruba 300 000, ale na druhou stranu se mu vymstil v úplně jiné rovině.¹⁹⁹

John Profumo totiž kajícíně zasvětil svůj život sociálním pracím a charitě a v klidu, tichosti a soukromí, respektovanými britským tiskem i veřejností, pomáhal chudým v East End, londýnské chudinské čtvrti.²⁰⁰ Publikace doplněných memoárů Christine Keeler, potažmo přerývání se v Profumově soukromém životě kvůli laciné novinové senzaci²⁰¹, tak zvedlo velkou vlnu nevole a Murdocha ostře kritizoval britský establishment – společnost, tisk i představitelé duchovenstva.

Vůbec nejhorší moment celé kauzy pro Murdocha nastal, když přijal pozvání do televizního debatního pořadu Davida Frosta. Naivně si totiž myslel, že dostane možnost vysvětlit svůj pohled na věc. Místo debaty mu ale Frost kladl nepříjemné otázky ohledně jeho nestoudné etiky a laciné senzacechtivosti. Pro Murdocha se jednalo o projev morální nadřazenosti. „Prostřednictvím těchto událostí Murdoch poprvé formuloval svůj rodící se názor, že život je především bojem proti elitám a vládnoucím kruhům. V momentě, kdy ho za otištění lascivních memoárů kritizovala britská tisková rada, on jen úsečně odušil, že pokud se tisková rada hodlá chovat jako nástroj establishmentu, on na ni nebude vůbec brát zřetel.“²⁰²

¹⁹⁸ SHAWCROSS, William. *Murdoch: The Making of a Media Empire*. New York: Simon & Schuster, 1997, s. 77. ISBN 0-684-83015-9.

¹⁹⁹ TUCCILLE, Jerome. *Rupert Murdoch: Creator of a Worldwide Media Empire*. New York: Beard Books, 1989, s. 29. ISBN 1-58798-224-2.

²⁰⁰ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 106-107. ISBN 0-396-08523-7.

²⁰¹ MCKNIGHT, David. *Rupert Murdoch: Profil politické moci*. Praha: Mladá fronta, 2012, s. 66. ISBN 978-80-204-2585-0.

²⁰² MCKNIGHT, David. *Rupert Murdoch: Profil politické moci*. Praha: Mladá fronta, 2012, s. 66. ISBN 978-80-204-2585-0.

Celkově tato kauza utvrdila Murdocha v jeho tvrzení, že čím víc nevkusný a plný vzrušujících senzací titul je, tím víc bude mít čtenářů a díky tomu budou vyšší i jeho výnosy. V Anglii to platilo dvojnásob, protože, na rozdíl od Austrálie, zde měl skoro každý titul na Fleet Street celonárodní distribuci, tudíž mnohem větší trh. Ať už si lidé mysleli o opětovném publikování memoárů Christine Keeler cokoli, Murdoch během prvních několika měsíců svého působení na britském trhu dokázal, že řídit noviny umí, a že dokáže velmi zásadně pozvednout upadající čísla a zvýšit profit. To bylo ostatně vše, co potřebovali bankéři, makléři a obchodníci vědět. Těm bylo totiž celkem jedno, v jakém businessu se pohybuje - pokud umí ze svého produktu vytěžit maximum zisků, dostalo se mu od nich veškeré pomoci, kterou potřeboval.²⁰³

3.4.2 Změny v 80. letech 20. století

Po zvýšení nákladů díky publikaci memoárů v roce 1969 nastal pomalý, ale velmi dlouhodobý pád. V roce 1972 byl oběh poprvé pod 6 miliony prodaných výtisků,²⁰⁴ v roce 1980 už dokonce pod 4 miliony. Osmdesátá léta tak proběhla pro noviny ve znamení mnoha zásadních změn ve snaze o oživení.

V roce 1981 se *News of the World* začaly více soustředit na ženy, od 6. září byl do novin byl přikládán magazín *Sunday*. Byl to první barevný časopis a jeho šéfredaktorkou byla Wendy Henry. To vedlo k mírnému nárůstu oběhu. O šest let později, v roce 1987, se Wendy Henry stala první ženskou šéfredaktorkou *News of the World*, nicméně hlavní důraz na 3 S: sport, skandál a sex, se nikdy nelišil.²⁰⁵

²⁰³ KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986, s. 108-109. ISBN 0-396-08523-7.

²⁰⁴ News of the World to close, ending 168-year history. *Brand Republic* [online]. 7.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.brandrepublic.com/news/1079113/>

²⁰⁵ ADDLEY, Esther. The News of the World's sensational history. *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. The News of the World's sensational history. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>>.

K dalšímu významnějšímu nárůstu došlo v roce 1984, kdy, konkrétně 20. května, se změnil formát novin. Z dosavadního velkoformátového „broadsheet“ se noviny změnilly na menší „tabloid“, typický pro bulvární listy.²⁰⁶

Ve druhé polovině 80. let se náklady dokonce opakovaně vyšplhaly až k 5,5 milionům prodaných výtisků. V té době totiž titul představoval ukázkový příklad tzv. „chequebook journalism“, tedy praxe, kdy noviny platily velké sumy, aby získaly výhradní právo zveřejnit určité příběhy. Zprávy a události se děly během celého týdne, ale *News of the World* skoupily všechny příběhy celebrit a politiků a nahromadily si je pro své nedělní vydání.²⁰⁷ I v té době byly noviny kvůli své praxi několikrát řešeny britskou tiskovou radou.²⁰⁸

3.4.3 *News of the World* na přelomu tisíciletí

Během série velmi úspěšných a vlivných šéfredaktorů, jako byli David Montgomery (1985-1987), Wendy Henry (1987-1988), Patsy Chapman (1988-1993), Stuart Higgins (1993-1994), Piers Morgan (1994-1995), Phil Hall (1995-2000), Rebekah Wade, nyní Brooks, (2000-2003), a Andy Coulson (2003-2007), noviny odhalovaly jeden skandál za druhým, ať už se to týkalo podvádění a milostných afér, sexuálních preferencí celebrit, nebo korupce na nejrůznějších místech.²⁰⁹ List byl známý pro odhalování hříchů, prozrazování viníků, a vedení kampaní proti různým zločinům a zločincům. Neméně slavný byl i kvůli častým soudním sporům, kdy za údajná nařčení, falešná obvinění, hanobení jména, urážky na cti, ale hlavně kvůli porušování soukromí²¹⁰ list žalovaly takové celebrity, jako jsou mj. fotbalisté David Beckham,

²⁰⁶ QUILTY-HARPER, Conrad a Sebastian PAYNE. Phone hacking: a brief history of the News of the World. *The Telegraph* [online]. 7.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/phone-hacking/8624228/Phone-hacking-a-brief-history-of-the-News-of-the-World.html>

²⁰⁷ News of the World: An obituary. *BBC News* [online]. 8.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14070862>

²⁰⁸ Press Council Report: Part Two: Chequebook Journalism. *Execulink* [online]. 2012 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.execulink.com/~kbrannen/press2.htm>

²⁰⁹ ADDLEY, Esther. The News of the World's sensational history. *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. The News of the World's sensational history. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>>.

²¹⁰ MCNAIR, Brian. *News and Journalism in the UK*. London: Routledge, 2003, s. 186-188. ISBN 978-0-4154-1071-7.

Wayne Rooney a Ashley Cole, herci Angelina Jolie a Brad Pitt nebo například prezident mezinárodní automobilové federace (FIA) Max Mosley, kteří často vysoudily odškodné ve výši až několika set tisíc liber.²¹¹

Jednou z nejznámějších a zároveň nejkontroverznějších kampaní byla v červenci 2000 kampaň proti pedofilům, která následovala po únosu a vraždě osmileté Sarah Payne. Účelem kampaně bylo tzv. „name and shame“, tedy veřejně jmenovat údajné pedofily. To ale vedlo k davovým útokům na osoby, které byly často s pedofily pouze zaměněny, nebo za pedofily obviněny mylně. Tehdejší policejní prezident to nazval „hrubě nezodpovědnou žurnalistikou“.²¹² V návaznosti na kampaň „name and shame“ vznikla další kampaň, jejímž účelem bylo, aby vláda schválila tzv. „Sarah’s Law“,²¹³ tedy veřejný přístup do registru sexuálních násilníků tak, aby rodiče mohli zkontrolovat, zda v jejich okolí nějaký žije. Tato kampaň už ale měla u veřejnosti podporu.

3.5 *The Sun*

Když se mluví o Rupertu Murdochovi a bulvárním tisku ve Velké Británii, nejde jen o *News of the World*. Jednoznačně významnějším titulem je jejich sesterský deník *The Sun*. Byly to nejdůležitější noviny v Murdochově životě, časem se mu změnily ve stroj na peníze. Jen tento bulvární plátek přináší údajně Murdochově korporaci zisk přes milion liber týdně.²¹⁴ Murdoch tak jimi financoval akvizice amerických filmových studií i televizních kanálů a především si jimi zajistil bezkonkurenční postavení v samém středu britské politiky.²¹⁵

²¹¹ News of the World: An obituary. *BBC News* [online]. 8.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14070862>

²¹² ADDLEY, Esther. The News of the World's sensational history. *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. The News of the World's sensational history. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>>.

²¹³ News of the World: An obituary. *BBC News* [online]. 8.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14070862>

²¹⁴ HRABÁLEK, Martin. *Finančníci: Podnikatelé. Investoři. Politici* [online]. 2008 [cit. 2012-11-03]. Rupert Murdoch. Dostupné z WWW: <<http://www.financnici.cz/rupert-murdoch>>.

²¹⁵ MCKNIGHT, David. *Rupert Murdoch: Profil politické moci*. Praha: Mladá fronta, 2012, s. 66-67. ISBN 978-80-204-2585-0.

Předchůdcem *The Sun* byl deník *Daily Herald*, který byl poprvé vydán 25. ledna 1911. V roce 1922 se stal oficiálními novinami Trade Union Congress (TUC), tudíž podporoval Labouristy. V roce 1930 TUC prodala 51% společnosti Odhams Press, které se podařilo zvýšit prodejnost na více než dva miliony kopií denně, v té době to byly nejprodávanější noviny na světě. V roce 1961 byl Odhams Press koupen Daily Mirror Newspapers Ltd. a v roce 1962 z nich vznikla společnost International Publishing Corporation (IPC). Byla to ta společnost, od které chtěl původně, před koupí *News of the World*, Murdoch koupit *Daily Mirror*. TUC jí v roce 1964 prodala zbývajících 49%, což umožnilo ještě v téže roce re-launch listu v *The Sun*.²¹⁶ List však nebyl ničím specifický, a tak čtenářů ubývalo, na konci šedesátých let nedosahovaly náklady ani jednoho milionu.²¹⁷

Poté, co v lednu 1969 Murdoch získal nedělník *News of the World*, začal hledat vhodný denní titul, který by mu dovolil další expanzi na britském trhu a on si tak upevnil svou pozici na Fleet Street. Chtěl opět titul bulvární, ten měl podle něj od šedesátých let největší perspektivu. V listopadu téhož roku tak koupil *The Sun*, když v boji o něj opět porazil Roberta Maxwella. Za upadající deník zaplatil pouhopouhých 50 000 liber.²¹⁸ Dva dny po jeho zakoupení změnil „broadsheet“ formát na „tabloid“ a zároveň titul představil jako sesterský list nedělních *News of the World*.

Pod jeho vedením se deník stal hodně kontroverzní, ještě v tom samém roce začal s tzv. „Page 3 Girls“, na straně tři otiskoval fotografie žen s odhaleným poprsím. To mu mělo pomoci v boji proti *Daily Mirror*, jeho hlavnímu konkurentovi, který obsahoval obrázky žen ve spodním prádle nebo plavkách. V knize *Jak myslí Rupert Murdoch* autor Paul R. La Monica tvrdí, že to byl „začátek Murdochova zvyku, který z něj udělal cíl mnoha lidí z mediálního byznysu, jež s jeho stylem nesouhlasí. Jednoduše takřikajíc vzal rubriku svého konkurenta a vylepšil ji. Jde o skvělý příklad Murdochova spojování senzacechtivosti a zábavy se zprávami za účelem zvýšení

²¹⁶ The Sun Newspaper Archive. *Historic Newspapers* [online]. 2010 [cit. 2012-11-24]. Dostupné z: <http://www.historic-newspapers.co.uk/Old-Newspapers/The-Sun>

²¹⁷ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva I.: Dejiny anglického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 98. ISBN 80-223-0852-8.

²¹⁸ SHAWCROSS, William. *Murdoch: The Making of a Media Empire*. New York: Simon & Schuster, 1997, s. 79. ISBN 0-684-83015-9.

prodejnosti... Vzestup novin *The Sun* v Británii – jenž nastal díky kouzlu obnaženého ženského ňadra – znamenal zlomový bod pro novinový průmysl, a všechny ostatní Murdochovy noviny po celém světě ho následovaly. Propagovaly zvrhlosti a sex, jen aby zvýšily počet prodaných výtisků i předplatných.²¹⁹ To se mu s *The Sun* ostatně povedlo ihned, tento trik okamžitě vedl ke zvýšení prodaných výtisků a „dívky ze strany tři“ se v novinách objevují dodnes. Úspěch novin pod jeho vedením překonal všechna očekávání, v roce 1969, kdy ho kupoval, měl náklad jen 951 tisíc, roku 1972 už to bylo 2, 625 milionu a v roce 1973 dokonce 3,434 milionu.²²⁰

Provázanost *The Sun* a *News of the World* jakožto sesterských titulů se projevila i po ukončení vydávání *News of the World* v roce 2011, v návaznosti na to byl totiž založen list *The Sun on Sunday*. (více podkapitola 4.3.3.)

²¹⁹ LA MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: Tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Brno: Computer Press, 2011, s. 21-22. ISBN 978-80-251-2632-5.

²²⁰ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva I.: Dejiny anglického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994, s. 124. ISBN 80-223-0852-8.

4. Skandál s telefonními odposlechy

V první dekádě nového tisíciletí se *News of the World* stále těšily velké oblibě, byl to nejprodávanější a nejčtenější nedělník, a to v té době podle ABC (Audit Bureau of Circulations) vycházelo po celé Velké Británii 11 celostátních nedělních listů. Jak jsem uvedla v předchozích dvou kapitolách, *News of the World* provázely skandály a kontroverze téměř celou jejich historií. Celebrity list relativně často žalovaly kvůli porušování soukromí, nicméně vždy se jednalo o jednotlivce a jednotlivé případy. Skandál, který propukl v červenci roku 2011, však svým rozsahem šokoval celé Spojené království a mírou překročení etických i mnoha zákonných hranic otřásl celým novinovým, respektive mediálním průmyslem. V této kapitole se tak budu věnovat nejen tomu, jak skandál začal a co přesně vedlo k ukončení vydávání listu v podstatě ze dne na den, respektive z neděle na neděli, ale i tomu, jaké dopady měla a i nadále má celá kauza na britském trhu a jaké diskuze a debaty vyvolala ohledně nutné revize (samo)regulačních principů.

4.1 Počátky odposlechů

V roce 2005 napsal královský reportér nedělníku Clive Goodman článek o prince Williamovi a jeho zranění kolena.²²¹ Buckinghamský palác pojal podezření, že hlasová schránka prince nebo jeho pomocníků byla odposlouchávána a povolal Scotland Yard. V srpnu 2006 byli Clive Goodman a soukromý detektiv Glenn Mulcaire zadrženi a v roce 2007 odsouzeni za nelegální odposlouchávání telefonů k čtyřem, respektive šesti měsícům vězení. Vedení nedělníku tvrdilo, že šlo o izolovaný incident reportéra, který se vymkl kontrole a že vedení listu o těchto praktikách nevědělo. Šéfredaktor Andy Coulson nicméně přijal celkovou zodpovědnost, a odstoupil. Murdochův přední poradce a výkonný ředitel News International v letech 1995-2007 Les Hinton vydal prohlášení, že bylo provedeno rozsáhlé interní pátrání, které ale neobjevilo žádné důkazy o dalším odposlouchávání. On i Murdoch tak doufali, že tím celá záležitost jednou a pro vždy skončila.^{222 223}

²²¹ Phone-hacking scandal: Timeline. *BBC News* [online]. 2012 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14124020>

²²² Phone-hacking scandal: Timeline. *BBC News* [online]. 2012 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14124020>

V květnu 2007, pouhé čtyři měsíce po své rezignaci na místo šéfredaktora *News of the World*, se Andy Coulson stal ředitelem komunikace strany konzervativců, v té době v opozici. O pár dní později si ho její předseda, David Cameron, vybral jako svého mediálního poradce a tiskového mluvčího. V květnu 2010, po vítězství konzervativní strany ve volbách a jmenování Davida Camerona britským premiérem, se Coulson stal tiskovým mluvčím celé vládní koalice. Tuto pozici zastával až do ledna 2011, kdy rezignoval.²²⁴

Mezi lety 2007 a 2011 vyšlo najevo, že nedělník si najímal profesionály, kteří odposlouchávali stovky celebrit, mnoho z nich list zažalovali. News Group Newspapers, která list vydává, vyplatila více než dva miliony liber na mimosoudních vyrovnáních ve snaze zabránit jmenování konkrétních novinářů, kteří měli být za odposlechy zodpovědní.²²⁵ V roce 2010 cituje *New York Times* bývalého reportéra *News of the World* Seana Hoarea, podle něhož bylo k odposlouchávání telefonů nabádáno, v jeho případě obviní právě bývalého šéfredaktora Andyho Coulsona.²²⁶

Největší bulvární deník měl podle obvinění uplácet i policii, aby se dostal k řadě citlivých informací. Další bývalý reportér Paul McMullan v deníku *The Guardian* vysvětluje, že další nelegální praktiky k získávání dat (jako například výpisů z bankovních účtů, daňových přiznání, výpisů hovorů, zdravotních záznamů, informací o registraci aut apod.) byly velmi rozšířené. Scotland Yard případ znovuotevře, ale opět nenajde žádné důkazy. To vzbuzuje otázky, nakolik je vyšetřování případu důkladné a efektivní, nicméně vede k dalšímu vyšetřování, které bylo zahájeno na počátku roku 2011.²²⁷

²²³ Británie otřásá skandál, Murdochovy noviny uplácely policii, řeší to i sněmovna. *IHNED: HN BYZNYS* [online]. 6.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://zpravy.ihned.cz/c1-52243530-britanii-otrasa-skandal-murdochovy-noviny-uplacy-policii-resi-to-i-snemovna>

²²⁴ Phone-hacking scandal: Timeline. *BBC News* [online]. 2012 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14124020>

²²⁵ Phone hacking: Timeline of the scandal. *The Telegraph* [online]. 2012 [cit. 2012-12-12]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/phone-hacking/8634176/Phone-hacking-timeline-of-a-scandal.html>

²²⁶ Phone-hacking scandal: Timeline. *BBC News* [online]. 2012 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14124020>

²²⁷ Phone-hacking scandal: Timeline. *BBC News* [online]. 2012 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14124020>

4.2 Zlomový rok 2011

V červnu 2011 zkoumá Scotland Yard více než 300 *News of the World* emailů, které domněle prokazují, že Andy Coulson autorizoval platby policii výměnou za přístup k informacím. Tyto platby měly dosahovat několik desítek tisíc liber.²²⁸

Na přelomu června a července 2011 dále vyjde najevo, že *News of the World* si najímal profesionály, kteří dokázali proniknout například k obsahu rozhovorů členů královské rodiny, odposlouchávat rodiny obětí bombových útoků v Londýně ze 7. 7. 2005 či se snažit získat telefonní záznamy obětí teroristických útoků v New Yorku z 11. 9. 2001. Odposlouchávány měly být i telefony rodin padlých britských vojáků v Iráku i Afghánistánu nebo rodiny obětí trestných činů. Pomyslnou poslední kapkou pak je, když *The Guardian* 4. července 2011 uveřejní informaci, že o téměř dekádu zpátky list odposlouchával hlasovou schránku pohřešované, později zavražděné školačky Milly Dowler. Ta zmizela z londýnského předměstí v březnu 2002, její tělo bylo nalezeno až o půl roku později. Její vražda je jedním z nejznámějších případů posledních let, její vrah byl odsouzen až v červnu 2011.²²⁹ Když vyšlo najevo, že reportéři manipulovali se zprávami v její hlasové schránce, čímž dali policii a hlavně její rodině falešnou naději, že je snad ještě naživu, vyvolalo to v britské veřejnosti vlnu pobouření a znechucení nad takovými praktikami. Sám premiér David Cameron je označil za „šokující“ a oznámil, že „po ukončení policejního vyšetřování bude zahájeno veřejné vyšetřování celé aféry i novinářské praxe z hlediska etiky.“²³⁰ (viz podkapitola 4.3.4. Leveson Inquiry)

4.2.1 Konec vydávání News of the World

Obvinění vyvolala u veřejnosti nebyvalou vlnu rozhořčení nad praktikami *News of the World*. Skrze sociální média veřejnost tlačila na zadavatele reklamy, aby zrušili svou inzerci, což se také stalo. I to pravděpodobně přispělo k tomu, že 7. července 2011 James Murdoch, syn Ruperta Murdocha a šéf News Corporation pro Evropu a Asii,

²²⁸ Phone-hacking scandal: Timeline. *BBC News* [online]. 2012 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14124020>

²²⁹ Phone hacking: Timeline of the scandal. *The Telegraph* [online]. 2012 [cit. 2012-12-12]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/phone-hacking/8634176/Phone-hacking-timeline-of-a-scandal.html>

²³⁰ LA MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: Tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Brno: Computer Press, 2011, s. 222-227. ISBN 978-80-251-2632-5.

ohlásil, že *News of the World* skončí. Firma tak po 168 letech ukončila vydávání vůbec první Murdochovy akvizice na britském trhu, která každý týden vydávala kolem 660 tisíc liber.²³¹ Poslední číslo tak vyšlo v neděli 10. července 2011. Jak už jsem ale psala výše, Rupert Murdoch je hlavně a především byznysmen, který vždy staví zájmy své korporace před zájmy a touhy své vlastní. Ač pro něj byl list *News of the World* jakožto jeho první britské noviny něčím speciálním, dá se předpokládat, že rozhodnutí rychle ukončit jeho vydávání nebylo vedeno snahou o vykoupení v očích veřejnosti, jako spíš snahou ochránit ostatní obchodní zájmy a projekty ve Velké Británii, respektive na celém světě.²³²

Když oznamoval konec vydávání, James Murdoch ve svém projevu uvedl, že list si váží dlouhodobé podpory, kterou měl ze strany největších britských inzerentů. Dále prohlásil, že list má za sebou „dlouhou historii boje proti kriminalitě a odkrývání nejrůznějších provinění. Jeho cílem vždy bylo dohánět ostatní k zodpovědnosti, nicméně selhal, když ji měl nést sám.“²³³

Rozhodnutí ukončit vydávání nedělníku přišlo v době, kdy jeho náklady dosahovaly 2,8 milionu kopií týdně, s celkovým počtem čtenářů 7,2 milionu. Měl téměř o 1,2 milionu čtenářů víc než další tři nedělní tituly za ním dohromady: *Sunday Mirror*, *The People* a *Daily Star Sunday*. Podle vydavatelů list četlo 15% dospělé britské populace.²³⁴ Posledních 50 let byl vůbec nejčtenějším britským nedělníkem. Podle národního průzkumu čtenosti (National Readership Survey) až 60% čtenářů, tedy kolem 4,3 milionu lidí, nečetlo žádný jiný nedělník. Ti, kteří nějaký jiný nedělní tisk četli, tak z 16% *Sunday Mirror*, 11% *Mail on Sunday*, 9% *The People* a z 6% *Daily Star Sunday*. Podle průzkumu provedeného na konci roku 2011 však velká část těch, kteří nečetli

²³¹ ROZMAJZL, Lukáš. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 21. 7. 2011 [cit. 2012-11-03]. Magnát na koberečku. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/c1-52351680-magnat-na-koberecku>>.

²³² WRING, Dominic. It's Just Business: the political economy of the hacking scandal. *Media, Culture & Society* [online]. 2012, č. 34 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://mcs.sagepub.com.ezproxy.is.cuni.cz/content/34/5/631.full.pdf+html>

²³³ News of the World: An obituary. *BBC News* [online]. 8. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14070862>

²³⁴ ADDLEY, Esther. The News of the World's sensational history. *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. The News of the World's sensational history. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>>.

žádný jiný nedělník před ukončením *News of the World*, ani po jeho zániku jiný číst nezačala. Celkový počet čtenářů nedělníků totiž klesl z 19,2 milionu mezi dubnem a červnem 2011 na 15,9 milionu mezi červencem a zářím 2011, což je 17% pokles o 3,3 milionu čtenářů.²³⁵

4.2.2 Závažnost problému

Závažnost celé aféry dokazuje i to, že parlamentní výbor Dolní sněmovny pro kulturu, sdělovací prostředky a sport povolal Ruperta Murdocha, Jamese Murocha a Rebeku Brooks k výslechu. Rebekah Brooks, dříve známá pod jménem Wade, byla šéfredaktorkou *News of the World* od roku 2000 do roku 2003, kdy jí vystřídal Andy Coulson. Ona pak 6 let vedla sesterský list *The Sun* a v roce 2009 byla jmenována výkonnou ředitelkou mediálního domu News International. Patří tak k Murdochovým nejbližším spolupracovníkům a říká se, že je jako jeho nevlastní dcera. Velmi dobré vztahy má i s Davidem Cameronem, Tony Blairem a jeho ženou Cherie.²³⁶ Nicméně u výslechu Rupert Murdoch, jeho syn James, i Rebekah Brooks tvrdili, že o rozsahu odposlouchávání, podplácení policie a dalších nezákonných praktikách svých podřízených nevěděli. Brooks přesto rezignovala na post ředitelky News International. Les Hinton, další osoba z vedoucích pozic News Corporation, rezignoval na svůj post ředitele americké Dow Jones & Company z důvodu, že v letech 1997-2005 (tedy v době, kdy docházelo k odposlechům), řídil News International on. Vzhledem ke spojitosti se zástupcem šéfredaktora složil funkci i šéf Scotland Yardu, tedy Metropolitní policie, Sir Paul Stephenson a jeho zástupce John Yates, tedy osoby se dvěma nejvyššími policejními funkcemi v zemi.²³⁷ Po kritice, že Press Council Commission byla netečná už v roce 2009, kdy na odposlechy poprvé upozorňoval list

²³⁵ Media News: UK: News of the World readers 'vanish' as they stop reading newspapers. *European Journalism Centre* [online]. 2011-11-28 [cit. 2012-12-19]. Dostupné z: http://www.ejc.net/media_news/uk_news_of_the_world_readers_vanish_as_they_stop_reading_newspapers/

²³⁶ *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 15. 7. 2011 [cit. 2011-12-03]. Murdochova dcera rezignovala kvůli skandálům s odposlechy. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/c1-52311760-mocna-britka-bojuje-o-preziti>>.

²³⁷ Phone-hacking scandal: Timeline. *BBC News* [online]. 2012 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14124020>

The Guardian, kdy v roce 2011 PCC tuto chybu nakonec uznala, nicméně nepodnikla žádné další kroky, rezignovala i její předsedkyně Peta Buscombe.²³⁸

Media Standards Trust, což je charitativní organizace, která si klade za cíl podporovat a dbát na dodržování vysokých standardů žurnalistiky, vytvořila skupinu Hacked Off, která usiluje o veřejné vyšetřování praktik reportérů a dalších zaměstnanců společnosti News International. Mluvčím této skupiny se stal britský herec Hugh Grant, sám oběť odposlouchávání. „Teď, když si veřejnost uvědomuje, jak jsou to odporní lidé a kam až jsou s to zajít, tak snad bude větší tlak na to, aby se něco udělalo,“ řekl. Zároveň odmítl tvrzení šéfredaktorů *News of the World* Rebeky Brooks a Andyho Coulsona, že o celé praxi nic nevěděli. „Buď jsou to nejhorší šéfredaktoři v historii žurnalistiky, nebo lháři,“ řekl Grant.²³⁹

Výjimečnost situace popsal i předseda liberálních demokratů a vicepremiér britské vlády Nick Clegg, který uvedl, že „máme šanci, která se objevuje jednou za generaci, abychom vyčistili zkorumpované vztahy mezi policií, politikou a tiskem.“²⁴⁰ Média jsou hlídacím psem a „jejich kolektivní funkce je staví do pozice čtvrté moci (vedle moci legislativní, exekutivní a soudní). Jsou nezávislým institucionálním zdrojem politické a kulturní moci, která sleduje a zkoumá činy mocných v dalších sférách...Ve společnosti je tak novinář vnímán jako služebník veřejného zájmu a dokonce i ti, kteří působí v sektoru komerčních sdělovacích prostředků, jsou považováni za nezbytné a společensky užité prvky systému, jenž jako celek zajišťuje prostor pro skutečnou soutěž myšlenek, názorů a ideologií,“²⁴¹ říká Brian McNair a dále zdůrazňuje, že „novinář je profesionální komunikátor, jehož práce je strukturována a utvářena širokou paletou postupů, konvencí a etických norem,“ a předpokládá, že

²³⁸ THOMAS, Ryan J. The Future of Press Regulation in Britain after the News of the World Scandal. *Media Ethics Magazine* [online]. 2012, roč. 23, č. 2 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.mediaethicsmagazine.com/index.php/browse-back-issues/121-fall-2011/3998404-the-future-of-press-regulation-in-britain-after-the-news-of-the-world-scandal>

²³⁹ Británie otřásá skandál, Murdochovy noviny uplácely policii, řeší to i sněmovna. *IHNED: HN BYZNYS* [online]. 6.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://zpravy.ihned.cz/c1-52243530-britanii-otrasa-skandal-murdochovy-noviny-uplacy-policii-resi-to-i-snemovna>

²⁴⁰ ROZMAJZL, Lukáš. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 21. 7. 2011 [cit. 2012-11-03]. Magnát na koberečku. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/c1-52351680-magnat-na-koberecku>>.

²⁴¹ MCNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. Praha: Portál, 2004, s. 25-27. ISBN 80-7178-840-6.

„obsah zpráv je produktem profesní etiky, běžných postupů a byrokratické organizace žurnalistiky.“²⁴² Rupert Murdoch, respektive zaměstnanci jeho společnosti, tak jednoznačně ve své roli zcela selhali v měřítku, které nemá obdoby. Jejich jednání je jasným příkladem ovlivnění narace a tedy výsledného žurnalistického diskurzu. V návaznosti na obvinění nedělníku z nelegálních praktik proto bylo zatčeno a vzato do vazby několik klíčových osob, mj. Andy Coulson, Rebekah Brooks, královský reportér Clive Goodman, zástupce šéfredaktora novin a několik reportérů.

4.3 Dopady skandálu

„Již dříve byl Murdoch často kritizován, že buduje mediální impérium, které není založeno na žádných etických principech, že nahradil odpovědnou novinářskou práci drby, senzacechtivostí a uměle vytvářenými kontroverzemi. Někteří se o Murdochovi vyjadřují jako o člověku, který sklízí, co zasel, a stal se tak obětí novinářské kultury, kterou sám vytvořil – tedy využívání jakýchkoliv, i neetických způsobů získávání informací za účelem rozdrčení konkurence.“²⁴³ Kauza s odposlechy neskončila samotným uzavřením listu *News of the World*, její následky a dopady jsou mnohem rozsáhlejší. „Neetické podnikatelské praktiky Ruperta Murdocha nejen, že vedly k obrovským nákladům – finančním, právním, regulačním, podnikatelským – ale i k vážnému poškození pověsti firmy News International.“²⁴⁴ Hlavně ale vyvolaly debatu nad principy samoregulace tisku a pravomocí samoregulačních orgánů. Pro komplexní a ucelenou představu, jak moc *News of the World* ovlivnily v průběhu celé své historie britskou novinovou sféru, se tato část bude věnovat i událostem, které se de facto staly až po jejich zániku, nicméně jsou jasnými konsekvencemi jejich působení.

²⁴² MCNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. Praha: Portál, 2004, s. 64. ISBN 80-7178-840-6.

²⁴³ LA MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: Tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Brno: Computer Press, 2011, s. 227. ISBN 978-80-251-2632-5.

²⁴⁴ LA MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: Tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Brno: Computer Press, 2011, s. 228. ISBN 978-80-251-2632-5.

4.3.1 B SkyB

Rupert Murdoch se v návaznosti na skandál s odposlechy musel vzdát plánů na převzetí britské satelitní televizi B SkyB, jejíž zisk měl do roku 2015 narůst na 1,5 miliardy liber²⁴⁵ Viceprezident společnosti News Corporation Chace Carey uvedl, že, ač se domnívají, že „převzetí by prospělo oběma společnostem, je zjevné, že v takové atmosféře je obtížné v tom pokračovat.“²⁴⁶ Murdoch chtěl odkoupit zbývajících 61 procent akcií kanálu B SkyB za 12,5 miliardy dolarů. Ještě několik měsíců předtím to vypadalo, že Cameronův kabinet toto „rozšíření mediální moci“ schválí.²⁴⁷ Z obchodu nakonec ale Murdoch pod tlakem událostí raději vycouval těsně před tím, než o něm měla jednat Dolní sněmovna britského parlamentu. Nadále tak vlastní minoritní podíl 39%.

Tato skutečnost tak ukazuje, že skandál má dopady nejen na novinovém trhu, ale vzhledem k diagonální koncentraci vlastnictví Murdochova konglomerátu na britském mediálním trhu (tedy vlastnictví různých media typů) tak krize v jedné sféře (novinový trh) přímo ovlivňuje sféry další (televizní trh).

4.3.2 Finanční dopady skandálu

Rupert Murdoch musel také po dlouhé době sáhnout ke krizové komunikaci a zároveň začít sčítat škody, a to v řádech miliard dolarů. Hodnota akcií jeho firmy News Corporation se propadla zhruba o šestnáct procent, to je asi o pět miliard dolarů.²⁴⁸ Tržní hodnota News Corporation se snížila o sedm miliard dolarů. Na skandálu pak trpí i jeho příbuzní, kteří vlastní ve společnosti podíl. Kvůli poklesu cen akcií News

²⁴⁵ ROZMAJZL, Lukáš. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 21. 7. 2011 [cit. 2012-11-03]. Magnát na koberečku. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/c1-52351680-magnat-na-koberecku>>.

²⁴⁶ HRDLIČKOVÁ, Lucie. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 14. 7. 2011 [cit. 2011-12-04]. Král britského bulváru zvažuje prodej novinové divize. Skandál už ho stál miliardy dolarů. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/zpravodajstvi-svet/c1-52301070-murdocha-stoji-skandal-miliardy>>.

²⁴⁷ MCKNIGHT, David. *Rupert Murdoch: Profil politické moci*. Praha: Mladá fronta, 2012, s. 15. ISBN 978-80-204-2585-0.

²⁴⁸ ROZMAJZL, Lukáš. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 21. 7. 2011 [cit. 2012-11-03]. Magnát na koberečku. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/c1-52351680-magnat-na-koberecku>>.

Corporation, obchodovaných na burze v New Yorku a Austrálii, přišla rodina jen během prvního týdne skandálu (červenec 2011) o 750 milionů dolarů.²⁴⁹

Co se Murdochových listů týče, ty se potýkají s odlivem inzerentů. Britská banka Lloyds TSB, stejně jako automobilky Ford a Renault oznámily, že nebudou z etických důvodů inzerovat v žádných z jeho novin.²⁵⁰ Skandál neodradil nejen inzerenty, ale i samotné čtenáře. V rozmezí 1 měsíce (červenec 2011) zaznamenal deník *The Sun* propad v počtu prodaných výtisků o celých sedm procent, což je největší propad listu za posledních deset let.²⁵¹ Zde se tak projevuje ovlivnění krizí i co do horizontální koncentrace vlastnictví.

4.3.3 The Sun on Sunday

The Sun on Sunday byl poprvé vydán 26. února 2012, tedy zhruba půl roku po ukončení *News of the World*. Už od samotného oznámení o jejich konci se spekulovalo o vzniku nedělní verze *The Sun*, přeci jen to byly už od konce šedesátých let sesterské tituly. Navíc je mnohem levnější vydávat titul v rámci každodenního, celotýdenního provozu než jako samostatný. *The Sun on Sunday* cílí více na rodiny, není tak necudný, jako byl jeho předchůdce. Zaměřuje se mnohem více na módu a fotbal, mnohem méně na sex a skandály, kterými byly *News of the World* proslulé, zároveň také ubylo exkluzivních příběhů.²⁵²

Uvedení titulu bylo podpořeno masivní reklamní kampaní, počáteční náklady se pohybovaly kolem 3,2 milionů výtisků. Pro porovnání *The Sun* má náklad 2,8 milionu a *News of the World* se před jejich ukončením prodávalo jen o něco méně, kolem 2,7

²⁴⁹ HRDLIČKOVÁ, Lucie. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 14. 7. 2011 [cit. 2011-12-04]. Král britského bulváru zvažuje prodej novinové divize. Skandál už ho stál miliardy dolarů. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/zpravodajstvi-svet/c1-52301070-murdocha-stoji-skandal-miliardy>>.

²⁵⁰ HRDLIČKOVÁ, Lucie. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 14. 7. 2011 [cit. 2011-12-04]. Král britského bulváru zvažuje prodej novinové divize. Skandál už ho stál miliardy dolarů. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/zpravodajstvi-svet/c1-52301070-murdocha-stoji-skandal-miliardy>>.

²⁵¹ Phone hacking: Timeline of the scandal. *The Telegraph* [online]. 2012 [cit. 2012-12-12]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/phone-hacking/8634176/Phone-hacking-timeline-of-a-scandal.html>

²⁵² The Sunday Sun rolls off the printing press as Rupert Murdoch looks on. *The Telegraph* [online]. 2012-02-26 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/9106624/The-Sunday-Sun-rolls-off-the-printing-press-as-Rupert-Murdoch-looks-on.html>

milionu. Rupert Murdoch se nechal slyšet, že bude spokojen, pokud se budou prodeje nového nedělního vydání stabilně držet kolem dvou milionů. Oběh nedělních novin obecně však za posledních deset let spadl téměř o polovinu, to je dáno tím, že čtenáři, stejně tak jako inzerenti se přesunují k digitálním médiím.²⁵³

Už na jaře 2012 spadly prodeje *The Sun on Sunday* o 25% ke 2,4 milionům. Tím byl ale list pořád nejprodávanějším celostátním nedělním titulem, jeho největší rival, *Mail on Sunday*, dosahoval nákladů kolem 1,8 milionu. Uvedení nedělní verze *The Sun* každopádně mělo okamžitý negativní dopad na prodeje tří „red-top“ konkurentů (tedy takových, které mají název uveden na červeném štítku). Náklady *Sunday Mirror* a *The People* klesly o více než 30%, náklady *Daily Star Sunday* pak o téměř 20%. Na podzim 2012 náklad *The Sun on Sunday* poprvé klesl pod hranici dvou milionů prodaných výtisků, což je nejnižší číslo od jeho uvedení v únoru 2012.²⁵⁴

4.3.4 Leveson Inquiry

Celá aféra otřásla britskou politickou i mediální sférou, a to především kvůli rozsahu celého skandálu, počtu obětí odposlouchávání a dalších nezákonných praktik. Bylo by však naivní se domnívat, že takového jednání se dopouštěli pouze zaměstnanci *News of the World* a že ukončením listu se problém vyřešil. Už v roce 2002 byla, jak uvádí vládní zpráva,²⁵⁵ praxe najímání soukromých detektivů na získávání tajných, soukromých informací, často ilegální cestou, v Británii veřejně rozšířená. Otázka možné regulace tisku tak byla a stále je tak v očích veřejnosti logicky velkým tématem.

Premiér David Cameron nařídil veřejné vyšetřování nejen celé aféry kolem *News of the World*, ale i novinářské praxe z hlediska etiky. 13. července 2011 pověřil vyšetřováním soudce lorda Briana Levesona, případ je tak znám jako tzv. Leveson

²⁵³ HIGHAM, Nick. 'Family focus' of new-look Sun on Sunday. *BBC News* [online]. 2012-02-26 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-17169511>

²⁵⁴ SWENEY, Mark. Sun on Sunday sales fall below 2m. *The Guardian* [online]. 2012-10-17 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.guardian.co.uk/media/2012/oct/17/sun-on-sunday-sales-fall>

²⁵⁵ INFORMATION COMMISSIONER'S OFFICE. *What price privacy?: The unlawful trade in confidential personal information*. 2006. Dostupné z: http://www.ico.gov.uk/~/-/media/documents/library/Corporate/Research_and_reports/WHAT_PRICE_PRIVACY.ashx

Inquiry. Cílem Leveson Inquiry bylo prošetřit kulturu, praktiky a etiku britských tištěných médií. Konkrétními oblastmi šetření měly být hlavně kontakty a vztahy mezi celostátními novinami a politiky a jednání obou, kontakty a vztahy mezi tiskem a policií a jednání obou, dále míra, do jaké současná politika a regulační rámec selhaly ve vztahu k ochraně údajů a míra selhání jednat po předchozích upozorněních na pochybení médií.²⁵⁶

Sám lord Leveson se k vyšetřování vyjádřil takto: „Tisk provádí a poskytuje základní kontrolu všech aspektů veřejného života. To je důvod, proč jakékoli selhání médií ovlivňuje nás všechny. V samém středu tohoto problému, této nerovnosti, tak leží jedna zásadní otázka: "Kdo střeží strážce"?“²⁵⁷ Otázka, zda novináři nesou zodpovědnost a pokud ano, tak vůči komu a jak, je velmi choulostivá ve všech demokratických zemích, protože vyžaduje sladění na principiální i praktické rovině dvou relativně protichůdných aspektů: novinářské svobody informovat a uveřejňovat na jedné straně a zodpovědnost těch, co informují a uveřejňují na straně druhé. Klíčem k efektivní reformě je vyvážení vztahu mezi hodnotami, kulturou, zákonem a regulacemi.²⁵⁸

Studie provedená Media Standards Trust zjistila, že pouze 7% britské veřejnosti věří, že tisk je zodpovědná a důvěryhodná instituce. Není se čemu divit, jeden z reportérů *News of the World* se nechal slyšet, že jejich novinová kultura má, respektive měla za cíl „(z)ničit životy ostatních lidí.“²⁵⁹ Skandál s odposlechy tak ukázal, že tisková zpravodajská kultura staví svou svobodu nad jakoukoli jinou

²⁵⁶ Phone hacking: Cameron widens remit of Leveson probe. *BBC News* [online]. 2011-07-20 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-politics-14218911>

²⁵⁷ THOMAS, Ryan J. The Future of Press Regulation in Britain after the News of the World Scandal. *Media Ethics Magazine* [online]. 2012, roč. 23, č. 2 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.mediaethicsmagazine.com/index.php/browse-back-issues/121-fall-2011/3998404-the-future-of-press-regulation-in-britain-after-the-news-of-the-world-scandal>

²⁵⁸ BROCK, George. The Leveson Inquiry: There's a bargain to be struck over media freedom and regulation. *Journalism* [online]. 2012, č. 13 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://jou.sagepub.com.ezproxy.is.cuni.cz/content/13/4/519.full.pdf+html>

²⁵⁹ THOMAS, Ryan J. The Future of Press Regulation in Britain after the News of the World Scandal. *Media Ethics Magazine* [online]. 2012, roč. 23, č. 2 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.mediaethicsmagazine.com/index.php/browse-back-issues/121-fall-2011/3998404-the-future-of-press-regulation-in-britain-after-the-news-of-the-world-scandal>

hodnotu, a zároveň dokazuje, co se stane, pokud je tato svoboda neomezená. Svoboda tisku je „dar“ svěřený novinářům ze strany veřejnosti, není to automatické právo. Svoboda tisku má znamenat vést a přimět ostatní k zodpovědnosti, nikoli si dělat cokoli, co se komu zlíbí, a ještě na tom vydělávat. Pokud se podíváme na britské vysílání, BBC je už od svého založení relativně přísně regulovaná, přesto je synonymem kvalitního, důvěryhodného a zodpovědného zpravodajství. „Soukromé vlastnictví tisku existuje vedle veřejného vlastnictví vysílacích médií, přičemž televize a rozhlas jsou podrobeny přísnému omezení z hlediska přímého politického zasahování do mediálních výstupů. Ve Velké Británii, která může sloužit jako vzor modelu veřejné služby, stanoví každá vláda úroveň dotací pro BBC – to je suma placená prostřednictvím koncesionářských poplatků na základě vlastnictví televizního přijímače – ale nemůže se přímo vměšovat do obsahu vysílání BBC. V praxi není rozdíl mezi veřejným a soukromým vlastnictvím spolehlivým indikátorem toho, jak se novináři budou chovat politicky, ale má zřejmý vliv na míru moci politiků nad médii.“²⁶⁰ Proto je naprosto zarážející, že jakákoli snaha o regulaci tisku bývá okamžitě odsouzena jako vládní kontrola, začátek lavinového efektu vedoucího až k autoritářskému mediálnímu systému, když právě britské vysílání je příkladem systému striktně regulovaného, přesto stále svobodného. BBC totiž nemá ani nízké novinářské standardy, ani problémy vést a přimět vládu k zodpovědnosti.²⁶¹

Když se v červenci 2011 objevily důkazy o vině a spolupráci vysoce postavených manažerů, policistů i vedoucích vládních úředníků, odpor veřejnosti k chování novin donutilo vládu spustit rozsáhlé veřejné vyšetřování. Rozhodnutí o Leveson Inquiry tak následovalo po letech neochoty a zdráhání se jednat, i přesto, že důkazy o nekalých praktikách tisku se neustále zvyšovaly.²⁶²

²⁶⁰ MCNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. Praha: Portál, 2004, s. 94. ISBN 80-7178-840-6.

²⁶¹ THOMAS, Ryan J. The Future of Press Regulation in Britain after the News of the World Scandal. *Media Ethics Magazine* [online]. 2012, roč. 23, č. 2 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.mediaethicsmagazine.com/index.php/browse-back-issues/121-fall-2011/3998404-the-future-of-press-regulation-in-britain-after-the-news-of-the-world-scandal>

²⁶² WRING, Dominic. It's Just Business: the political economy of the hacking scandal. *Media, Culture & Society* [online]. 2012, č. 34 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://mcs.sagepub.com.ezproxy.is.cuni.cz/content/34/5/631.full.pdf+html>

Vyšetřovací komisi, které předsedal lord Leveson, dále tvořilo šest členů, od žurnalistů, přes policisty až ke specialistům na občanské právo. Ti byli vybráni nejen pro své odborné znalosti v oblasti médií, vysílání, regulací a vlády, ale i pro jejich absolutní nezávislost na všech zúčastněných stranách. Panel tvořili Shami Chakrabarti, ředitelka organizace bojující za lidská práva Liberty, George Jones, bývalý politický zpravodaj *Daily Telegraph*, sir David Bell, bývalý předseda *Financial Times*, Elinor Goodman, bývalá politická zpravodajka stanice Channel 4 News, lord David Currie, bývalý ředitel společnosti Ofcom (Office of Communications, regulační a antimonopolní autorita v rámci vysílání, telekomunikací a poštovních služeb ve Velké Británii) a sir Paul Scott-Lee, bývalý policejní náčelník ve West Midlands.²⁶³

V průběhu jejich více než osmnáctiměsíčního vyšetřování vyšlo najevo, že počet obětí odposlouchávání je téměř 6000. Zároveň se objevily důkazy o skrytém sledování, vydírání a pravidelných zásazích do soukromí prováděných *News of the World*.²⁶⁴ Nejsou to jen jednotlivci, kteří jsou oběťmi, když se někdo dostane k jejich osobním údajům a informacím. Firmy riskují ztrátu důvěry svých zákazníků a důvěra společnosti ve veřejný sektor je otřesena. Nelze rozumně vytvořit informační společnost, pokud nejsou její základy pevné a stabilní.²⁶⁵ Co ale může mít větší význam z dlouhodobého měřítka, jsou odhalení týkající se kontaktů a propojení koaliční vlády vedené konzervativci a Murdochovým mediálním impériem. Tato odhalení by mohla, respektive by měla vést ke konci nadstandardně přátelských vztahů, které dosud vládly mezi News International a britskými vládami (ať už konzervativců nebo labouristů).²⁶⁶

²⁶³ Phone hacking: Cameron widens remit of Leveson probe. *BBC News* [online]. 2011-07-20 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-politics-14218911>

²⁶⁴ FREEDMAN, Des. A round-table on the international dimensions of News Corp in the light of the UK phone hacking scandal. *Global Media and Communication* [online]. 2012, č. 8 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://gmc.sagepub.com.ezproxy.is.cuni.cz/content/8/1/3.full.pdf+html>

²⁶⁵ INFORMATION COMMISSIONER'S OFFICE. *What price privacy?: The unlawful trade in confidential personal information*. 2006. Dostupné z: http://www.ico.gov.uk/~media/documents/library/Corporate/Research_and_reports/WHAT_PRICE_PRIVACY.ashx

²⁶⁶ GABER, Ivor. Rupert and the 'three card trope' - what you see ain't necessarily what you get. *Media, Culture & Society* [online]. 2012, č. 34 [cit. 2012-12-14]. Dostupné z: <http://mcs.sagepub.com/content/34/5/637>

Ústředním bodem celé diskuze kolem Leveson Inquiry byla možná zlepšení tolik kritizovaného samoregulačního systému tisku. Současná instituce, Press Complaints Commission (PCC), od svého založení v roce 1991 měla dokazovat, že samoregulační orgán je dostačující, a že není nutné přistupovat k zákonem dané regulaci. Standardy, které má tisk dodržovat, jsou vytyčeny v tzv. Code of Conduct. Už od roku 1993 ale bylo poukazováno na fakt, že jde v podstatě o subjekt novinovým průmyslem zřízený, financovaný, ovládaný, fungující na kodexu jím vytvořeném, který je tak pro novinový průmysl více než výhodný.²⁶⁷ Fakt, že PCC není nezávislá, je první hlavní problém. Tím druhým je, že není příliš efektivní. Nemá žádné právo udělovat pokuty či nařizovat vyplacení finančních kompenzací. Je proto přijímána pouze jako menší zlo než zákonná regulace.²⁶⁸

PCC řeší případy, kdy kdokoli z široké veřejnosti tvrdí, že určitá publikace nebo vydání porušuje standardy dané Code of Conduct. PCC posoudí, zda k porušení skutečně došlo, nebo ne, ale už nemá pravomoc uložit jakékoli sankce, ať už bylo porušení jakkoli závažné.²⁶⁹ Už před rokem 2011 ale byla PCC považovaná spíše za zprostředkovatele stížností, než jako jejich řešitele, novinám stačilo jen uveřejnit malou omluvu umístěnou kdesi uprostřed titulu. Raison d'être PCC je navíc chránit veřejnost před relativně malými excesy médií, nicméně „skandál s odposlechy reprezentuje závažné porušení trestního práva, daleko za hranicí mandátu PCC.“²⁷⁰

Nešlo tak o selhání PCC, nelze vinit samoregulační orgán bez jakékoli možnosti udělovat sankce, bez jakéhokoli mandátu a pravomocí. Kauza poukázala na selhání

²⁶⁷ THOMAS, Ryan J. The Future of Press Regulation in Britain after the News of the World Scandal. *Media Ethics Magazine* [online]. 2012, roč. 23, č. 2 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.mediaethicsmagazine.com/index.php/browse-back-issues/121-fall-2011/3998404-the-future-of-press-regulation-in-britain-after-the-news-of-the-world-scandal>

²⁶⁸ CURRAN, James a Jean SEATON. *Power without Responsibility: The press, broadcasting and new media in Britain*. Sixth edition. London: Routledge, 2003, s. 356-357. ISBN 0-415-24389-0.

²⁶⁹ THOMAS, Ryan J. The Future of Press Regulation in Britain after the News of the World Scandal. *Media Ethics Magazine* [online]. 2012, roč. 23, č. 2 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.mediaethicsmagazine.com/index.php/browse-back-issues/121-fall-2011/3998404-the-future-of-press-regulation-in-britain-after-the-news-of-the-world-scandal>

²⁷⁰ TUMBER, Howard. Business as Usual: Enough of Phone Hacking, Let's Attack the BBC. *Television & New Media* [online]. 2012, č. 13 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://tvn.sagepub.com.ezproxy.is.cuni.cz/content/13/1/12.full.pdf+html>

stávajících samoregulačních principů jako takových a prokázala nutnost jejich revize a přehodnocení dosavadního systému.

Po téměř roce a půl, na konci listopadu 2012, bylo Leveson Inquiry ukončeno vydáním závěrečné zprávy, tzv. Leveson Report, která má přes 2000 stran. Závěrečná zpráva z vyšetřování byla rozdělena do čtyř modulů: první zkoumal vztah mezi tiskem a veřejností, odposlouchávání a další potencionálně ilegální praktiky. Druhý modul se zabýval vztahy mezi tiskem a policií a zkoumal, do jaké míry byly tyto vztahy ve veřejném zájmu. Třetí modul se zabýval vztahem mezi tiskem a politiky. Čtvrtý modul přináší doporučení na zefektivnění politiky (policy) a regulace, které podporují integritu a svobodu tisku, ale zároveň vedou k co možná nejvyšším etickým standardům.²⁷¹ Hlavním doporučením bylo zřízení nové, nezávislé organizace, která by nahradila stávající PCC. Tato organizace by měla být státem rozpoznána skrze nové zákony, nicméně lord Leveson jednoznačně odmítl charakteristiku svých návrhů jako zákonné regulace tisku.²⁷² Vládní i opoziční strany hodnotí Leveson Report vcelku pozitivně a na britské scéně se nyní začíná diskutovat o možných implementacích, jednou z potenciálních verzí je rozpoznání nezávislé regulační organizace prostřednictvím královské charty, podobně jako je to u BBC nebo například u Bank of England. Tyto diskuze jsou teprve na začátku a konkrétní kroky a postupy se očekávají nejdříve v polovině roku 2013. V průběhu roku 2013 také budou pokračovat soudní procesy s obžalovanými klíčovými postavami News International. Rok 2013 by tak měl být definitivním koncem jedné významné a výrazné kapitoly britského tisku.

²⁷¹ About the Inquiry. *The Leveson Inquiry: Culture, Practice and Ethics of the Press* [online]. 2012 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.levesoninquiry.org.uk/about/>

²⁷² THE LEVESON INQUIRY. *An Inquiry into the Culture, Practices and Ethics of the Press: Executive Summary*. The Right Honourable Lord Justice Leveson, listopad 2012, 48 s. Dostupné z: <http://www.official-documents.gov.uk/document/hc1213/hc07/0779/0779.pdf>

Závěr

V této diplomové práci jsem se věnovala britskému nedělnímu bulvárnímu listu *News of the World* od jeho počátku až do úplného zániku. Cílem této práce bylo zmapovat situaci ve Velké Británii, která vedla a umožnila vznik těchto novin a důvodů, díky nimž se velmi rychle a velmi úspěšně rozvíjely tak, že v padesátých letech dvacátého století byly dokonce nejprodávanějšími novinami na světě. Záměrem práce bylo také přiblížit několikaměsíční souboj o převzetí novin vedený Robertem Maxwellem a Rupertem Murdochem a poukázat na změny, které Murdoch po výhře nad Maxwellem a potažmo i původním vlastníkem, rodinou Carrů, nastolil. V neposlední řadě bylo cílem této práce zanalyzovat konec vydávání těchto novin, který nastal po skandálu s telefonními odposlechy tisíců osob a uplácení policie zaměstnanci z řad *News of the World* a jeho dopady.

Na vývoj periodických novin a jejich nástup v masovém měřítku v průběhu 19. století měla jeden z hlavních vlivů průmyslová revoluce, která proběhla v druhé polovině 18. a první polovině 19. století. Díky ní nejen, že rapidně vzrostl počet obyvatelstva, ale společnost jako taková prošla výraznou transformací. Úroveň gramotnosti se zvýšila, vzrostla kupní síla společnosti a výraznou změnou prošla i technická výroba. Právě výrazný pokrok tiskařských technologií byl jedním z hlavních aspektů, který dopomohl nárůstu tisku. V neposlední řadě i rozvoj dopravy a dopravních komunikací přispěl k možnosti lepší, rychlejší a vyšší distribuce novin.

Na základě snížení a poté úplného zrušení kolkovného a novinových daní mohl vznikat i tisk určený pro nižší vrstvy společnosti, v třídním systému Velké Británie to byl tisk hlavně pro dělnickou třídu, případně i pro nižší střední třídu. Jedním z takových listů byl právě nedělník *News of the World*, který vznikl v roce 1843 a již od začátku byl velmi populární. Svou popularitu si získal především zaměřením na zločiny, skandály, sex a senzace. Později se k hlavním tématům přidalo i zaměření na sport a náklady tohoto listu neustále rostly, až dosáhly prodejem více než 8 milionů výtisků nejvyšších nákladů na celém světě.

Když se rodina Carrů, vlastníci novin už od jejich založení, rozhodla list prodat, ovládaly *News of the World* 25% trhu všech nedělníků. To byla výjimečná příležitost ke

koupi, i proto trval souboj Roberta Maxwella a Ruperta Murdocha několik měsíců. Svým postupem a taktikou se Rupert Murdoch nejen uvedl na britském trhu, ale dokázal, jak nelítostný a strategický byznysmen je. Potvrdil to i v průběhu následujících desetiletí, kdy mnohé skandály a kontroverze listu pobuřovaly britskou veřejnost, z jeho pohledu ale hlavně zvedaly prodeje a tím zvyšovaly jeho zisk.

Když vyšlo v červenci 2011 najevo, jaké nezákonné a neetické praktiky jeho novináři používali, aby získali materiál pro ještě více senzační články a skandální odhalení, byl v šoku nejen novinový svět. Překročení zákonných i etických hranic v takovém rozsahu je zcela bezprecedentní situace, která nemá obdoby nikde na světě. Novinový trh Velké Británie, fungující na principu samoregulačních orgánů, se tak dostal do situace, kdy je potřeba vyhodnotit, zda jsou tyto základy pevné a odpovídající natolik, aby se na nich mohlo pokračovat, či zda se rozpadly úplně a je tak třeba přistoupit k novým opatřením a budovat novinářinu na nových principech. Jako nejvýstižnější se jeví otázka, kterou vznesl soudce Leveson, který vedl nařízené vládní vyšetřování, „Kdo střeží strážce?“ (v originále „Who guards the guardians?“). Ať už to do budoucna bude další samoregulační orgán, nebo poprvé v britské historii zákonné opatření, celá kauza dozajista ovlivnila celý mediální průmysl.

Tato práce si nekladla za cíl podat vyčerpávající výklad této problematiky, pro kterou tu ani není prostor, představuje ale téma českému publiku dosud nezpracované. Práce by tak měla přispět k lepšímu pochopení a ucelenému pohledu na historii tohoto nedělního bulvárního listu, který si za 168 let své existence vydobyl významné postavení v dějinách britských novin.

Jako vhodné rozšíření této práce se nabízí právě důkladnější rozbor novinového trhu fungujícího na principu samoregulačních orgánů, popřípadě komparace se zákonnou úpravou. Závěr takového porovnání by jistě přispěl k hlubšímu porozumění principů žurnalistické profese. Současná samoregulační instituce operující ve Velké Británii, Press Complaints Commission, dozajista nezůstane po skandálu *News of the World* beze změny a bylo by proto zajímavé sledovat, jak se britský přístup k regulaci novinového trhu vyvine.

Summary

This diploma thesis deals with the British Sunday tabloid paper *News of the World*. By using the method of historical analysis it covers all its history from its foundation to its closure. The aim of this thesis is to put the newspaper's beginning, growth and end into the context of its era.

One of the main reasons which helped the development of periodical newspapers and their mass growth was the industrial revolution that took place at the end of the eighteenth and the beginning of the nineteenth century. The population grew rapidly and society transformed dramatically. Levels of literacy were higher than ever before, purchasing power rose, and printing technologies developed. Furthermore, transport and communications were improved thus the newspaper distribution was faster.

The steady decline and later full cancellation of newspaper stamps and taxes led to cheaper newspapers so press for working and lower middle classes emerged. One of such papers was *News of the World*, founded in 1843. It owed its popularity to the topics it covered, i.e. crime, scandals, sex and sensations.

The Carr family owned it since its very beginning and when they decided to sell it, it had a 25% share of all British Sunday papers. That was a number highly interesting for both Robert Maxwell and Rupert Murdoch since they were both looking for an opportunity to enter the British newspaper market. Murdoch won; he bought it and transformed it into chequebook journalism.

When it came to light in July 2011 which unlawful and unethical practices the journalists of the newspaper were using, the world was in shock. The newspaper market in Britain which stands on the basis of self-regulatory principles now has to re-evaluate whether such system can work. Perhaps the most adequate question raised in the wake of the scandal was the one by Lord Justice Leveson, which is "Who guards the guardians?" Whether there will be a new self-regulatory institution or one regulated by the law, this scandal has definitely influenced the media industry as such.

Použitá literatura

Knihy

BAGDIKIAN, Ben H. *The New Media Monopoly*. Boston: Beacon Press, 2004. ISBN 978-0-8070-6187-9.

BOYCE, George, James CURRAN a Pauline WINGATE. *Newspaper History from the 17th Century to the Present Day*. London: Sage/Constable, 1978. ISBN 978-0094623101.

BRAKE, Laurel a Marysa DEMOOR et al. *Dictionary of Nineteenth-Century Journalism: In Great Britain and Ireland*. Gent: Academia Press, 2009. ISBN 978 90 382 1340 0.

CONBOY, Martin. *JOURNALISM: A critical history*. London: SAGE Publications, 2004. ISBN 0-7619-4099-5.

CURRAN, James a Jean SEATON. *Power without Responsibility: The press, broadcasting and new media in Britain*. Sixth edition. London: Routledge, 2003. ISBN 0-415-24389-0.

DAVIES, Andrew a Steven FIELDING. *Workers' Worlds: Cultures and Communities in Manchester and Salford, 1880-1939*. Manchester: Manchester University Press, 1992. ISBN 978-07-1902-543-3.

GERSHON, Richard A. *The Transnational Media Corporation: Global Messages and Free Market Competition*. USA: Lawrence Erlbaum Associates, 1996. ISBN 978-0-8058-2425-4.

HAINES, Joe. *Maxwell*. Boston: Houghton Mifflin, 1988. ISBN 0-395-48929-6.

JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Masová média*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3.

KIERNAN, Thomas. *Citizen Murdoch*. New York: Dodd, Mead & Company, 1986. ISBN 0-396-08523-7.

KÖPPLOVÁ, Barbara a Juraj VOJTEK. UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE, Fakulta žurnalistiky. *Stručný přehled vývoje britského tisku od druhé poloviny 19. století do 70. let 20. století*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1976.

KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky 1: Celý svět je v novinách*. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1989. ISBN 80-7077-216-6.

KUPER, Adam a Jessica KUPER. *The Social Science Encyclopedia: Volume 1: A-K* [online]. 3. vyd. London: Routledge, 2004 [cit. 2012-12-11]. ISBN 0-203-49616-7. Dostupné z:

<http://books.google.cz/books?id=2oES3pJufP4C&printsec=frontcover&dq=the+social+science+encyclopedia&hl=cs&sa=X&ei=PsPeUJyNBeHm4QSJjIHAAQ&ved=0CDwQ6AEwAQ>

LA MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: Tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-2632-5.

LEE, Alan J. *The Origins of the Popular Press in England, 1855-1914* [online]. 1976 [cit. 2012-11-03]. ISBN 0-85664-373-4. Dostupné z:
http://books.google.co.uk/books?id=rEYOAAAAQAAJ&pg=PA5&source=gbs_selected_pages&cad=3#v=onepage&q&f=false

MCKNIGHT, David. *Rupert Murdoch: Profil politické moci*. Praha: Mladá fronta, 2012. ISBN 978-80-204-2585-0.

MCNAIR, Brian. *News and Journalism in the UK*. London: Routledge, 2003. ISBN 978-0-4154-1071-7.

MCNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-840-6.

MORGAN, Kenneth Owen et al. *Dějiny Británie*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. Dějiny států. ISBN 978-80-7106-432-9.

PAGE, Bruce. *The Murdoch Archipelago*. London: Simon & Schuster Ltd, 2003. ISBN 978-0-7432-3936-3.

PALMER, Michael a Jeremy TUNSTALL. *Media Moguls* [online]. USA: Routledge, 1991 [cit. 2012-11-03]. ISBN 9780203132616. Dostupné z: <http://site.ebrary.com/lib/cuni/docDetail.action>

POSTMAN, Neil. *Building a Bridge to the 18th Century: How the Past Can Improve Our Future*. New York: Knopf Doubleday Publishing Group, 1999.

PROKOP, Dieter. *Boj o média: Dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0618-6.

REIFOVÁ, Irena et al. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7.

SEYMOUR-URE, Colin. *The British Press and Broadcasting since 1945*. Oxford: Blackwell Publishers, 1991. ISBN 0-631-19883-0.

SHAWCROSS, William. *Murdoch: The Making of a Media Empire*. New York: Simon & Schuster, 1997. ISBN 0-684-83015-9.

ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva I.: Dejiny anglického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1994. ISBN 80-223-0852-8.

THOMPSON, John B. *Média a modernita: Sociální teorie médií*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0652-6.

TUCCILLE, Jerome. *Rupert Murdoch: Creator of a Worldwide Media Empire*. New York: Beard Books, 1989. ISBN 1-58798-224-2.

VERICK, M.A. *Mediální monopol*. Praha: EarthSaveCZ, 2009. ISBN 978-80-86916-09-5.

WASSON, Ellis. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3267-1.

WILLIAMS, Kevin. *Read All About It!: A History of the British Newspaper* [online]. New York: Rutledge, 2010 [cit. 2012-11-11]. ISBN 0-203-59689-7. Dostupné z: http://books.google.cz/books?id=nhth-hkJMq0C&printsec=frontcover&dq=get+me+a+murder+a+day&hl=cs&sa=X&ei=HraWUO_PLYaD4gSW24CgBQ&ved=0CDgQ6AEwAw#v=onepage&q=get%20me%20a%20murder%20a%20day&f=false

WINSTON, Brian. *Media, Technology and Society: A History: From the Telegraph to the Internet*. London: Routledge, 1998. ISBN 0-415-14229-6.

WITZEL, Morgan. *The Encyclopedia of the History of American Management*. London: Continuum International Publishing Group, 2005. ISBN 978-1-84371-131-5.

Články

BROCK, George. The Leveson Inquiry: There's a bargain to be struck over media freedom and regulation. *Journalism* [online]. 2012, č. 13 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://jou.sagepub.com.ezproxy.is.cuni.cz/content/13/4/519.full.pdf+html>

CLARKE, Thomas. The Business Descent of Robert Maxwell. *Media, Culture & Society*. 1992, č. 14, s. 463-473. Dostupné z: <http://mcs.sagepub.com/content/14/3/463>

FREEDMAN, Des. A round-table on the international dimensions of News Corp in the light of the UK phone hacking scandal. *Global Media and Communication* [online]. 2012, č. 8 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://gmc.sagepub.com.ezproxy.is.cuni.cz/content/8/1/3.full.pdf+html>

GABER, Ivor. Rupert and the 'three card trope' - what you see ain't necessarily what you get. *Media, Culture & Society* [online]. 2012, č. 34 [cit. 2012-12-14]. Dostupné z: <http://mcs.sagepub.com/content/34/5/637>

MCKNIGHT, David. Rupert Murdoch's News Corporation: A Media Institution with a Mission. *Historical Journal of Film, Radio and Television*. 2010, roč. 3, č. 30, s. 303-316.

THOMAS, Ryan J. The Future of Press Regulation in Britain after the News of the World Scandal. *Media Ethics Magazine* [online]. 2012, roč. 23, č. 2 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.mediaethicsmagazine.com/index.php/browse-back-issues/121-fall-2011/3998404-the-future-of-press-regulation-in-britain-after-the-news-of-the-world-scandal>

TUMBER, Howard. Business as Usual: Enough of Phone Hacking, Let's Attack the BBC. *Television & New Media* [online]. 2012, č. 13 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://tvn.sagepub.com.ezproxy.is.cuni.cz/content/13/1/12.full.pdf+html>

WRING, Dominic. It's Just Business: the political economy of the hacking scandal. *Media, Culture & Society* [online]. 2012, č. 34 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://mcs.sagepub.com.ezproxy.is.cuni.cz/content/34/5/631.full.pdf+html>

Internetové zdroje

About the Inquiry. *The Leveson Inquiry: Culture, Practice and Ethics of the Press* [online]. 2012 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.levesoninquiry.org.uk/about/>

ADDLEY, Esther. The News of the World's sensational history. *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2012-11-11]. The News of the World's sensational history. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>>.

Bevan, Aneurin. *Oxford Dictionary of National Biography* [online]. 2011 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.oxforddnb.com/view/article/30740?docPos=1>

Boothby, Robert John Graham. *Oxford Dictionary of National Biography* [online]. 2010 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.oxforddnb.com/view/article/40184?docPos=6>

Británií otřásá skandál, Murdochovy noviny uplácely policii, řeší to i sněmovna. *IHNED: HN BYZNYS* [online]. 6.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://zpravy.ihned.cz/c1-52243530-britanii-otrasa-skandal-murdochovy-noviny-uplacy-policii-resi-to-i-snemovna>

Carr, Sir William Emsley. *Oxford Dictionary of National Biography* [online]. 2006 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.oxforddnb.com/view/article/56742/?back=,48272>

Detail příslušníka čs. voj. jedn. v zahr. za 2. sv. války. *Vojenský ústřední archiv* [online]. 2009-2010 [cit. 2012-12-04]. Dostupné z: <http://www.vuapraha.cz/Pages/DatabazeVHA/DetailVojaka.aspx?soldierId=64095>

For 168 years News of the World was as English as roast beef. *The Independent*. [online]. 8.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/voices/commentators/dj-taylor-for-168-years-news-of-the-world-was-as-english-as-roast-beef-2308954.html>

HIGHAM, Nick. 'Family focus' of new-look Sun on Sunday. *BBC News* [online]. 2012-02-26 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-17169511>

History of Greenwich mean time. *The Guardian* [online]. 16. 10. 2008 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.guardian.co.uk/uk/2008/oct/16/jerseyisland1>

History. *Press Complaints Commission* [online]. 2012 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.pcc.org.uk/about/history.html>

HRABÁLEK, Martin . *Finančníci : Podnikatelé. Investoři. Politici* [online]. 2008 [cit. 2012-11-03]. Rupert Murdoch. Dostupné z WWW: <<http://www.financnici.cz/rupert-murdoch>>.

HRDLIČKOVÁ, Lucie. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 14. 7. 2011 [cit. 2011-12-04]. Král britského bulváru zvažuje prodej novinové divize. Skandál už ho stál miliardy dolarů. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/zpravodajstvi-svet/c1-52301070-murdocha-stoji-skandal-miliardy>>.

INFORMATION COMMISSIONER'S OFFICE. *What price privacy?: The unlawful trade in confidential personal information*. 2006. Dostupné z: http://www.ico.gov.uk/~/_media/documents/library/Corporate/Research_and_reports/WHAT_PRICE_PRIVACY.ashx

MACINTYRE, Ben. A Match for Robert Maxwell. *The New York Times* [online]. 1995 [cit. 2012-12-04]. Dostupné z: <http://www.nytimes.com/1995/01/01/books/a-match-for-robert-maxwell.html>

Maxwell, (Ian) Robert. *Oxford Dictionary of National Biography* [online]. 2011 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.oxforddnb.com/view/article/49894?docPos=5>

Media News: UK: News of the World readers 'vanish' as they stop reading newspapers. *European Journalism Centre* [online]. 2011-11-28 [cit. 2012-12-19]. Dostupné z: http://www.ejc.net/media_news/uk_news_of_the_world_readers_vanish_as_they_stop_reading_newspapers/

Murdochova dcera rezignovala kvůli skandálům s odposlechy. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 15. 7. 2011 [cit. 2011-12-03]. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/c1-52311760-mocna-britka-bojuje-o-preziti>>.

Murdochova News Corp. prodává MySpace. Na investici prodělala půl miliardy dolarů. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 29. 6. 2011 [cit. 2012-11-03]. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/trhy-a-investice/c1-52202920-murdochova-news-corp-prodava-myspace-na-investici-prodelala-pul-miliardy-dolaru>>.

News of the World to close, ending 168-year history. *Brand Republic* [online]. 7.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.brandrepublic.com/news/1079113/>

News of the World: An obituary. *BBC News* [online]. 8.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14070862>

PARSONS, Russell. News of the World: A History. *MarketingWeek* [online]. 7.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.marketingweek.co.uk/news-of-the-world-a-history/3028236.article>

PGA Tour Championships [online]. 2012 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.pgatour.com/tournaments/r470/>

Phone hacking: Cameron widens remit of Leveson probe. *BBC News* [online]. 2011-07-20 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-politics-14218911>

Phone hacking: Timeline of the scandal. *The Telegraph* [online]. 2012 [cit. 2012-12-12]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/phone-hacking/8634176/Phone-hacking-timeline-of-a-scandal.html>

Phone-hacking scandal: Timeline. *BBC News* [online]. 2012 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-14124020>

Press Council Report: Part Two: Chequebook Journalism. *Execulink* [online]. 2012 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.execulink.com/~kbrannen/press2.htm>

QUILTY-HARPER, Conrad a Sebastian PAYNE. Phone hacking: a brief history of the News of the World. *The Telegraph* [online]. 7.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/phone-hacking/8624228/Phone-hacking-a-brief-history-of-the-News-of-the-World.html>

Riddell, George Allardice. *Oxford Dictionary of National Biography* [online]. 2010 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.oxforddnb.com/view/article/35749/?back=,48272>

Robert Maxwell, 68: From Refugee to the Ruthless Builder of a Publishing Empire. *The New York Times* [online]. 1991 [cit. 2012-12-04]. Dostupné z:

<http://www.nytimes.com/1991/11/06/world/robert-maxwell-68-from-refugee-to-the-ruthless-builder-of-a-publishing-empire.html?pagewanted=5>

Robert Maxwell. *The Media Briefing* [online]. 2012 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z:

<http://www.themediabriefing.com/people/robert-maxwell>

Robert Maxwell: A Profile. *BBC News* [online]. 2001 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z:

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/business/1249739.stm>

ROZMAJZL, Lukáš. *IHNED : HN BYZNYS* [online]. 21. 7. 2011 [cit. 2012-11-03].

Magnát na koberečku. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/c1-52351680-magnat-na-koberecku>>.

Rupert Murdoch buys the News of the World. *History Today* [online]. 2012 [cit. 2012-

12-01]. Dostupné z: <http://www.historytoday.com/video/rupert-murdoch-buys-news-world>

Stafford Somerfield. *The Media Briefing* [online]. 2012 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z:

<http://www.themediabriefing.com/people/stafford-somerfield>

SWENEY, Mark. Sun on Sunday sales fall below 2m. *The Guardian* [online]. 2012-10-

17 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.guardian.co.uk/media/2012/oct/17/sun-on-sunday-sales-fall>

SWENEY, Mark. Sun's Sunday edition loses 25% of sales. *The Guardian* [online].

2012-04-13 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z:

<http://www.guardian.co.uk/media/2012/apr/13/sun-sunday-loses-sales>

THE LEVESON INQUIRY. *An Inquiry into the Culture, Practices and Ethics of the Press: Executive Summary*. The Right Honourable Lord Justice Leveson, listopad 2012,

48 s. Dostupné z: <http://www.official->

[documents.gov.uk/document/hc1213/hc07/0779/0779.pdf](http://www.official-documents.gov.uk/document/hc1213/hc07/0779/0779.pdf)

The News of the World Newspaper. *Historic Newspapers* [online]. 2010 [cit. 2012-11-24]. Dostupné z: <http://www.historic-newspapers.co.uk/Old-Newspapers/News-of-the-World>

The News of The World: Individual Darts Championship. *Patrick Chaplin* [online]. 2007 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: <http://www.patrickchaplin.com/NOW.htm>

The Report. *The Leveson Inquiry: Culture, Practice and Ethics of the Press* [online]. 2012 [cit. 2012-12-16]. Dostupné z: <http://www.levesoninquiry.org.uk/about/the-report/>

The Sun Newspaper Archive. *Historic Newspapers* [online]. 2010 [cit. 2012-11-24]. Dostupné z: <http://www.historic-newspapers.co.uk/Old-Newspapers/The-Sun>

The Sunday Sun rolls off the printing press as Rupert Murdoch looks on. *The Telegraph* [online]. 2012-02-26 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/9106624/The-Sunday-Sun-rolls-off-the-printing-press-as-Rupert-Murdoch-looks-on.html>

WILKINSON, Peter. News of the World: The paper that died of shame. *CNN* [online]. 7.7.2011 [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2011/WORLD/europe/07/07/uk.newsoftheworld.history/index.html>

Seznam příloh

Příloha č. 1: První vydání *News of the World*, 1. října 1843 (fotografie)

Příloha č. 2: Titulní strana *News of the World* během první světové války, 8. dubna 1917 (fotografie)

Příloha č. 3: Struktura News Corporation (tabulka)

Příloha č. 4: Vývoj nákladů *News of the World* od šedesátých let 20. století (graf)

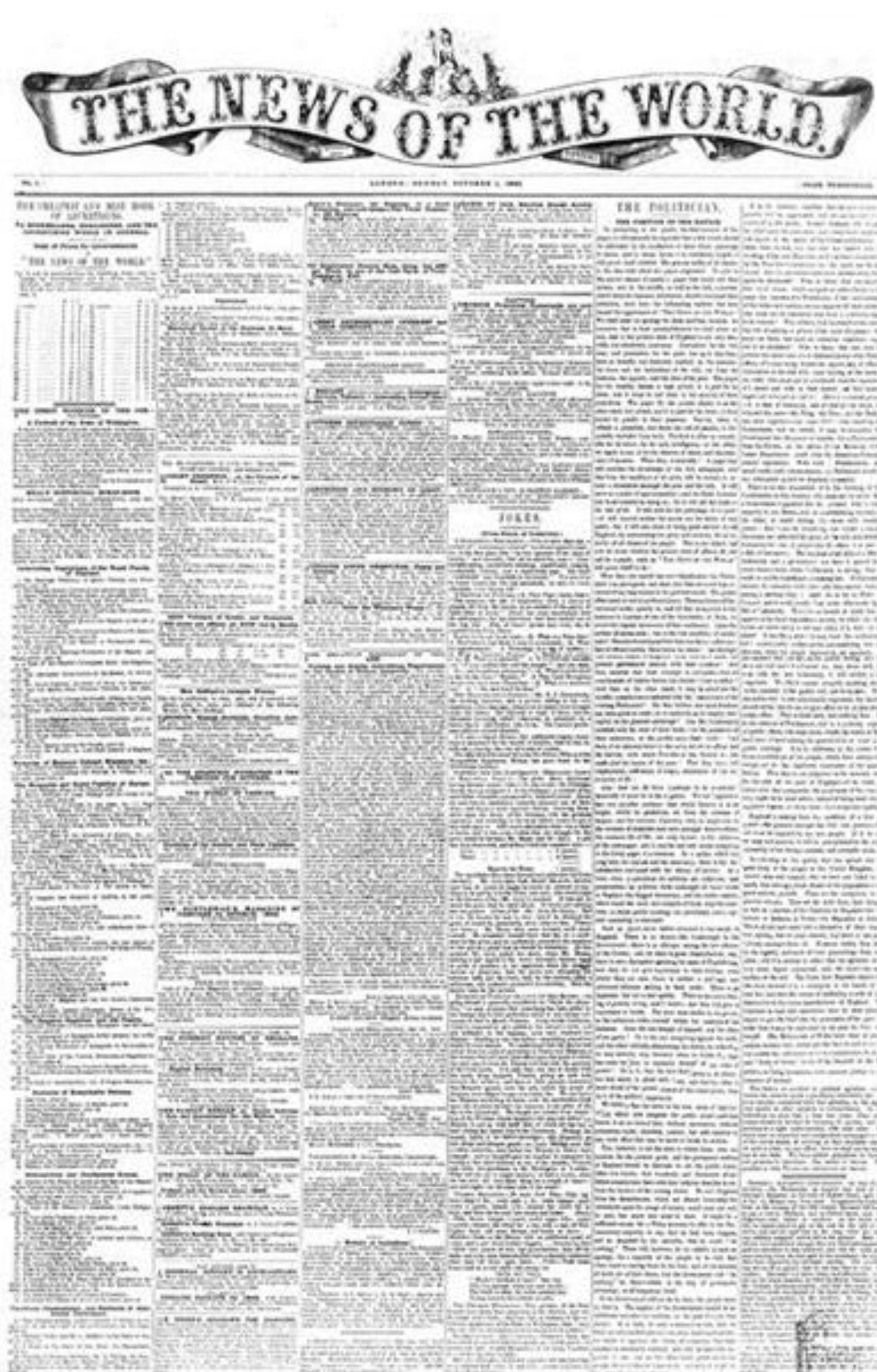
Příloha č. 5: Titulní strana *News of the World* v době kampaně Sarah's Law, červenec 2000 (fotografie)

Příloha č. 6: Obálka posledního vydání *News of the World*, 10. července 2011 (fotografie)

Příloha č. 7: Billboard propagující *The Sun on Sunday* (fotografie)

Přílohy

Příloha č. 1: První vydání *News of the World*, 1. října 1843 (fotografie)

Příloha č. 2: Titulní strana *News of the World* během první světové války, 8. dubna 1917 (fotografie)

DYSPEPTICS!
GET RELIEF FROM
SEIGEL'S SYRUP

SATURDAY EDITION

NEWS OF THE WORLD.

No. 8455. (FOURTH YEAR) ESTABLISHED 1858. LONDON. SUNDAY, APRIL 8, 1917. Telephone: Wordsley Place, London. ONE PENNY.

LARGEST CIRCULATION IN THE WORLD

EXCELSA
HANDKERCHIEFS.
See our name on every handkerchief.
Superior Quality.
Popular Price.
Sold everywhere.
50% less EXCELSA name on every handkerchief.
Ask for EXCELSA

FATE OF ST. QUENTIN SEALED.

FRENCH REACH SUBURBS OF GREAT STRONGHOLD.

ADVANCE ALL ALONG FRONT.

Magnificent progress by the British troops on the front from Compiègne, north of Amiens, to the environs of St. Quentin is reported by Sir Douglas Haig. In stubborn fighting the advance everywhere remained with our troops.

The French have now reached the suburbs of St. Quentin, the capture of which cannot be long delayed.

With the fall of St. Quentin the whole of the northern front will be in the power of the British and the remaining line will have to be secured.

It was thought that St. Quentin was an essential part of the German system. It had been the main base for the German army, and the capture of it would be a great military gain. It is now a military system with regard to which no doubt will be made by the enemy, and the capture of it will be a great military gain.

It was justly believed that the fall of the place was a step towards the capture of the whole of the northern front. It is now a military system with regard to which no doubt will be made by the enemy, and the capture of it will be a great military gain.

The capture of St. Quentin is a step towards the capture of the whole of the northern front. It is now a military system with regard to which no doubt will be made by the enemy, and the capture of it will be a great military gain.

The capture of St. Quentin is a step towards the capture of the whole of the northern front. It is now a military system with regard to which no doubt will be made by the enemy, and the capture of it will be a great military gain.

THE NEW YORK HERALD TRIBUNE
REPRODUCED BY PERMISSION OF THE PUBLISHERS

WAR DECLARED BY UNITED STATES.

RESOLUTION PASSED BY BOTH HOUSES OF LEGISLATURE.

ARMY OF 2,000,000.

I advise that Congress declare that the recent course of the Imperial German Government in its hostilities against the United States is such as to demand that the United States should be at war with Germany, and that it takes immediate steps not only to put the country in a more thorough state of defense, but also to send all its power and to employ its resources to bring the Government of the German Empire to terms and end the war.—From Mr. Wilson's address to Congress.

It was carried by an overwhelming majority. The House of Representatives, after 27 hours' debate, also adopted the resolution by an overwhelming majority. The Senate voted:

	Yeas	Nays
For war	493	89
Against	9	36
Majority	484	125

Having made the general declaration, the Senate is to proceed with the appointment of troops and the declaration of hostilities.

Mr. Wilson clearly stated that the declaration would enter into effect immediately, and that the United States would be at war with Germany from that moment.

The 27th of April is to be the day when the United States will be at war with Germany. The United States will be at war with Germany from that moment.

HEARING GREAT RAILWAY.

THE NEW YORK HERALD TRIBUNE

500,000 MEN BY JULY.

NEW SERVICE MEASURE PASSES INTO LAW.

LORD DERRY'S BIRTH OF LARGER PROPOSALS.

AIR RAID ON KENT.

BOMBS DROPPED FROM AEROPLANE.

NO CASUALTIES AND NO DAMAGE DONE.

LATEST OFFICIAL.

ARTILLERY DOEL.

4,000 PRISONERS.

BE A MAN.

DOOMED KAISER.

DEATH SAID TO BE A MATTER OF MONTHS.

WAR ON HANKING.

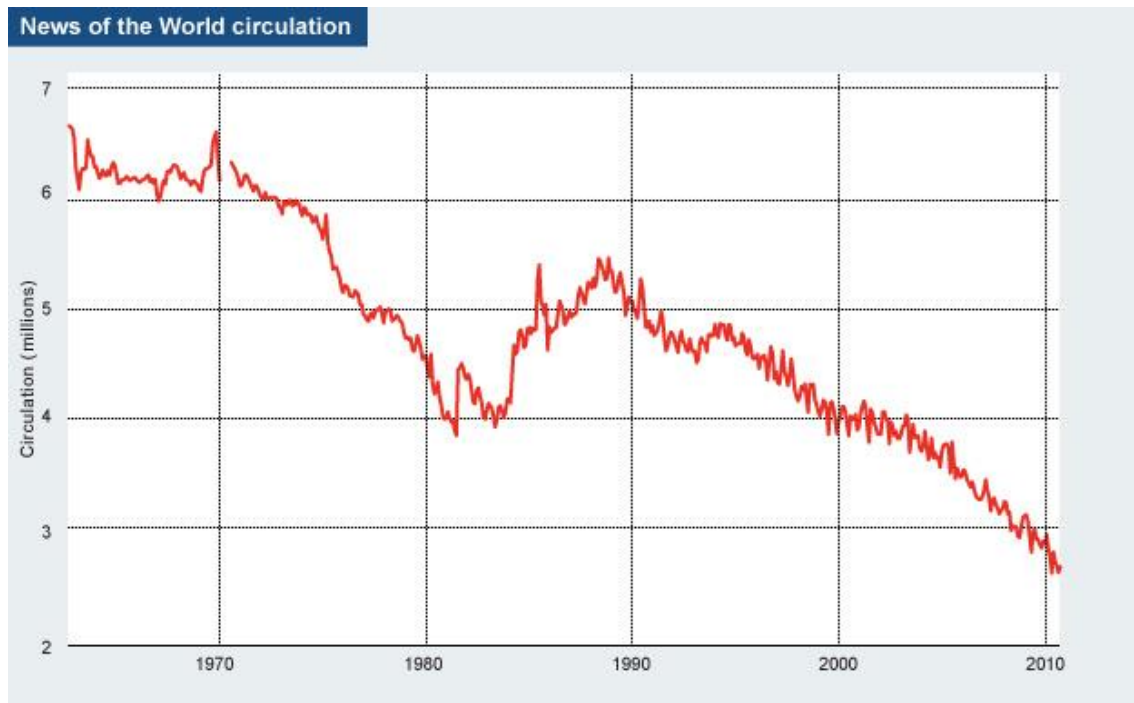
MR. WILSON'S INDIGNMENT OF GERMAN BULLIES.

ARMY OF 2,000,000 TO BE ENROLLED.

Příloha č. 3: Struktura News Corporation (tabulka)

News Corporation							
FILMED ENTERTAINMENT	TELEVISION	CABLE NETWORK PROGRAMMING	DIRECT BROADCAST SATELLITE TELEVISION	NEWSPAPERS	MAGAZINES AND INSERTS	BOOK PUBLISHING	OTHER
<p>(Fox Filmed Entertainment)</p> <p>20th Century Fox Film Corporation</p> <p>Fox 2000 Pictures</p> <p>Fox Searchlight Pictures</p> <p>Fox Music</p> <p>20th Century Fox Home Entertainment</p> <p>20th Century Fox Licensing and Merchandising</p> <p>20th Century Fox Television</p> <p>Fox Television Studios</p> <p>Twentieth Television</p> <p>Regency Television (50%)</p> <p>Blue Sky Studios</p> <p>Fox Studios</p> <p>20th Century Fox Studios LA</p> <p>Fox Studios Australia</p> <p>Fox Studios Baja</p> <p>Canal Fox</p>	<p>Fox Broadcasting Company</p> <p>Fox Television Studios</p> <p>STAR Television</p> <p>ESPN STAR Sports (50%)</p> <p>Channel IV</p> <p>Xing Kong Wei Shi</p> <p>Vjay Television</p> <p>Cine Canal (23%)</p> <p>Telesine (13%)</p> <p>Premium Movie Partnership (20%)</p>	<p>Fox News Channel</p> <p>Fox Cable Networks</p> <p>FX</p> <p>Fox Movie Channel</p> <p>Fox Regional Sports Networks</p> <p>Regional Programming Partners (40%)</p> <p>Fox Sports World</p> <p>SPEED Channel</p> <p>FUEL</p> <p>Fox Pan American Sports (38%)</p> <p>Rogers Sports Net (20%)</p> <p>National Sports Partners (50%)</p> <p>National Advertising Partners (50%)</p> <p>National Geographic Channel International (50%)</p> <p>National Geographic Channel Domestic (VSI) (67%)</p>	<p>SKY Italia (80%)</p> <p>British Sky Broadcasting (35%)</p> <p>Sky News</p> <p>Sky Sports</p> <p>Sky Travel</p> <p>Sky One</p> <p>Sky Movies</p> <p>The DIRECTV Group (34%)</p> <p>Sky Latin America DTH Platforms</p> <p>Innova (Mexico) (30%)</p> <p>Sky Brazil (50%)</p> <p>Sky Multi-Country Partners (30%)</p> <p>FOXTEL (25%)</p> <p>Phoenix Satellite Television (38%)</p> <p>Hathway Cable and Datacom (26%)</p> <p>China Network Systems</p>	<p>Vereiniged Staten</p> <p>New York Post</p> <p>Vereinigd Koninkrijk</p> <p>News International</p> <p>The Times</p> <p>The Sunday Times</p> <p>The Sun</p> <p>News of the World</p> <p>TSL Education</p> <p>Australië</p> <p>News Limited</p> <p>Meer dan 100 kranten en nieuwsbladen, waaronder</p> <p>The Australian</p> <p>The Weekend Australian</p> <p>The Daily Telegraph</p> <p>The Sunday Telegraph</p> <p>Herald Sun</p> <p>Sunday Herald Sun</p> <p>The Courier-Mail (42%)</p> <p>Sunday Mail (Brisbane) (42%)</p> <p>The Advertiser</p> <p>Sunday Mail (Adelaide)</p> <p>The Mercury</p> <p>Sunday Tasmanian</p> <p>The Sunday Times</p> <p>Northern Territory News</p> <p>Sunday Territorian</p> <p>Fiji</p> <p>The Fiji Times</p> <p>Sunday Times</p> <p>Nai Lalakai</p> <p>Shanti Dat</p> <p>Papua Nieuw Guinea</p> <p>Post Courier (63%)</p>	<p>News America Marketing</p> <p>In-Store</p> <p>PSI/SmartSource Magazine</p> <p>SmartSource iGroup</p> <p>News Marketing Canada</p> <p>The Weekly Standard</p> <p>Gemstar-TV Guide International (41%)</p> <p>INSIDEout</p> <p>doma bay</p>	<p>HarperCollins Publishers</p> <p>William Morrow & Company</p> <p>Aven Books</p> <p>Amistad Press</p> <p>Fourth Estate</p> <p>ReganBooks</p> <p>Zondervan</p>	<p>NDS (78%)</p> <p>Broadsystem Ventures</p> <p>Careers Group</p> <p>Sky Radio (93%)</p> <p>Balkan News Corporation</p> <p>News Datacom</p> <p>MySpace.com</p> <p>IGN</p> <p>National Rugby League</p> <p>Australia (50%)</p> <p>News Interactive</p> <p>Festival Mushroom Records</p> <p>Newspoll (50%)</p> <p>UTV Software</p> <p>Communications (12%)</p>

Příloha č. 4: Vývoj nákladů News of the World od šedesátých let 20. století (graf)

Příloha č. 5: Titulní strana *News of the World* v době kampaně Sarah's Law, červenec 2000 (fotografie)

Příloha č. 6: Obálka posledního vydání *News of the World*, 10. července 2011 (fotografie)

Příloha č. 7: Billboard propagující *The Sun on Sunday* (fotografie)

